

II

**DOMOBRANSKO - USTAŠKI
DOKUMENTI**

BR. 195

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 1 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU JEDINICA NOV I PO HRVATSKE NA STOJDRAGU, KUTJEVO, D. STATIVE I OŠTARIJE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 274

(Po podatcima primljenim 1.X.1943 god. do 9 sati)

A) SJEVERENO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zumberka: 30. IX. na večer partizani su napali posadu Stojdrage² (11 km z.s.z. od Samobora). Uslijed jakog bombardiranja topničtvom i bacaćima posada se je povukla u Gabrovicu (3 km ist. od Stojdrage). Gubitci još nisu utvrđeni. Noću 30. IX./I.X. otpočeo je napadaj partizana na posadu u s. Plešivica³ (6 km. s. od Jastrebarskog). Bližih podataka još nema.

Podr. Nove Gradiške: Na području iztočno od Nove Gradiške odbačena je manja partizanska skupina⁴ u sjevernom smjeru.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikrotoci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/610—612.

² Napad na ovo uporište izvršio Treći proleterski bataljon Trinaesta proleterske NOU brigade »Rade Končar« u zajednici sa brigadom »Matije Gupca« i Zumberačko-pokupskim NOP odredom. O toku i rezultatima ovog napada vidi dok. br. 25, 55 i 66.

³ Na ovo uporište je napadala Trinaesta proleterska NOU brigada »Rade Kančar« sa dvije haubice Petnaeste slovenačke NO divizije. O pripremama, toku i rezultatu ovog napada vidi dok. br. 66.

⁴ Riječ je o dijelovima Posavskog NOP odreda, Prvog i Drugog posavskog udarnog bataljona. Po dokumentu br. 95, neprijatelj je bio odbijen a ove se jedinice povukle u gornja sela pod Psunjem.

Podr. Našica:

U nastavku podhvata⁵ na području Đakovo — Našice — Pleternica, njemačka iztočna borbena skupina nastavila je 29. IX. čišćenje zauzetog područja oko s. Paučja, a njemačka južna skupina zauzela je Gradac (9 km j.z. od Našica) i uzpostavila spoj sa II. ustaškim združom kod Cerebušnjaka (5 km j. od Našica).

Podhvatska skupina 187. rez. divizije skršila je jak otpor XII. partizanske brigade⁶ i 29. IX. zauzela Kutjevo.

Podhvat je time završen, a sve borbene skupine vraćaju se u svoja posadna mjesta.

Vlastiti i neprijateljski gubitci⁷ još nisu konačno ustanovljeni.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovac — Ogulin:

Oklopna hrvatska i njemačka skupina upućena 29. IX. iz Karlovača u G. Dubrave (7 km s. izt. od Ogulina) doprla je pod bombaridom do Generalskog Stola (15 km s. izt. od Ogulina) odakle se je zbog snažnog neprijateljskog odporu (dijelovi I. i III. part. udarne brigade)⁸ moral vratiti. Vlastiti gubitci:¹⁰ 2 njemačka vojnika i 6 ustaša ranjeni, a neprijateljski: 11 mrtvih (nađeno). Vod naoružanog pučanstva iz okolice Generalskog Stola imao je 9 mrtvih i 20 ranjenih. Željeznička postaja, najveći dio bunkera i oko 20 kuća u Generalskom Stolu je uništeno. — Ustaški dijelovi na osiguranju želj. pruge: Belavići (9 km j.j.z. od Karlovača) — Generalski Stol imali su u borbama posljednja dva dana 3 mrtva i 17 ranjenih.

⁵ O ovim dejstvima vidi dok. br. 27, 49 i tom V, knj. 19, dok. br. 172.

• Dvanaesta NOU brigada. O borbama kod Kutjeva i njegovom napuštanju od strane naših jedinica vidi dok. br. 49.

⁷ O obostranim gubicima vidi dok. br. 12, 27 i 49.

⁸ Sprečavanje neprijatelja u njegovom prodoru i borbu sa njim vodili dijelovi Prve i Druge-NOU brigade Sedme NO (Banijske) divizije. Vidi dok. br. 42 i 141.

⁹ Otpor i borbu vodili dijelovi Prve i Druge NOU brigade Sedme NO (Banijske) divizije, dok je Treća NOU brigada iste divizije vršila napad oko G. Dubrava. Vidi dok. br. 42 i 141.

¹⁰ O gubicima vidi dok. br. 42 i 141.

Noću 29/30. IX. odbijen je part. napadaj na posadu u s. D. Stative¹¹ (7 km z.s.z. od Karlovca). Vlastiti gubitci 3 ranjena, dok su neprijateljski prema izjavi seljaka dosta veliki.

Iste noći partizani su izvršili vatrene pre-pade na naše posade u s. Turanj, Mostanje¹² (4 i 2 km j.j. izt. od Karlovca), Borlin (predgrađe Karlovca) i s. Dubrave¹³ (7 km s. izt. od Ogu-lina). Gubitaka nije bilo.

30. IX. odbijen je jak part. napadaj na njemačku redarstvenu bojnu u Oštarijama¹⁴ (6 km j. izt. od Oguštine). Obostrani gubitci izgleda da su veliki.

Podr. Gospića: Na području Gospića, neprijatelj¹⁵ i dalje prikuplja svoje snage u svrhu presijecanja komunikacije: Gospić — Baške Oštarije — Karlobag.

Podr. Bihaća: 28. IX. na području sjeverozapadno od Bihaća došlo je do okršaja sa jačim partizanskim bandama.

Podr. Split — Sinj: 28. IX. nastavljeno je čišćenje gradskog područja Split i zauzeto s. Dugo Polje (15 km s. izt. od Splita). Neprijateljske snage koje se povlače u Dinar pl. tučene su topničkom vatrom. — Visove na području 7 km z. od Klisa (8 km s. izt. od Splita) i zapadne ogranke Mosor pl. neprijatelj još uporno brani. — Razvi-đački odjel upućen u smjeru Trogira (15 km z. od Splita) naišao je 4 km z. od Solina (5 km s. izt. od Splita) na neprijateljske razvidnice.

Jaka partizanska skupina¹⁰ (oko 1500 ljudi) sa područja 18 km s. od Sinja (oko Vr-dova) protjerana je na sjever.

¹¹ Napad na ovo uporište izvršio Prvi karlovački NOP odred. Vidi dok. br. 14.

¹² Napad na ova uporišta izvršili vjerovatno dijelovi Kordun-škog NOP odreda. Vidi dok. br. 42 i 141.

" Napad na ovo uporište vršili dijelovi Treće NOU brigade Sedme NO (Banijske) divizije. Vidi dok. br. 42 i 141.

¹⁴ Napad na ovo uporište vršili Drugi i Četvrti bataljon Prve NOU brigade Osme divizije. Vidi dok. br. 93.

¹⁵ Odnosi se na Šestu i Trinaestu NO diviziju. Vidi dok. br. 4 i 68.
¹⁶ Riječ je o dijelovima Treće krajiške NOU brigade. Vidi dok. br. 41.

Podr. Hvara:

Noću 21/22. IX. jedan odabrani jurišni ustaški odred od 70 ljudi pod zapovjedničtvom ustaškog dopukovnika Vokića prebacio se parobromom iz Makarske u Sućuraj (iztočni rub otoka Hvara) i iznenada napao partizansku obalnu bitnicu. Posada je pobijena, a bitnica sa 2 topa, 3 bacača i strieljivom je zaplijenjena, 6 partizana je zarobljeno. Plijen je prevežen u Makarsku.

Zrakoplovstvo:

30. IX. zrakoplovstvo je vršilo bojne zadće, obskrbu i bacanje letaka.

Osobitosti:

U toku 28 i 29. IX. iz I. bojne 11 gorske pukovnije iz Dragotinje (10 km s.z. od Prijedora) pobjeglo je 9 domobrana sa oružjem. Svi odbjegli su muslimani iz kotara Cazin.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

*Pruga Sunja —
Bos. Novi:*

Noću 30. 1X./1.X. između željezničke postaje Sunja i Majur našao je oklopni vlak na minu. Tri vagona su izkliznula, a jedan vojnik je ranjen.

*Pruga Doboј —
Tuzla:*

Noću 29./30.IX. uz pomoć oklopnog vlaka odbijen je partizanski napadaj na želj. postaju Karanovac. Između Bos. Suhog Polja, Gračanice i Bos. Petrovog Sela partizani su na više mesta porušili želj. prugu.

*Pruga Bjelovar
— Kloštar:*

Noću 29./30.IX. kod želj. postaje Sirova Katalena partizani su napali teretni vlak. Stroj je oštećen.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragoјlov)
Dragoјlov

(M.P.)¹⁷

¹⁷ Okrugli pečat: Nezavisna Država Hrvatska. Glavni stožer domobranstva. — Operativni odjel. Ovakav pečat se nalazi na svim dokumentima Zapovjedništva Glavnog stožera domobranstva i Redakcija ga neće više objašnjavati.

BR. 196

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 2 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA OSME NO DIVIZIJE NA OŠTARIJE I DIJELOVA TRINAESTE I ŠESTE NO DIVIZIJE NA KOMUNIKACIJU KARLOBAG — GOSPIĆ¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 275
(po podatcima primljenim 2.X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema izvješću zapovjedničtva podhvata nog područja Varaždin, na području: Varaždinske Toplice — Svinec — Slanje — Jalžabet (4 km izt., 9 km izt. s. izt. i 7 km s. izt. od Varaždinskih Toplica) nalaze se jake part. snage,² a na želj. pruzi: Zagreb — Varaždin kod Budinčine (23 km j.z. od Varaždina) zapažene su manje partizanske skupine.³

I.X. skupine P.T.Z. razviđale su smjerom: Varaždin — Kneginac (7 km j.j. izt. od Varaždina) — Varaždinske Toplice. Kod s. Vrtlinovec (2,5 km s.z. od Varaždinskih Toplica) naišlo se na jak neprijateljski otpor⁴ te su se skupine povukle u Varaždin. Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 6 ranjenih.

Podr. Zumberka: Po nalogu glavnara P.T.Z. 1. X. povukle su se postrojbe P.T.Z. iz s. Cadar (5,5 km z.s.z. od Samobora) u Samobor. Od posade Stojdrage⁵ (12 km z.s.z. od Samobora) prikupilo se u Samobor do sada oko 120 ljudi. Ranjenih i nestalih ima oko 18.

Podr. Jastrebarskog: Noću 30.IX./1.X. odbijen je slab partizanski napadaj na Zdenčinu (8 km izt. od Jastrebarskog).

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/614—616.

* Odnosi se na Sedamnaestu NOU i Dvadeset prvu NO brigadu Desete NO divizije, NO brigadu »Braće Radić« i Kalnički NOP odred. Vidi dok. br. 7, 8 i 54.

² Riječ je o dijelovima Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

³ Vidi dok. br. 5, 8 i 54.

⁴ Vidi dok. br. 5, 7, 28, 38, 55 i 66.

1.X. na potoku Okičnica (5 km izt. od Jastrebarskog) part. su zarobili 13 domobrana željez. osiguranja.

Podr. Daruvara: Noću 29./30. IX. iz Sibovca (4 km j.z. od Daruvara) partizani su odveli sve sposobne mladiće.

Podr. Nove Gradiške: 30. IX. partizani⁸ su iz smjera s. Smrtić i Trnava (10 km z. od Nove Gradiške) napali njemačku i našu želj. ophodnju, ali su borbom protjerani. Njemački gubitci: 3 mrtva i 10 ranjenih, a naši 1 mrtav i 1 ranjen. Neprijateljski gubitci su veliki, ali brojno neutvrđeni (prema izkazu zarobljenog partizana oko 200 ranjenih — XII i XVI part. brigade⁷).

Podr. Našica: Prigodom čišćenja područja južno i jugozapadno od Našica poginulo je 20 partizana, a 1 je zarobljen.

Podr. Vinkovaca: Noću 27./28. IX. iz s. Jankovci (9 km j.j. izt. od Vinkovaca) pobjeglo je 20 pravoslavnih obitelji partizanima.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovac — Ogulin: Uslijed prikupljanja⁸ sve jačih part. snaga, stanje oko Ogulina postaje sve teže. — 30. IX. part. su napali Oštarije⁹ i Sv. Petar¹⁰ (6 km j. izt. i 2 km z. od Ogulina). Njemačka posada Oštarija je odbila napadaj, dok je most kod Sv. Petra po part. zauzet. Za vrieme borbi koje su trajale cieli dan, Oštarije, Sv. Petar i Ogulin su tučeni topničkom vatrom. Vlastiti gubitci: 1 njemački vojnik, 3 domobrana i 4 građana su poginuli, a 21 njemački vojnik, 7 domobrana i 9 građana je ranjeno.

⁶ Jedinice Posavskog NOP odreda i Prvog posavskog udarnog bataljona. Vidi dok. br. 95.

⁷ Netačno. Ove dvije brigade (Dvanaesta NOU i Šesnaesta omladinska NO brigada »Joža Vlahović«) nisu se tada nalazile na ovom rejonu. Vidi dok. br. 12 i 49.

⁸ Ovo prikupljanje odnosi se na jedinice Osme NO divizije i jedne brigade Trinaeste NO divizije, koje su se koncentrisale prema zapovijesti Štaba Prvog korpusa NOV i PO Hrvatske u cilju aktivne blokade Ogulina. Vidi dok. br. 1, 93 i 141.

⁹ Napad na ovo uporište vršila dva bataljona Prve NOU brigade Osme NO divizije. Vidi dok. br. 1, 19, 37, 42, 93 i 141.

¹⁰ Ovo uporište* zauzela Četvrta NO brigada Trinaeste NO divizije. Vidi dok. br. 1, 37 i 141.

Posade G. Dubrava i Globorničkog mosta¹¹ (7 i 12 km s. izt. od Ogulina), podlegle su nakon teške borbe.

Prema izkazu mještana u Delnicama imaju partizani 11 velikih topova te veći broj bornih kola i samovoza. 1. X. razviđanjem iz Duge Rese (6 km j.z. od Karlovca) u smjeru Barilovića (12 km j. od Karlovca) utvrđene su jake part. snage¹² među kojima i I k. ordunaški odred, i na području jugoistočno od Karlovca prikupljene su jače part. snage.¹³ — U Vojnić su navodno stigle 2 part. brigade (?) sa topovima.

Noću 30.IX./1.X. odbijeni su slabi part. napadaji¹⁴ na s. Turanj (4 km j. izt. od Karlovca) i Kamensko (4 km izt. j. izt. od Karlovca).

Prema izvješću zapovjednika I. sektora iz Karlovca noću 30.IX./1.X. kod s. Ladešić Dražga (12 km z. od Karlovca) prebacile su se navodno 2 part. brigade (?) iz Slovenije preko r. Kupe i došle na područje Ozlja.

Oko Karlobaga neprijatelju pristižu stalno pojačanja¹⁵ u Cesaricu (6 km s.z. od Karlobaga) sa brodovima i samovozima te predstoji napadaj na crtu:¹⁶ Karlobag — Baške Oštarije (8 km izt. od Karlobaga).

30. IX. spriječen je pokušaj neprijatelja da zauzme s. Bilaj (5 km j. izt. od Gospica).

Neprijateljske snage koje su tučene na području: Sinj — Split i Muć — Ramljane (14 i 22 km z. od Sinja) prikupljaju se u Dinari pl. sa namjerom da se probiju na područje: Livno — Kupres.

Po završenom čišćenju područja: Muć — Ramljane, nastavlja se podhvati u zapadnom smjeru.

¹¹ Ova uporišta zauzeli dijelovi Sedme NO divizije. Vidi dok. br. I, 11, 19, 42 i tom V, knj. 19, dok. br. 151 i 152.

i " Odnosi se na dijelove Sedme NO divizije. Vidi dok. br. 1, II, 19, 42 i 141.

¹⁴ Napad na ova uporišta izvršio Kordunaški NOP odred. Vidi dok. br. 141.

¹³ Riječ je o koncentraciji snaga Prve i Druge NO brigade Trinaeste NO divizije za operaciju na Karlobag. Vidi dok. br. 6, 33, 34, 74, 199, 201 i 204.

¹⁶ Vidi dok. br. 6 i 10.

29. IX. počelo je čišćenje Mosor pl.

Podr. Petrinje: 30. IX. kod s. Letovanci i Mađari (12 km j.izt. od Petrinje) zapažene su jače partizanske snage.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb

— *Sisak:*

Noću 1./2. X. između želj. postaje Vel. Gorica i Turopolje (kod Mraclina) naišao je osobni vlak na minu. 1 vagon je iskliznuo. Žrtava nije bilo.

Pruga Karlovac

— *Ogulin:*

Noću 30.IX./1.X. između Karlovca i Duge Rese te Belavića i Zvečaja part. su porušili želj. prugu.

Pruga Koprivnica

— *Virovitica:*

Noću 29./30. IX. između želj. postaje Virje i Đurđevac partizani su porušili želj. prugu u dužini od 500 m.

Pruga Sunja

— *Bos. Novi:*

Noću 30.IX./1.X. između želj. postaje Dobrljin i Bos. Novi part. su na više mjesta porušili želj prugu.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatnog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M. P.)

BR. 197

IZVJEŠTAJ VELIKE ZUPE BILO GORA OD 2 LISTOPADA 1943. GOD. O NAPADU DIJELOVA BILOGORSKOG NOP ODREDA NA ŽELJEZNIČKU PRUGU KOD VIRJA¹

NEZAVISNA DR2AVA HRVATSKA — VELIKA ZUPA BILOGORA

Broj Taj. 4254/43. Bjelovar, dne 2. X. 1943.

Predmet: Svakodnevno izvješće —

**MINISTARSTVU UNUTARNJIH POSLOVA — UREDU
MINISTRA**

MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA — NOVINSKI
ODSJEK
za Dra. E. Bauera

Z a g r e b

KOMMANDEUR DES BEFEHLSBEREICHES GENDARMERIEHAUPTMANNSCHAFT

Bjelovar

Kotarska oblast u Đurdevcu pod Taj. br. 1439/43. od 1. ov.mj. izvjestila je sliedeće:

U noći između 29. i 30. rujna o.g. jedna grupa od nekoliko stotina partizana² razorila je željezničku prugu u duljini od 200 m. u Virju kod Želje. Nakon izvršenja prednjeg partizani su se povukli u pravcu sela Šemovci.

U šumama oko sela Budrovac, Cepelovac i Mičetinac, obćina Đurđevac, nalazi se veća skupina partizana³ te svaki dan prijeti opasnost da će napasti Đurđevac. Moli se stoga, da se Đurđevac a isto tako i Virje osigura s vojničkim posadama.« Dostavlja se radi znanja

ZA DOM SPREMNI!

Veliki župan:
(Dr. V. Sabolić)
Dr V. Sabolić

¹ Original, pisan latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 45/14 — 1, k. 156.

² Prugu razrušili vjerovatno dijelovi Bjelovarskog NOP odreda.

® Odnosi se vjerovatno na Bjelovarski NOP odred.

* Okrugli pečat: kao u zaglavljima.

BR. 198

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 3 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADIMA JEDINICA NOV I PO HRVATSKE NA LUDBREG, PLEŠIVICU, ZVEČAJ I TRILJ¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 276
(po podatcima primljenim 3.X. >4943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE

Podr. Ludbrega: 3. X. od 0020 sati partizani napadaju Ludbreg.² Borba je još u toku. — Borbena skupina ustaškog bojnika Oreškovića prigodom probijanja iz Varaždina prema Ludbregu zadržana je jakom neprijateljskom vatrom kod s. Štefanec (8 km izt. od Varaždina) gdje se i sada vode jake borbe.³ Bojnik Orešković i 3 vojničara su ranjeni.

3. X. u 8 sati upućena su pojačanja iz Varaždina prema s. Štefanec. — Stanje oko Ludbrega još nije poznato. Jačina neprijatelja do sada nije određena, ali se po podatcima o vodenoj borbi u toku noći može zaključiti da su jače skupine.⁴

Podr. Zagorja: Zapovjednik posade u Mariji Bistrici izvestio je 2. X. da se oko M. Bistrice prikupljaju jake part. skupine⁵ (navodno oko 2.000°?) što nije vjerojatno.

2. X. u veče partizani iz smjera s. Hum (2 km z. od M. Bistrice) i sa juga (s. Laz) napali su našu posadu u Mariji Bistrici.⁷ Bližih podataka još nema.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/618—620.

² Ovo uporište napala i zauzela Sedamnaesta NOU brigada. Vidi dok. br. 7, 28, 38, 54, 199, 201 i 203.

³ Borbu kod ovog mjesta i Semovca vodio Drugi bataljon brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 28, 54 i 199.

⁴ Vidi dok. br. 7, 18, 28, 54 i 199.

⁵ Odnosi se na Zagrebački NOP odred. Vidi dok. br. 30, 57, 106, 206 i 208.

• Netačno. Zagrebački NOP odred je tada bio jačine oko 400 boraca. Vidi dok. br. 106.

⁷ Napad na ovo uporište izvršio Zagrebački NOP odred. Vidi dok. br. 30.

Podr. Jastrebarskog:

2. X. jače partizanske snage⁸ napale su na posadu u Plešivici (9 km j.j.z. od Samobora) koja se drži. Bližih podataka nema. — Napuštanjem Stojdrage (12 km z.s.z. od Samobora) je i Samobor sa zapada ugrožen.

Podr. Daruvara:

Prema izkazu 1 zarobljenog partizana, na području: Voćin — Zvečev (8 km j.j.z. od Voćina) prikupljaju se XII., XVI. i dielovi XVIII. part. brigade,⁹ a na području Jasenaš — Renovac (21 i 19 km s. izt. od Daruvara) nalazi se navodno XVII. i XXI. part. brigada.¹⁰ — Međutim, podhvatanje područje Varaždina tvrdi da su XVII. i XXI. part. brigada (10 part. divizija) na području: Kalnik — Novi Marof — Ludbreg. Stožer part. divizije je u Zvečevu, a glavna obskrbna skladišta u blizini s. G. Borki (12 km izt.j.izt. od Daruvara).

Podr. Požege:

Prema izkazu pučanstva noću 30.IX./1.X. manja partizanska skupina bila je na području: Biškupci — Toranj (13 i 1 km s.z. od Požege) i krenula u zapadnom smjeru. Radi se vjerojatno o part. dielovima koji su u poslednjem podhvatu oko Našica raspršeni.

Podr. Našica:

30. IX. kod s. Kučanci (18 km s. od Našica) spustio se pravdu 1 talijanski zrakoplov. Posada je po partizanima zarobljena, a zrakoplov spaljen.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE

Podr. Karlovca:

Noću 1./2.X. part. su tukli bacačima Ozalj.¹¹ Gubitaka nije bilo.

2. X. prigodom razviđanja smjerom Karlovac — Ozalj naišlo se na XV. part. brigadu¹² koja se povlači u sjeverozapadnom smjeru.

Noću 1./2. X. odbijen je part. napadaj (I. part. brigada) na ustašku posadu kod Zve-

⁸ Napad na ovo uporište izvršila Trinaesta proleterska NOU brigada »Rade Končar«. Vidi dok. br. 25, 55 i 66.

⁹ Jedinice Dvanaeste NO divizije. Vidi dok. br. 123.

¹⁰ Netačno. Ove jedinice su bile na Kalniku i pripremale se za napad na Ludbreg. Vidi dok. br. 28.

¹¹ Oko ovog uporišta nalazila se Petnaesta slovenačka NO brigada. Vidi dok. br. 25 i 55.

¹² Vidi dok. br. 19, 25 i 55.

čaja¹³ (12 km j.z. od Karlovca). Gubitci još nisu poznati.

*Podr. Zadar
— Knin:*

Pojačana djelatnost odmetničkih bandi¹⁴ zapažena je na području sjeveroistočno od Zadra i na obskrbnim putevima: Knin — Gračac i Knin — Kistanje (20 km z.j.z. od Knina) gdje odmetnici vrše prepade na obskrbne preselice. Kistanje je od jakih part. snaga ugroženo.¹⁵ — Protumjere su u toku.

*Podr. Sinj
— Imotski:*

30. IX. odbijen je part. napadaj na Trilj¹⁶* (12 km j.j. izt. od Sinja).

Čišćenje Mosor pl. se nastavlja.¹⁷ Neprijateljske razvidnice su protjerane.

Partizanske snage¹⁸ sa područja: Sinj — Imotski kreću se u sjevernom smjeru.

Podr. Ogulina:

1. X. i noću 1./2.X. partizani¹⁹ su tukli Ogulin topničkom vatrom i bacačima. Vlastiti gubitci:²⁰ 1 mrtav a partizanski: 8 mrtvih.

Od posade Globorničkog mosta i G. Dubrava (12 i 7 km s.izt. od Ogulina) stiglo je u Ogulin do sada oko 70 domobrana i ustaša.

Jedna naša borbena skupina oslobođila je obkoljenu posadu Generalskog Stola.²¹

Zrakoplovstvo:

2. X. zrakoplovstvo je vršilo vojne zadće i obskrbu.

Osobitosti:

Topnički satnik Frangol sa službom u Otoki (9 km s.s. izt. od Bos. Krupe) pobjegao je partizanima.

¹³ Vidi dok. br. 1, 19 i 141.

¹⁴ Odnosi se na odred »Plavi Jadran«, koji je operisao na ovom području. Vidi dok. br. 4.

¹⁵ Na ovom području nalazila se Prva kninska NO brigada. Vidi dok. br. 20.

Napad na ovo uporište vjerovatno izvršili dijelovi Treće NOU krajiske brigade. Vidi dok. br. 41.

¹⁷ Vidi dok. br. 199.

¹⁸ Na ovom području nalazila se Deveta dalmatinska NO divizija. Vidi dok. br. 26.

" i ¹⁹ Vidi dok. br. 1 i 93.

²¹ Ovo uporište osvojila Prva NOU brigada Sedme divizije. Vidi dok. br. 42.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

- Pruga Zagreb — Sisak:* 2. X. između želj. postaje Lekenik i Greda part. su na 3 mjesata oštetili želj. prugu.²²
- Pruga Zagreb — Dugo Selo — Novska* — Noću 2./3. X. između želj. postaje Kutina i Moslavina — Popovača naišao je osobni vlak na minu.²³ Stroj i 2 vagona su izkliznula. Žrtava nema.
- Pruga Zagreb — Karlovac:* — Noću 1./2. X. između želj. postaje Karlovac i Draganići naišao je ustaški oklopni vlak na minu.²⁴ 3 vagona su iskliznula. Žrtava nije bilo.
- Podr. Karlovac — Ogulin:* — Noću 1./2. X. između želj. postaje Karlovac i Duga Resa partizani su porušili želj. prugu i most.²⁵
- Podr. Sarajevo — Konjic:* — 1. X. između želj. postaje Blažuj i Hadžići naišao je osobni vlak na minu. Stroj i 2 vagona su se prevrnula. Žrtava nije bilo.
- Pruga Zagreb — Krizevci:* — 3. X. partizani su obkolili želj. postaju Vrbovec²⁶ i raztjerali putnike. U Vrbovec je upućen njemački oklopni vlak.

Po nalogu
Ministra i zapovjed. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M. P.)

^a Prugu oštetili dijelovi Turopoljsko-posavskog NOP odreda.

²³ Minu postavili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128.

²⁴ Miniranje pruge izvršio Karlovački NOP odred. Vidi dok. br. 156.

²⁵ Prugu i most porušili dijelovi Prve NOU brigade Sedme divizije. Vidi dok. br. 141.

²⁶ Napad na ovu stanicu izvršili dijelovi Zagrebačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 106.

BR. 199

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-MOBRANSTVA OD 4 LISTOPADA 1943 GOD. O BORBAMA KOD LUDBREGA, CACINACA, OGULINA I PERUŠICA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 277

(po podatcima primljenim 4.X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE

Podr. Ludbrega: 3. X. u 0020 sati napadnut je Ludbreg* od jakih partizanskih snaga. — U 1100 sati zauzeli su part. Ludbreg. Upućeni odjel P.T.Z. pod zapovjedničtvom ustaškog bojnika Devčića iz Varaždina prema Ludbregu naišao je kod s. Štefanec (8,5 km j. od Varaždina) na jake part. snage³ i iste razbio: 150 partizana je poginulo,⁴ 20 sa puškama zarobljeno, a 4 strojnica, 1 protuzrakoplovna strojnica, 9 strojopušaka i preko 100 pušaka zaplijenjeno. Odred je uz slabiji odpor stigao do 2 km z. od Ludbrega te se onda uslied mraka vratio u Varaždin. Vlastiti gubitci: 5 ranjenih. — Njemačko SS redarstvo iz Ludbrega, djelimično se navodno prebacilo u Mađarsku, a djelimično se povlači uzduž r. Drave prema Varaždinu. Naše zrakoplovstvo je uzpješno podpomagalo skupinu ustaškog bojnika Devčića.

Podr. Krapine: 2. X. part. su napali razdjel rizničke straže u s. Lupinjak⁵ (10 km s.z. od Krapine) i razoružali 12 rizničkih strażara.

Istog dana u s. G. Jesenje (5 km s.izt. od Krapine) 1 njemački odjel i naši oružnici sukobili su se sa partizanima.⁶ 2 partizana su ubijena, a 2 zarobljena.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/622—623.

² O napadu i snagama koje su napale i osvojile ovo uporište vidi dok. br. 7, 18, 28, 38, 54, 64 i 198.

³ Drugi bataljon brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 28, 54 i 198.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 18, 28, 38, 54 i 64.

⁵ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 106.

• Dijelovi Zagorskog NOP odreda.

Podr. Samobora: Noću 2/3. X. u s. Lug (3 km s.z. od Samobora) part. su napali odjel Državne radne službe. Domoradnici su se spasili dok su part. odnijeli sve životne namirnice. Među njemačkim redarstvom koje se tamo nalazilo ima ranjenih.

Noću 2/3. X. part. su zauzeli s. Rudo⁷ (5 km j.z. od Samobora).

Posada iz Plešivice (9 km j.j.z. od Samobora dobila je nalog od njemačkog zapovjednika da se povuče.

Podr. Koprivnica: 27. IX. odbijen je part. napadaj na ugljenokop »Mirna« u s. Glogovac⁸ (6 km j.izt. od Koprivnice). 4 domobrana su poginula, a 6 ih je ranjeno, dok part. gubitci iznose: 7 mrtvih⁹ i 3 zarobljena. — Noću 2/3. X. odbijen je ponovni part. napad na isti rudnik.

Podr. Broda: 2. X. u s. Klokoševik (12 km s.izt. od Broda) oruž. ophodnja protjerala je manju part. skupinu. 2 part. su poginula, a 1 partizanka zarobljena.

Podr. Našica: 3. X. part. su napali i zauzeli s. Čačinci¹⁰ (21 km z.s.z. od Našica). Njemački i naši oružnici povukli su se nakon borbi u D. Miholjac (30 km s. od Našica). Gubici još nisu poznati. Od naše strane stiglo je do sada u D. Miholjac 20 ranjenih pripadnika oružanih snaga.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE

Podr. Karlovac — Ogulin: 2. X. part. su tukli Ozalj¹¹ topovima 10 cm.

Noću 2/3. X. vodila se borba sa partizanima u s. Zvečaj¹² (15 km j.j.z. od Karlovca). Ishod borbe još nije poznat.

⁷ Ovo uporište zauzeli dijelovi Trinaeste proleterske NOU brigade. Vidi dok. br. 55 i 66.

⁸ Napad na ovaj rudnik izvršili dijelovi Dvadeset prve NO brigade. Vidi dok. br. 5, 54 i 64.

⁹ Po našem izvještaju neprijatelj je imao oko 20 mrtvih i ranjenih, dok su naši gubici bili 3 mrtvi i 4 ranjena. Vidi dok. br. 5.

¹⁰ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 13, 27, 68, 82, 123 i 203.

¹¹ Oko ovog uporišta se nalazila Petnaesta slovenačka brigada. Vidi dok. br. 19, 25, 55, i 198.

¹² Vidi dok. br. 1, 19, 141 i 198.

1. X. odbijen je jak part. napadaj na Ogulin i Oštarije¹³ (6 km izt.j.izt. od Ogulina). Vis 421 (2 km j.z. od Oštarija) je protunapadajem povraćen.

*Podr. Karllobag
— Gospic:*

3. X. jake part. snage napale su Perušić¹⁴ (11 km s. od Gospića). Pred nadmoćnim neprijateljem naše čete su napustile Perušić i povukle se na postave oko s. Lički Osik (7 km s.s. izt. od Perušića). — Neprijatelju je uspjelo presjeći put: Brušane — Baške Oštarije¹⁵ (10 km z.j.z. — 16 km z. od Gospića). Stanje oko Baških Oštarija i Karllobaga je nejasno.

Podr. Splita:

Na području Splita završeno je uglavnom čišćenje grada i prikupljanje pliena.

U nastavku čišćenja Mosor pl.¹⁶ part. snage južno od s. Zrnovnica (9 km izt. od Splita) su odbačene dok je napadaj na srednjem otsjeku sjeverno od s. Zrnovnice još u toku.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

*Pruga Bjelovar
— Kloštar:*

1.X. kod želj. postaje Paulovac part.¹⁷ su napali putnički vlak pri izlazu iz tunela. 1 njemački častnik, 2 njemačka vojnika i 4 putnika su ranjeni.

*Pruga Bjelovar
— Grubišno
Polje:*

3. X. između želj. postaje Severin i Bulinac part.¹⁸ su napali osobni vlak. 1 njemački vojnik je poginuo, a 2 su ranjena.

*Pruga Virovitica
Podr. Slatina:*

1.X. kod želj. postaje Cabuna naišao je vlak na minu. 4 vagona su uništena. 2 osobe su poginule.

*Pruga Krapina
— Durmanec:*

2. X. part. su napali želj. postaju Durmanec i zarobili 9 domobrana.

¹³ " Napad na ova uporišta vršili dijelovi Osme NO divizije. Vidi dok. br. 1, 93, 141, 195 i 196.

¹⁴ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Treće NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 74, 121, 190 i 204.

¹⁵ O borbama na liniji Karllobag—Gospic vidi dok. br. 6, 10, 33, 34, 74, 196, 201 i 204.

¹⁶ " Vidi dok. br. 196.

¹⁷ i ¹⁸ Ove napade izvršili dijelovi Moslavačke NO brigade. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Moslavačke NO brigade od 10 studenog 1943 godine.

Pruga Zagreb — Krapinske Toplice: 4. X. između želj. postaje Luka i Pušća-Bistra naišao je putnički vlak na minu.¹⁹ Promet se vrši prelaženjem.

Po nalogu
Ministra i zapovjed. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojolov)
Dragojolov
(M. P.)

BR. 200

IZVJEŠTAJ ŽUPSKA REDARSTVENE OBLASTI U KARLOVCU OD 4 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA TRINAESTE PROLETERSKE NOU BRIGADE »RADE KONČAR« NA PLEŠIVICU I KARLOVAČKOG NOP ODDEDA NA MOST U D. STATIVAMA¹

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
ŽUPSKA REDARSTVENA OBLAST U KARLOVCU**

Broj: Taj. 15—1943. Karlovac dne 4. listopada 1943.

Predmet: Dostavljanje svakodnevnih izvieštaja. —

1. PREDSJEDNICTVU vlade, za dr. Lorkovića — ZAGREB
2. OBCEM ZAPOVJEDNICTVU REDARSTVENE STRAŽE — ZAGREB
3. MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA, za dr. Bauera — ZAGREB
4. GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST — ZGB
5. VELIKOJ ZUPI POKUPJE — KARLOVAC
6. ŽUPSKOJ REDARSTVENOJ OBLASTI — PETRINJA

Oružničko krilno zapovjedništvo Karlovac, svojim dopisom broj: Taj. 818/43, od 4. X. javlja

" Minu postavili dijelovi Drugog diverzantskog bataljona. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske od 3 studenog 1943 godine.

¹ Original, pisan latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 42/4—1, k. 159.

1.) u 00.15 sati na stanicu u Karlovcu zapalio se je jedan vagon, u kojem je bilo nekoliko bačava benzina i 15 komada topovskih granata. Nije postojala mogućnost vatru ugasiti, pa je vagon odgurnut izvan dohvata stanice, gdje je izvan željezničke postaje eksplodirao. Žrtava nije bilo.

2.) U vezi jučerašnjeg izvještaja o napadu odmetnika na ustašku posadu u selu Plešivici,² kod Jastrebarskog nadopunjuje se sljedeće:

Odmetnika bilo je oko 3 do 4 stotine, a napali su posadu koja je brojila svega dvije satnije ustaša, borba je trajala od 2. - t.mj. 20.03 do 3. t.mj. 23.00, kada su se ustaše pred nadmoćnim neprijateljem moralili povući. U prvi sumrak, dana 3. o.mj. tim odmetnicima stigla je u pomoć iz Zumberka t.zv. »Cankarova partizanska brigada«³ i kada su taj put navalili posada se je moralila povući.

Na posadu Plešivice pucano je sa brda iznad Sv. Jane kod Jastrebarskoga. Pri tom izpaljen broj granata kreće se oko nekoliko desetaka. Njemačke snage su poslije podne 3. t.mj. došle u pomoć sa pješačtvom i bornim kolima, ali su se istog dana povukli pokupivši nastrandale ustaše. Ustaška posada kod povlačenja raspršila se je, ali se je u toku dana opet cijela sakupila u Jastrebarskom.

Gubitci kod ustaša:⁴ jedan mrtav, 9 ranjenih.

Od građanskih osoba stradala je životom jedna djevojka a broj ranjenih je nepoznat. Naknadno izvješćuje oružničko krilo da je u noći 5. X. o.g. napadnut po odmetnicima most u Donjim Stativama⁵ s.z. od Karlovca i da je toliko oštećen minima, da nije više za uporabu.

Tokom dana drugih događaja nije bilo. —

ZA DOM SPREMNI !

UPRAVITELJ REDARSTVA:
(Franjo Družak) s.r.

(M. P.)⁶

¹ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 66 i 196.

² Odnosi se na brigadu »Matija Gubec«. Vidi dok. br. 66.

³ O gubicima vidi dok. br. 66.

⁵ Ovaj most razrušili dijelovi Karlovačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 68, 156, 164 i 198.

⁶ Okrugli pečat: kao u zaglavlju.

BR. 201

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-MOBRANSTVA OD 5 LISTOPADA 1943 GOD. O DEJSTVI-MA JEDINICA NOV I PO HRVATSKE OKO VARAŽDINA, OGULINA, KARLOBAGA, GOSPIĆA I PERUŠIĆA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 278

(po podatcima primljenim 5. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Zagorja:* Noću 3/4. X. u Novom Golubovcu (7 km izt. od Krapine) part.² su razorili želj. most, a električnu središnicu zapalili.
Noću 2/3. X. povukli su se partizani³ sa područja M. Bistrice u smjeru Sv. Ivan Zelina (26 km s. izt. od Zagreba).
Naknadno je utvrđeno da je 3. X. u borbi kod s. Stefanec (8,5 km izt. od Varaždina) učestvovala II. kalnička part. brigada,⁴ a na Ludbreg je napalo oko 1400 partizana.⁵
- Podr. Zagreba:* 4. X. partizani su zarobili stražu na želj. postaji Culinec (6 km izt. od Zagreba). 1 domobran je uspio pobjeći.
- Podr. Jastrebarskog:* 4. X. između Jastrebarskog i Zdenčine (10 km izt. od Jastrebarskog) zapaženo je prikupljanje jačih partizanskih snaga.[®]
- Podr. Našica:* 3. X. zrakoplovstvo je uspješno napalo part. skupinu sa oko 60 kola u s. Orahovica (18 km z.s.z. od Našica).
4. X. odbijen je part. napadaj na D. Miholjac (30 km s. od Našica).

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/625—627.

² Dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 106.

³ Zagrebački NOP odred. Vidi dok. br. 30.

⁴ Netačno. Borbu kod s. Stefanec vodio je Drugi bataljon brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 7, 28, 198 i 199.

⁵ Riječ je o dijelovima Sedamnaeste NOU brigade, koja je napadala Ludbreg. Vidi dok. br. 7, 28, 54, 64, 198 i 199.

[®] Odnosi se na dijelove Trinaeste proleterske NOU brigade. Vidi dok. br. 25, 55 i 66.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: Stanje oko Ogulina i Oštarija⁷ (6 km j. izt. od Ogulina) je još uvek ozbiljno. Napadaji jačih partizanskih bandi i dalje traju. Spoj između Karlovca i Ogulina 2. X. još nije bio uzpostavljen. — 2. X. neprijatelj je imao oko Ogulina oko 200 mrtvih.⁸

Noću 2/3. X. partizani su topničtvom i bacčima tukli Ogulin.⁹ — 3. X. kod Ogulina je vladao mir. — 1. njemačka bojna zauzela je 4. X. Generalski Stol (15 km s. izt. od Ogulina).

Podr. Gospića: Zapovjedništvo područja Like javlja da su 3. X. jake neprijateljske snage¹⁰ sa zapada i sjevera napadale i zauzele naše postave na crtici: Karlobag — Baške Oštarije (8 km izt. od Karlobaga). Sa otoka Paga tukao je neprijatelj naše postave teškim topovima. — Prodirući dalje prema istoku neprijatelj¹¹ je zauzeo višove oko s. Brušane (10 km j.z. od Gospića).

Ujedno je neprijatelj nastavio svoje napadaje iz Perušića¹² (11 km s. od Gospića) prema jugu i zauzeo Lički Osik (7 km s. s. izt. od Gospića).

Uslijed velike nadmoćnosti neprijatelja naše snage su se povukle na bližu odbranbenu crtu Gospića: željeznički postupak Gospić (2 km j. izt. od Gospića) — r. Novčića — r. Lika — potok Otešica — Krčmar (774 — 7 km s. z. od Gospića), Lički Novi (5 km j.z. od Gospića). Sa isturenim dijelovima drži se još s. Bilaj (6 km j. izt. od Gospića) i Klanac (11 km s.z. od Gospića). Prema izjavi zarobljenih odmetnika neprijatelj je za napadaj na Gospić prikupio navodno oko 10 brigada dobro naoružanih talijanskim plienom. — Zrakoplovnim razvidanjem 4. X. je utvrđeno da se je oko 2000 part. koji

⁷ O dejstvima na ovom području vidi dok. br. 1, 11 i 23.

⁸ O gubicima vidi dok. br. 11, 42 i 141.

* Odnosi se na dijelove Osme NO divizije i Četvrtu NOU brigadu Trinaeste divizije. Vidi dok. br. 1, 11, 19 i 141.

" Odnosi se na Prvu i Drugu brigadu Trinaeste divizije i Prvu NOU brigadu Šeste divizije. Vidi dok. br. 6, 10, 33, 34, 74, 199 i 204.

¹¹ Vidi dok. br. 33, 34, 74 i 190.

¹² Po zauzimanju ovog uporišta dijelovi Treće NOU brigade Šeste divizije zauzeli su i Lički Osik. Vidi dok. br. 74, 121, 199 i 204.

su prebačeni lađama sa Paga¹³ iskrcalo u Karlobagu. Neprijatelj u pokretu iz Karlobaga u smjeru Gospića napadnut je zrakoplovstvom.

Poduzete su mjere da se koncentracijom zrakoplovstva za prenos i borbu 5. X. odmah ujutru ukaže najizdašnja pomoć djelovanjem zrakoplovstva i dotorom streljiva.

Podr. Zadra: 2. X. vlastiti pokušaj iskrcavanja na otok Uljan (zapadno od Zadra) potpomognut jakom topničkom vatrom nije uzpio. Na Uljanu se nalaze jake partizanske snage¹⁴ u utvrđenom postavu.

Podr. Knina: 2. X. na području 10 km j.z. od s. Kistanje (20 km j.z. od Knina) nastavljene su borbe sa part. bandama¹⁵ koje se povlače u zapadnom, jugozapadnom i južnom smjeru.

Podr. Splita: Nakon žilavih borbi, glavne partizanske snage napustile su Mosor pl. i povukle se u sjeveroistočnom smjeru prema Livnu.

3. X. naše čete su zauzele Trogir (15 km z. od Splita).

Podr. Pelješac: Pred njemačkom vojskom partizani iz Stona¹⁶ (24 km j. od Metkovića) povukli su se dielom na poluotok Pelješac, a dielom prema Metkoviću. Na Pelješcu su se partizani povukli u brda i spremaju otpor protiv Njemaca. Ovi partizani su u spoju sa partizanima na Korčuli.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Sunja Noću 2/3. X. između želj. postaje Volinja i Ravnice partizani su na 11 mesta oštetili želj. prugu.

Iste noći između želj. postaje Blagaj i Dragotinja oštećena je želj. pruga na nekoliko mesta. Kvar je popravljen.

¹³ Sa ostrva Paga u Karlobag je prebačen lađama samo jedan bataljon Druge NO brigade Trinaeste divizije. Vidi dok. br. 34.

¹⁴ Vidi dok. br. 35.

¹⁵ Na ovom području dejstvovala je Druga grupa Sjevemodalmatinskog bataljona. Vidi dok. br. 20 i 35.

" U ovom uporištu nalazile su se jedinice Južnodalmatinske NO brigade. Vidi dok. br. 56.

Pruga Podr. Slatina 4. X. između želj. postaje Sladojevci i — *Suho Polje*: Cabuna naišao je teretni vlak na minu.¹⁷ 5 vagona je izkliznulo.

Pruga Varaždin — Zagreb: Noću 4/5. X. između želj. postaje Novi Marof i Varaždinske Toplice partizani¹⁸ su porušili želj. most i zarobili stražu.

Pruga Mededa — Ustiprača: Noću 2/3. X. partizani su zauzeli želj. po-staju Međeđa i porušili želj. prugu. — Promet je 4. X. uzpostavljen.

Po nalogu
Ministra i zapovjed. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹⁷ Minu postavili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128.

¹⁸ Dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi dok. br. 54.

BR. 202

IZVJEŠTAJ ŽUPSKE REDARSTVENE OBLASTI U KARLOVCU OD 5 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU KARLOVAČKOG NOP ODREDA NA MOST U D. STATIVAMA I BORBI KOD S. BELAJ¹

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
ŽUPSKA REDARSTVENA OBLAST U KARLOVCU**

Broj: Taj. 15—1943. Karlovac, dne 5. listopada 1943.

Predmet: Dostavljanje svakodnevnih
izvještaja. —

1. PREDSJEDNIČTVU VLADE, za dr. M. Lorkovića — ZAGREB
2. MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA, za dr. Bauera — ZAGREB
3. GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST — ZAGREB
4. OBCEM ZAPOVJEDNICTVU REDARSTVENE STRAŽE — ZAGREB
5. VELIKOJ ZUPI POKUPJE — KARLOVAC
6. ŽUPSKOJ REDARSTVENOJ OBLASTI — PETRINJA
7. ŽUPSKOJ REDARSTVENOJ OBLASTI — OGULIN

Oružničko krilno Zapovjedničtvvo Karlovac, svojim dopisom broj: Taj. 819, od 5. listopada o.g. javlja da su spomenutog dana odmetnici² eksplozivom razorili kameni zidani most na rieci Dobri u mjestu D. Stativama s.z. 6.5. km. od Karlovca. Cestovni promet prekinut.

Dana 5. o.mj. oko 11.45 sati na željezničkoj pruzi na mjestu zvanom »Lug« 7 km. s. i. od Karlovca nađena je zakopana pod šinju jedna mina koja je pravovremeno odkrivena i demontirana. Ista je bila teška oko 5 klgr.

Naše oružane snage napale su Belaj,³ obé. Barilović, te razbile 1 partizanski kordunaški odred i zaplienile 4 teške strojnice, jednu laku, 1 veliki bacač, 50 pušaka i 9 jahačih konja sa sedlima. Na mjestu borbe ostalo je oko 50 mrtvih odmetnika,⁴ dok je 10 zarobljenih na licu mjesta odmah strie-

¹ Original, pisan latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 43/4—1, k. 159.

² Dijelovi Karlovačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 68, 155, 164 i 200.

³ i ⁴ O borbi i gubicima kod ovog uporišta vidi dok. br. 68.

ljano. Ostali gubitci u ljudstvu na strani odmetnika nisu utvrđeni. Na našoj kao i savezničkoj strani gubitaka u ljudstvu nije bilo. —

Tokom dana drugih događaja nije bilo. —

ZA DOM SPREMNI !

**UPRAVITELJ REDARSTVA:
(DRUZAK) s.r.
(M.P.)⁵**

BR. 203

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 6 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU SEDAMNAESTE NOU BRIGADE NA LUDBREG I BORBAMA KOD CACINACA, OGULINA, GOSPIĆA I BENKOVCA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 279
(po podatcima primljenim 6.X.1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 4/5.X. izvršila je skupina ustaškog bojnika Devčića iznenadni noćni pothvat iz Varaždina u smjeru s. Jalžabet (12 km j. izt. od Varaždina) bez dodira sa neprijateljem. 2 partizana su zarobljena.

Prema izvješću zapovjedništva pothvatskog područja Varaždin napadaj na Ludbreg² izvršila je XVII. part. brigada ojačana dielovima II. kalničke brigade. Od posade Ludbreg u Koprivnici je do sada stiglo 1 zastavnik i 89 domobrana bez odjeće i oružja.

Podr. Koprivnice: 5. X. partizani su upali u rudnik »Mirna« (6 km j.izt. od Koprivnice) i uništili električna postrojenja.

⁵ Okrugli pečat: kao u zaglavljtu.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3.630—632.

² O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 7, 28, 38, 54, 64, 198, 199 i 201.

Podr. Bjelovara: 4. X. u s. Severin (11 km j.izt. od Bjelovara) njemačka postrojba razbila je skupinu od oko 400 partizana.³ Selo je delimično izgorelo. 21 partizan je poginuo, dok vlastitih gubitaka nije bilo.

Podr. Pakrac: 4. X. prigodom razviđanja područja jugoistočno od Pakraca raztjerane su manje part. skupine.

5. X. kod želj. postaje Kukunjevac (6 km z. od Lipika) odbijen je part. napadaj⁴ na die-love koji su osiguravali popravak želj. pruge. Vlastiti gubitci: 1 mrtav i 5 ranjenih.

Podr. Našice: 3. X. prigodom part. napadaja na s. Cačinci⁵ (21 km z.s.z. od Našica) (dnevno izvješće br. 277) dosada poznati vlastiti gubitci ustaške sati iznose: 10 mrtvih i 10 ranjenih. 40 vojnicara se je probilo u Podr. Slatinu, a ostatak posade u D. Miholjac.

Neprijateljske glavne snage⁶ povukle su se u Orahovicu (18 km z.s.z. od Našica) a u s. Cačinci ostale su straže.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovac — Ogulin:

Noću 4/5. X. iznenadnim zahvatom ustaških postrojbi na području jugoistočno od Duge Rese (7 km j.z. od Karlovača) razbijen je II. bataljon I. kordunaškog part. odreda.⁷ Neprijatelj je imao preko 40* mrtvih (među njima zapovjednik odreda i politički komesar) i oko 60 ranjenih, a zaplenjeno je: 2 strojnica, 1 laki bacač, 11 pušaka i dosta streljiva. Vlastiti gubitci: 1 mrtav.

¹ 3. X. odbijen je ponovno part. napadaj na Oštarije⁹ (6 km j.izt. od Ogulina).

¹ Vidi dok. br. 85.

¹ Napad izvršio Prvi bataljon Posavskog NOP odreda i Novogradnička četa. Vidi dok. br. 95.

⁵ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 13, 27, 68, 82, 123 i 199.

⁶ Riječ je o dijelovima Dvanaeste NO divizije. Vidi dok. br. 123.

⁷ i ⁸ O borbi i gubicima Kordunaškog NOP odreda vidi dok. br. 141.

* Napad vršila dva bataljona Treće NOU brigade Osme divizije. Vidi dok. br. 141.

*Podr. Gospić
— Karlobag:*

Noću 3/4. X. partizani su izvršili jak vatreći prepad na Ogulin,¹⁰ a 4. X. Ogulin je uznemiravan topničkom vatrom, 6 građana je poginulo, a 2 vojničara i 12 građana ranjeno.

4. X. uz saradnju zrakoplovstva i bojnih kola počeo je pothvat za oslobođenje ceste: Ogulin — Oštarije. Bližih podataka još nema.

U toku 4. i 5. X. neprijatelj¹¹ je topničtvom i bacačima tukao naše postave oko Gospića i sam Gospić, naročito haubicama od Mušaluka (7 km s. od Gospića) i Oštare Luke (nema na karti). — 5. X. od s. Smiljan (7 km s.z. od Gospića) vodile su se teške borbe. — Jak neprijateljski¹² pritisak na Gospić traje i dalje.

Njemačko i naše zrakoplovstvo pružalo je izdašnu pomoć braniocima Gospića, obiskrbujući posadu streljivom i napadajući neprijateljske snage. 5. X. zrakoplovstvo je uspješno napalo 7 neprijateljskih brodova koji su isplovali iz Karlobaga.

Podr. Zadar — Split — Sinj: Na području između Sinja i Splita nalaze se još samo raspršeni part. delovi,¹³ dok je oko samog Sinja zapoženo ponovno prikupljanje partizana.¹⁴

U Mosor pl. se nije naišlo na neprijatelja.

3. X. čete koje su zauzele i očistile Trogir (15 km z. od Splita), vraćene su na svoje polazne postave.

3. X. 1 njemački razviđački odjel nakon što je slomio neprijateljski otpor¹⁵ zauzeo je Benkovac (32 km izt.j.izt. od Zadra).

3. X. završeno je čišćenje područja oko Skradina (10 km s. s. izt. od Šibenika), ali je obiskrba zbog mnogih cestovnih prepreka još otežana.

¹⁰ prepad izvršili dijelovi Četvrte brigade Trinaeste divizije i jedan bataljon Druge NOU brigade Osme divizije. Vidi dok. br. 141.

¹¹ Vidi dok. br. 74.

¹² Odnosi se na snage Šeste NO divizije i Prvu brigadu Trinaeste NO divizije. Vidi dok. br. 74 i 121.

¹³ " Na ovom području nalazila se Devetnaesta sjevernodalmatinska divizija. Vidi dok. br. 144.

¹⁴ Odnosi se na dijelove Treće dalmatinske brigade Devete dalmatinske NO divizije. Vidi dok. br. 26.

¹⁵ Otpor pružali bataljoni Druge grupe sjevernodalmatinskih bataljona. Vidi dok. br. 20.

Prema izyješću Glav. rav. za jav. red i sig. skoro svi otoci pred dalmatinskom obalom nalaze se u part. rukama.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Novska — Brod: Noću 4/5. X. između želj. postaje Sibinj i Orlovac naišao je vojni vlak na minu. 2 vagona su izkliznula. Žrtava nije bilo.

Pruga Novska — Nova Gradiška: 6. X. između želj. postaje Novska i Rajić naišao je osobni vlak na minu.¹⁶ 1 vagon je izkliznuo. Žrtava nema.

Pruga Virovitica — Barč: 4. X. kod želj. postaje Lukač naišao je mješoviti vlak na minu. Žrtava nije bilo.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M. P.)

¹⁶ Minu postavili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128.

BR. 204

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA DRUGE ORUZNIČKE PU-KOVNIJE OD 6 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU I BOR-BAMA NA PODRUČJU KARLOBAGA I GOSPIĆA¹

ZAPOVJEDNICTVO

2. ORUZNICE PUKOVNIJE
J.S.Br. 1339/Tajno

Tajno

U Gosiću, dne 6. listopada 1943.

Predmet: Ugrožene sigurnostne
prilike na ovome području i
postepeno obsjednuće Gosića.

1. GLAVNOM ZAPOVJEDNIČTVU ORUZNIČVA (SIGUR-NOSTNI ODJEL) **Zagreb**
2. ZAPOVJEDNIČTVU I. DOMOBRANSKOG ZBORA **Sisak**
3. ZAPOVJEDNIČTVU 2. PJEŠ. DIVIZIJE
4. ZAPOVJEDNIČTVU OPERATIVNOG PODRUČJA »LIKA« **Gospic**

Dne 2. listopada 1943. oko 1230 sati izvršio je napad jedan odred od 240 ustaša iz Gosića pod zapovjedničtvom ustaškog dopukovnika g. Delka Bogdanića na jače partizanske skupine u selu Cesarici² (6 km s.z. od Karlobaga) koje su se spremale za napad na Karlobag. — Između ustaša i partizana došlo je do žestoke borbe, te je u toku borbe partizanima stigla znatna pomoć³ u tankovima, topovima i bacačima mina iz Jablanca tako da su naše snage bile obkoljene i prisiljene da se povuku probijajući partizanske redove.

Za vrieme borbe poginuli su ustaški satnik Nikola Rupčić i 3 ustaše, zastavnik Stjepan Marković teže je ranjen i ostao na putu između Cesarice i Karlobaga, a za sudbinu ustaškog nadporučnika Vladimira Galovića se ne zna, dok je dopukovnik Delko Bogdanić lakše ranjen. Na strani partizana je bilo oko 100 mrtvih⁴ i veći broj ranjenih.

¹ Original, pisan latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 34/5—1, k. 150.

² Ovdje se nalazio samo jedan bataljon Druge NO brigade Trinaeste divizije. Vidi dok. br. 6, 33, 34 i 74.

³ Odnosi se na snage Trinaeste NO divizije.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 33, 34 i 74.

TAJNO

ZAPOVJEDNIČKO
2. ORUŽNIČKO PUKOVNIJE
J.S.BR.1339/Tajno
U Gospicu,dne 6.listopada 1943.

M.M.O.-M.P.J.
M M M
DNE 06.10.1943
DNE 06.10.1943
DNE 06.10.1943
DNE 06.10.1943

Predmet: Ugrožene sigurnostne
prilike na ovome području i
postepeno obsegajuće Gospicu.

1.GLAVNOM ZAPOVJEDNIČTVU ORUŽNIČTVA /SIGURNOSTNI ODJEL/

Z A G R E B

2.ZAPOVJEDNIČTVU I.DOMOBRAŃSKOG ZBORA SISAK

3.ZAPOVJEDNIČTVU 2.PJEŠ.DIVIZIJE

4.ZAPOVJEDNIČTVU OPERATIVNOG PODRUČJA "LITKA" GOSPIĆ

Dne 2.listopada 1943.oko 1230 sati izvršio je napad jedan od red od 240 ustaša iz Gospice pod zapovjedništvom ustaškog dopukovnika g.Delka Bogdanica na jače partizanske skupine u selu Česarići/5 km s.z.od Karlobaga/koje su se spresale za napad na Karlobag. Između ustaša i partizana došlo je do žestoke borbe,to je u toku borbe partizani stigli znatnu pomoć u tankovima,topovima i bacalicima mina iz Jablanca tako da su naše snage bile oklojene i primljene da se povuku prebijajući partizanske redove.

Na vremenu borbe poginuli su ustaški ratnik Nikola Rupčić i 3 ustaša,zastavnik Stjepan Marković teški je ranjen i ostao na putu između Česarića i Karlobaga,a za sudbinu ustaškog nadporučnika Vladimira Galovića se nezna,dok je dopukovnik Delko Bogdanac lakše ranjen.

Na strani partizana je bilo oko 100 mrtvih i veći broj ranjenih.
U ovoj borbi učestvovalo je i 45 ustaša iz sela Šušnja /4 km i.s. od Karlobaga/kojima su partizani presekli odstupnicu i sa njihovu sudbinu se nezna.zarobljeno je 5 sličnih partizana.

Odred dopukovnika g.Delka Bogdanica krenuo je iz Gospice istog dana sa 7 teretnih samovozova preko Baških Oštarija,od kojih je 5 samovozova vraćeno,a 2 su ostala na putu,koji su se morali vratići preko đure po nepruhodnom terenu,jer su partizani presekli put Karlobag-Gospic.

Dne 3.listopada 1943.u 0530 sati jakе partizanske grupe izvršile su jednovremeno žestoke napade na naše posade u mjestima: Ferušić /11 km e.j./,Lički Osik/7 km s.i./,Baške Oštarije /15 km s.i./ Brusnje /9 km j.z. od Gospice/.Napade u vršili topovima,bacalicima mina,strojnjacima i strojopuškama sa takvom snagom da su naše posade pred mnogo nadmoćnjim i dobro naoružanim neprijateljem bile primorane da se povuku na postave oko Gospida,a sa posadanom povukle su se i crnčićke postaje: Ferušić,Siroka Kula u Ličkom Osiku,Brusnje i ispostava Baške Oštarije u Gospicu.

Istoga dana u 0600 sati napadnut je i mjesto Karlobag i tamoznja posada se oružničkom postajom od jakih partizanskih skupina vatrom is topova,bacalište mina,strojnjaca i strojopušaka.Borba je trajala istog dana do 1400 sati,kada je prema primljenim podatcima posada podlegla jačem neprijatelju i partizani su sazvuci Karlobag.Za sudbinu oružnika i tamoznje posade do sada se nezna,jer se totaljni podaci nisu mogli prikupiti.

Dne 4.listopada 1943.uslijed opasnosti obkoljavanja od strane partizana i prekinuta vesa sa Gospicem povukla se je i ustaška postrojba iz sela Klanca kao i Aleksinice /11 cihotno 14 km s.z. od Gospice/,a sa ovim postrojbsma povukla se je i oružnička postaja Donje Pašariće u Gospicu.

Istog dana pred veder napadnut je i naše posada i oružnička ispostava u Budini /11 f km s.z. od Gospice/ od jakih partizanskih skupina.Zi iznad borbe i sudbinu posade kao i oružnika do sada se nezna.

Dne 5.listopada 1943.oko 2100 sati napadnut su naše posade u Ličkom Novom /4 km s. od Gospida/ i Obitici /5 km s. od Gospice/koje su

U ovoj borbi učestvovalo je i 45 ustaša iz sela Sušnja (4 km i. od Karlobaga) kojima su partizani presjekli odstupnicu i za njihovu sudbinu se ne zna. Zarobljeno je 5 živih partizana.

Odred dopukovnika g. Delka Bogdanića krenuo je iz Gospića istog dana sa 7 teretnih samovoza preko Baških Oštarija, od kojih je 5 samovoza vraćeno, a 2 su ostala na putu, koji su se morali vraćati preko šume po neprohodnom terenu, jer su partizani presjekli put Karlobag — Gospic.⁵

Dne 3. listopada 1943. u 0530 sati jake partizanske grupe izvršile su jednovremeno žestoke napade⁶ na naše posade u mjestima: Perušić (11 km s.i.), Lički Osik (7 km s.i.), Baške Oštarije (15 km z.) i Brušane (9 km j.z. od Gospića). — Napade su vršili topovima, bacačima mina, strojnicama i strojopuškama sa takovom snagom da su naše posade pred mnogo nadmoćnjim i dobro naoružanim neprijateljem bile primorane da se povuku na postave oko Gospića, a sa posadama povukle su se i oružničke postaje: Perušić, Široka Kula u Lički Osik, Brušane i ispostava Baške Oštarije u Gospic.

Istog dana u 0600 sati napadnuto je i mjesto Karlobag⁷ i tamošnja posada sa oružničkom postajom od jakih partizanskih skupina vatrom iz topova, bacača mina, strojnica i strojopušaka. Borba je trajala istog dana do 1400 sati, kada je prema primljenim podatcima posada podlegla jačem neprijatelju i partizani su zauzeli Karlobag. Za sudbinu oružnika i tamošnje posade do sada se ne zna, jer se točniji podatci nisu mogli prikupiti.

Dne 4. listopada 1943. uslijed opasnosti obkoljavanja od strane partizana i prekinuća veze sa Gospićem povukla se je i ustaška postrojba iz sela Klanca kao i Aleksinice (11 odnosno 14 km s.z. od Gospića), a sa ovim postrojbama povukla se je i oružnička postaja Donje Pazarište u Gospic.

Istog dana pred večer napadnuta je i naša posada i oružnička ispostava u Bužimu⁸ (11,5 km s.z. od Gospića) od jakih partizanskih skupina. Za ishod borbe i sudbinu posade kao i oružnika do sada se ne zna.

Dne 5. listopada 1943. oko 2100 sat napadnute su naše posade u Ličkom Novom⁹ (4 km z. od Gospića) i Oštri (5 km z.

⁵ Put presjekli dijelovi Prve NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 34.

" Napade na ova uporišta vršili su dijelovi Šeste NO divizije. Vidi dok. br. 6, 10, 74, 121 i 190.

⁷ Napad na ovo uporište vršila Druga NO brigada Trinaeste divizije. Vidi dok. br. 6, 34, 196, 201 i 204.

⁸ i * Napad na ova uporišta vršili dijelovi Šeste NO divizije. Vidi dok. br. 74, 121 i 190.

od Gospića) koje su se također uslied nadmoćnosti neprijatelja morale povući u Gospic, i time su potisnute sve naše posade i oružničke jedinice u Gospic, osim posade u Bilaju (6 km j.i. od Gospića) koja se još jedina drži na položaju, a za posadu u Ogulinu za sada nema podataka.

Odmah nakon zauzeća spomenutih mjesta počeli su partizani sa postepenim obkoljavanjem Gospića.¹⁰ Do sada raspolažu sa oko 5000 dobro naoružanih boraca, 5 topova-haubica, većim brojem teških i lakih bacača mina, kao i dovoljnim brojem streljiva i pripremaju žestoki napad na Gospic. Sa topovskom vatrom povremeno već tuku grad Gospic od 3. listopada o.g. u večer i do sada su izbacili oko 80 do 100 granata u grad od kojih su poginule 3 osobe, manji broj ranjenih i nekoliko zgrada oštećeno, a povremeno vrše manje napade na grad strojnicama, strojopuškama i bacačima mina.

Naša posada u Gospicu pojačana sa postrojbama i oružnicima, koje su se povukle u Gospic na položaje, ove napade odlučno odbija.

Vojnički duh i moral kod naših boraca je na dostoјnoj visini, a kod oružničtva je izvrstan. —

ZA POGLAVNIKA I ZA DOM SPREMNI !

Zamjenjuje zapovjednika
dozapovjednik, bojnik
(Oskar Opalka)
Opalka

(M. P.)¹¹

¹⁰ O opkoljavanju i napadima na ovo uporište vidi dok. br. 74,
121 i 190.

¹¹ Okrugli pečat: kao u zagлавljtu.

BR. 205

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 7 LISTOPADA 1943 GOD. O BORBAMA JEDINICA ŠESTE I TRINAESTE NO DIVIZIJE OKO GOSPIĆA I BORBAMA NA PODRUČJU ZADRA I SPLITA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 280
(po podatcima primljenim 7. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 4/5. X. skupina od oko 40 partizana upala je u rudnik ugljena Lukavec (12 km j.z. od Varaždina) i uništila rudničke strojeve.

Podr. Samobora: 4. X. 1 ojačana sat izvršila je udar prema s. Čadar² (5 km z.s.z. od Samobora) i naniela neprijatelju velike gubitke.

Podr. Jastrebarskog: Noću 5/6. X. odbijen je bez vlastitih gubitaka manji partizanski napadaj na s. Draganići³ (8 km j.j.z. od Jastrebarskog).

Podr. Ivanić Grad: Noću 5/6. X. partizani su izvršili mali vatreni prepad na Križ (10 km j.izt. od Ivanić Grada).

Podr. Kutina — Novska — Okučana — Noću 4/5. X. partizani⁴ su izvršili manje vatrene prepade na Kutinu i Novsku. Gubitaka nije bilo.

5. X. 2 km j. od Okučana partizani⁵ su napali domobranski i četnički vod. 4 četnika i 10 partizana je poginulo. — Na području 5 km j. od Okučana nalazi se skupina od oko 400—500 partizana.

Podr. Bjelovara: Zapovjednik pothvatnog područja Bjelovar njemački pukovnik Vukić javlja da je stane na području Bjelovara uslijed stalnih part.⁶

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/633—636.

² Na ovom području nalazili su se dijelovi slovenačkih part. snaga.

³ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Trinaeste proleterske NOU brigade »Rade Končar«.

⁴ i ⁵ Odnosi se na dijelove Posavskog NOU bataljona. Vidi dok. br. 95.

⁶ Na ovom području djelovala Moslavačka NO brigada.

napadaja na okolna mjesta i saobraćajne veze
jako ozbiljno.

Podr. Virovitice: Na području Virovitice zapaženo je pri-
kupljanje jačih part. snaga⁷ koje navodno ima-
ju 6 topova.

Podr. Daruvara: 6. X. prigodom nasilnog razviđanja iz
Daruvara i Pakrac u smjeru D. Borki (8 km
izt.j.izt. od Daruvara) protjerani su slabiji part.
dielovi prema s. D. Borki gdje su zapažene
jače partizanske snage.⁸ Vlastiti gubitci: 2 ra-
njena. 1 partizan je zarobljen.

Podr. Đakova: 2. X. u s. Kešinci (11 km s.izt. od Đakova)
part. su razoružali odjel njemačke samozaštite
i odniali 44 puške.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovac — Ogulin: Noću 5/6. X. odbijen je manji part. na-
padaj na D. Stative" (7 km z.s.z. od Karlovca).

Noću 4/5. X. partizani su slabije bombar-
dirali Ogulin. 1 građanin je poginuo, a 2 voj-
ničara i 9 građana je ranjeno.

Podr. Gospića: 5. X. poslije ogorčene borbe naše čete po-
vratile su točke zapadno od Gospića: Debelo
Brdo — k. 654 — Rasovača (620) — Miljača
(617) — Otešički most (oko 5 km z. i s.z. od Go-
spića). Međutim, istog dana u veće jake nepri-
jateljske snage¹⁰ potpomognute topničkom i
bacačkom vatrom odbacile su naše čete na
samu periferiju Gospića. U toku noći 5/6. X.
neprijatelj¹¹ je u nekoliko navrata pokušao
prodrijeti u grad ali je snažnom obranom tri
puta odbijen uz velike gubitke. U ovim težkim
borbama 1 bojna 15 p.p. i ostaci 1 bojne 12
p.p. su razpršeni. Neprijatelj dovlači stalno
nove snage. Naše čete su 6. X. držale nazuže

⁷ Na ovom sektoru operisao samo Bilogorski NOP odred. Vidi
dok. br. 85.

⁸ Dijelovi Dvanaeste NO divizije. Vidi dok. br. 123.

• Napad izvršio Karlovački NOP odred. Vidi dok. br. 156 i 164.

¹⁰ Odnosi se na dijelove Treće NOU brigade Šeste divizije
Vidi dok. br. 74.

" i ¹² Odnosi se na snage Šeste divizije i Prvu brigadu Trina-
este divizije. Vidi dok. br. 74 i 203.

područje Gospića. U toku noći 6/7. X. kod Gospića je bila slabija neprijateljska djelatnost. Jača neprijateljska prikupljanja¹² vrše se u s. Brušane, Lički Novi i Divoselo (10 i 5 km j.z. i 6 km j. od Gospića).

U toku 5. i 6. X. zrakoplovstvo i to: 1 njemački prenosni i 1 borbeni zrakoplov te 2 odnosno 3 naša prenosna i 6 odnosno 8 borbenih zrakoplova pružalo je neprekidnu pomoć našoj posadi u Gospiću. Osim 81.200 puščanih i 1.000 svjetlometnih naboja koji su prenijeti 5. X. zrakoplovstvo je u toku 6. X. prenijelo još 120.200 puščanih naboja, 10.000 naboja za parabellum, 90 bombi za bacače.

Podr. Zadra: 4. X. izpoljio je neprijatelj¹³ pritisak na Zadar, Obrovac (36 km izt.s.izt. od Zadra) i Benkovac (30 km izt.j.izt. od Zadra). Opetovani part. napadaju na Benkovac¹⁴ su odbijeni topničkom vatrom. — Neprijateljski dielovi približavali su se 4. X. Zadru i uzletištu Zemunik (12 km izt. od Zadra), a dielovi iz Dinare pl., Vrliki (21 km j.izt. od Knina).

Podr. Split — Sinj: 4. X. na putu: Omiš — Split tučene su njemačke kolone neprijateljskom topničkom vatrom sa otoka Brača.¹⁵

Njemačka motorizirana skupina iz Sinja nakon žestokih borbi u s. Lovreč¹⁶ (35 km j.izt. od Sinja) stigla je 4. X. u Mostar.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb — Karlovac: 6. X. između želj. postaje Leskovac i Zdenčina naišao je domobranski oklopni vlak na minu.¹⁷ 1 vagon je uništen, a 5 domobrana je ranjeno.

¹³ Odnosi se na Prvi i Drugi bataljon odreda »Plavi Jadran«. Vidi dok. br. 72, 73, 121, 144 i 164.

¹⁴ Napad na ovo uporište vršili dijelovi Druge grupe sjeverno-dalmatinskih bataljona. Vidi dok. br. 20, 25 i 144.

¹⁵ Na otoku Braču nalazila se Trogirska i Šibenska NO brigada bez jednog bataljona. Vidi dok. br. 22.

> Vidi dok. br. 26.

¹⁶ Minu postavili dijelovi Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske. Vidi tom V, knj. 20, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

Pruga Karlovac — Ogulin: Noću 5/6. X. između Karlovačke i Duge Rese part. su porušili želj. prugu.^{1s}

Pruga Bjelovar — Grubišno Polje: Noću 4/5. X. između želj. postaje Vel. Grđevac i Česma partizani¹³ su porušili želj. prugu u dužini od oko 1000 metara.

Pruga Sarajevo — Konjic: 6. X. kod želj. postaje Tarčin naišao je teretni vlak na minu i potom napadnut. Bližih podataka još nema.

Pruga Zagreb — Varaždin: 7. X. partizani su napali želj. postaju Budinčina.⁹ Iz Varaždina je upućena pomoć.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnika podhvatnog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

C.M.P.)

i* pruga porušili dijelovi Karlovačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 156.

" Prvi i Treći bataljon Druge NO (Moslavačke) brigade
¹⁰ Napad izvršio Zagrebački NOP odred. Vidi dok. br. 57, 155 i 206.

BR. 206

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 8 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU ZAGREBAČKOG NOP ODREDA NA MARIJU BISTRICU I PREDAJI DOMOBRANA IZ OTOKE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 281

(po podatcima primljenim 8. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema izvješću I. zbornog područja part. skupina² koja se je zadržavala kod s. Laz (5 km j. od M. Bistrice) povukla se je noću 5/6. X u jugoistočnom smjeru. Jačina ove skupine je navodno preko 1000³ partizana što nije provjerno.

7. X. odbijen je part. prepad na ustašku posadu želj. postaje Budinčina⁴ (23 km j.z. od Varaždina). 4 part. i 1 ustaša su poginuli, a 1 ustaša je ranjen.

5. X. manja part. skupina opljačkala je obćinu Gušća (8 km s. od Zaprešića, a 14 km s.s.izt. od Samobora).

I. zorno područje javlja: da su partizani 8. X. u 0230 sati zauzeli Mariju Bistricu.⁵ Posada se je bez gubitaka povukla u Zlatar-Bistricu (5 km s.z. od M. Bistrice); bližih podataka još nema.

Podr. Zagreba: 7. X. u 1400 sati oko 1 km pred Maksimirskom mitnicom, 4 partizana oduzela su uredniku »Hrvatskog naroda« g. Ivankoviću samovoz.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/638—639.

² Odnosi se na Zagrebački NOP odred. Vidi dok. br. 30 i 57.

³ Vidi dok. br. 30 i 57.

⁴ Ovo uporište napao Zagorski NOP odred. Vidi dok. br. 106 i 155.

⁵ Ovo uporište zauzele jedinice Zagrebačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 57.

Podr. Bjelovara: 4. X. part. su napali oruž. postaju Nova Rača⁶ (13 km j.izt. od Bjelovara). Oružnička postaja je zapaljena, a 11 oružnika je nestalo.

Podr. Daruvara: 6. X. na putu između sela i želj. postaje Hercegovac (9 km s.s.izt. od Garešnice) part.⁷ su napali domobranski vod, ali su odbijeni. 4 partizana su ubijena, a 1 domobran zarobljen.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gospića: Stanje oko Gospića ostalo je uglavnom nepromjenjeno. — 7. X. neprijatelj⁸ je topničkom vatrom tukao Gospić.

Podr. Splita: Prema izvješću zapovjedništva mornarice, Split i najbliža okolica je u našim rukama, a otoci u partizanskim. Na otoku Braču (kod Sućuraja) partizani⁹ imaju 3 bitnice, a na obali kopna i otoka, bacače i strojnica. Plovidba je skoro onemogućena i veoma opasna. Brodogradilište u Splitu je težko oštećeno.

Osobitosti: I. gorski zdrug iz Daruvara dobio je sa više strana obavijest od pučanstva, da se na području iztočno od crte: Poljana — Blagorodovac (13 km j.j.izt. i 8 km izt.j.izt. od Garešnice) postrojava jedna njemačka part. brigada, koja sada broji 60—80 ljudi.

Posada jednog uporišta oko Otoke¹⁰ (9 km s.s. izt. od Bos Krupe) iz I. lovačke pukovnije jačine 1 častnik i 44 domobrana prešla je partizanima, a 15 domobrana 3. gorskog zdruga izvršilo je bjegunstvo.

Prema viestima zapovjedništva borbene skupine Fischer koja vodi borbe oko Tuzle, zapovjednik Tuzlanskog zdruga pukovnik Sulejman Filipović nalazi se navodno slobodan u Tuzli i nosi partizanske oznake. Ovo nije provjereno.

- Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Bilogorskog NOP odreda.

⁷ Dijelovi Moslavacke NO brigade

⁸ Vidi dok. br. 74, 121, 203 i 204.

⁹ Odnosi se na Šibensku i Trogirsku NO brigadu. Vidi dok. br. 22 i 205.

¹⁰ O napadu na ovo uporište i predaji domobrana vidi dok. br. 130. 164 i 173.

Prema izkazu častnika koji su pobjegli iz part. zarobljeništva, u napadaju na Tuzlu učestvovao je na part. strani bivši zapovjednik VII. topničkog sklopa bojnik Husein-beg Krupić. Isti je odmah po zauzeću Tuzle pokupio sve domobrane topnike i pod pretnjom smrtne kazne natjerao ih da popravljaju od nas onesposobljene topove. —

O

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

*Pruga Zagreb
— Varaždin:*

Noću 6/7. X. između želj. postaje Zlatar -Bistrica i Konjšćina, partizani¹¹ su porušili želj. prugu u dužini od oko 1000 metara.

*Pruga Brod
Vinkovec:*

Iste noći između želj. postaje Budinšćina i Konjšćina partizani¹² su zarobili stražu kod jednog mosta, most oštetili, a prugu porušili.

8. X. između želj. postaje D. Vrba i Garčin naišao je mješoviti vlak na minu.¹³ Stroj i 4 vagona su izkliznula.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹¹ Dijelovi Zagrebačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 107.

¹² Dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

¹³ Minu vjerovatno postavili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128.

BR. 207

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 9 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADIMA DIJELOVA ŠESTE NO DIVIZIJE NA GOSPIĆ I DISLOKAČIJI JEDINICA DVANAESTE NO DIVIZIJE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 282
(po podatcima primljenim 9. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. 2umberka: Zapovjedništvo I. sektora iz Karlovcajavlja da je 8. X. jedna slovenska part. brigada- stigla u Vivodinu (20 km j.z. od Jastrebarskog).

Podr. Daruvara: 5. X. partizani³ su ponovo porušili želj. most preko potoka Bijela (2 km izt. od Poljane — 6 km izt. s. izt. od Banove Jaruge).

Prema četnom izvješću na području s. Hercegovac (9 km izt. s. izt. od Garešnice) pojavila se XVII. part. brigada⁴ jačine oko 600 ljudi.

Podr. Virovitice: Prema izkazu povjerenika, od 7. X. nalazi se navodno XII. part. brigada["] oko s. Pivnica (15 km j. izt. od Virovitice), a na području iztočno od Pivnice XVIII. part. brigada."

Podr. Podrav. Slatine: Noću 7/8. X. partizani su izvršili prepad na Podravsku Slatinu. Bližih podataka još nema.

Jače partizanske skupine⁷ nalaze se sjeverno i južno od crte: Našice — Durđenovac

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/641—642.

² Vjerovatno se odnosi na brigadu »Matije Gupca« Sedamnaeste divizije NOV i PO Slovenije, koja je učestvovala u napadu na Stojdragu. Vidi dok. br. 5, 7 i 25.

³ Dijelovi Daruvarskog NOP odreda. Vidi dok. br. 95.

⁴ * Pogrešno. Odnosi se na dijelove Druge NO (Moslavačke) brigade.

⁵ i * O dislokaciji Dvanaeste divizije u ovom periodu vidi dok. br. 129.

⁷ Odnosi se na snage Dvanaeste divizije. Vidi dok. br. 123.

(7 km s.z. od Našica). Prema izvješću njemačke 187. rez. divizije stanje na sjeveroistočnim obroncima Bilo Gore, osobito na području: Virovitice, Podravske Slatine, Đurđevca i Našica je i dalje jako ozbiljno.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: Noću 7/8. X. partizani su izvršili vatreni prepad* na Dugu Resu (7 km j.izt. od Karlovca). Žrtava nije bilo.

8. X. partizani su tukli Ozalj topničkom vatrom. Gubitaka nije bilo.

Podr. Ogulina: Obskrba Ogulina zračnim putem nailazi više puta na poteškoće, jer neprijatelj topničtvom tuče mjesta za bacanje hrane. Visovi sjeverozapadno od Ogulina su zaposjednuti od neprijatelja.⁹

6. X. stigla je jedna njemačka bojna skupina u Generalski Stol (15 km s. izt. od Ogulina).

Podr. Gospića: Noću 7/8. X. neprijatelj¹⁰ je tri puta napadao Gospic ali je uvek snažnom odbranom odbijen. Zbog slabog vremena uspjelo je samo jednom borbenom zrakoplovu 8. X. u jutro bombardirati određene ciljeve, a kasnije zrakoplovstvo nije moglo raditi.

U toku dana 8. X. nije bilo naročitih događaja.

U toku noći 8/9. X. neprijatelj¹¹ potpomođnut jakom topničkom vatrom pokušao je u nekoliko mahova prodrijeti u Gospic, ali je uz pripomoć naših bornih kola odbijen.

Podr. Zadra: 6. X. prigodom razviđanja područja iztočno od Zadra naišlo se nekoliko puta na partizanske bande.¹²

⁸ Prepad vjerovatno izvršili dijelovi Karlovačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 156.

* Odnosi se na dijelove Četvrte NO brigade Trinaeste divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Trinaeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

¹⁰ » Vidi dok. br. 74, 121, 203 i 204.

Na ovom području dejstvovala je Devetnaesta sjevernodalmatinska divizija. Vidi dok. br. 144 i 164.

C) DOGĀDAJI NA PRUGAMA

*Pruga Zagreb
— Sisak:*

*Pruga Brod
— Novska:*

*Pruga Bjelovar
— Kloštar:*

*Pruga Konjic
— Mostar:*

Noću 7/8. X. između želj. postaje Lekenik i Sisak prekinuta je želj. pruga¹³ na dva mesta, a 8. X. između istih postaja partizani su minirali jedan most.

7. X. 3 km izt. od želj. postaje Novska naišao je osobni vlak na minu¹⁴ i potom od partizana napadnut i zapaljen. Oko 30 putnika je odvedeno.

7. X. u blizini tunela Paulovac partizani¹⁵ su napali osobni vlak. Nekoliko pripadnika I. bojne 135. njemačke pukovnije su poginuli u borbi, a 1 je zarobljen. Izkliznuli vlak je zapaljen. Partizani su se povukli u smjeru s. Sandrovac (13 km izt. od Bjelovara).

8. X. između Ostrožca i Zubnići naišao je osobni vlak na minu. 6 vagona se je izvrnulo, a 3 su spaljena. Promet: Rama — Konjic je prekinut.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

is Prugu prekinuo Turopoljsko-posavski NOP odred i dijelovi Drugog diverzantskog bataljona. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Turo-poljsko-posavskog NOP odreda od 5 studenog 1943 godine.

¹⁴ Miniranje izvršili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona i dijelovi Posavskog NOP odreda. Vidi dok. br. 128 i 134.

¹⁵ Drugi bataljon Bilogorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 85.

BR. 208

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 10 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU MOSLAVAČKE NO. BRIGADE NA ČAZMU I PRODORU NJEMAČKIH JEDINICA U GOSPIĆ¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 283
(po podatcima primljenim 10. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ludbrega: Prema izkazu pučanstva i izvješćima posada u Koprivnici i Križevcima kreće se part. glavnina² sa područja Ludbreg u smjeru Koprivnice i Križevaca sa vjerojatnom namjerom napadaja na ova mjesta.

Podr. Zagorja: 8. X. partizani³ su se povukli iz Marije Bistrice odnjeviši sa sobom općinskog načelnika, bilježnika i 10 građana.

8. X. uzpostavljen je željeznički promet Zagreb — Varaždin sa prelazom na r. Bednji. Istog dana prigodom razviđanja smjerom Varaždin — Kneginec (6 km j.j. izt. od Varaždina), partizani⁴ su zarobili roj domobrana jačine 1 vodnik i 10 domobrana. — 9. X. prigodom razviđanja smjerom Varaždin — Kneginec — Kelemen (9 km j. izt. od Varaždina) uhvaćen je dodir sa slabijim neprijateljskim snagama.⁵

Podr. Samobora: Noću 9/10. X. između Kerestinca i Gnjezdovca (8 i 11 km izt. j. izt. od Samobora) partizani su napali ustašku ophodnju. 2 ustaše su poginuli, 2 ranjena i 2 nestala.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/644—645.

" Odnosi se na pokrete i razmještaj Sedamnaeste, Dvadeset prve NO brigade i brigade »Braće Radića« po zauzeću Ludbrega. Vidi dok. br. 64.

³ Dijelovi Zagrebačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 57, 106, 206 i 208.

⁴ Domobrane zarobila zasjeda Trećeg bataljona Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 64.

⁵ Dijelovi brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 67.

Podr. Zagreba: 9. X. oko 2000 sati kod s. Vukomerec (5 km izt. od Zagreba) skupina od oko 30 partizana napala je 1 laki top protuzrakoplovne bitnice, zarobili 2 vodnika i 2 razvodnika te odnieli nešto streljiva.

Podr. Bjelovar: 8. X. jače part. snage⁸ zaposjele su s. Ivanjska (12 km j. od Bjelovara). Istog dana partizani (II. moslavačka i XXI. brigada)⁷ su iz smjera Ivanjske napale posadu u s. Narta⁹ (7 km j.j.z. od Bjelovara). Pomoću upućenog pojačanja i nakon jake borbe napadač je odbijen i protjeran. Vlastiti gubitci: 1 njemački vojnik i 1 naš oružnik su poginuli, 1 častnik, 1 dočastnik, 3 domobrana i 3 oružnika su ranjeni. Neprijatelj je imao navodno velike gubitke.

Podr. Okučana: 8. X. prigodom čišćenja područja Gređani — Vrbovljani (4 km j.j.z. i 3 km z.j.z. od Okučana) protjerana je partizanska skupina⁹ u sjevernom smjeru.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 7. X. partizani su dovlačili novo topničtvvo prema Ogulinu. — 7. X. na području Ogulin — Oštarije (6 km j. izt. od Ogulina) osim slabije topničke djelatnosti vladao je mir. Jedna njemačka postrojba nastupila je prema s. Zdenac (6 km s. izt. od Oštarija).

Podr. Gospića: 9. X. poslije podne posadi Gospić u pomoć upućeni djelovi njemačkih četa stigli su pod jakom topničkom vatrom u Gospić. Zapolijavlja da je pukovnik Zgaga poginuo, a njegov glavar stožera nadsatnik Nališ je ranjen.

* Odnosi se na Drugu NO (Moslavačku) brigadu.

⁷ Dvadeset prva NO brigada nije učestvovala pri napadu na Čazmu.

⁸ Napad na ovo uporište izvršila Druga NO (Moslavačka) brigada.

⁹ Na ovom području dejstvovao je Prvi posavski udarni bataljon. Vidi dok. br. 134.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

- Pruga Karlovac — Ogulin:* Noću 8/9. X. između Karlovca i Belaja, part.^{lu} su oštetili želj. prugu.
9. X. između želj. postaje Karlovac i Duga Resa naišao je oklopni vlak na minu.¹¹ 2 vagona su izkliznula. Žrtava nije bilo.
- Pruga Zagreb — Karlovac:* 9. X. između želj. postaje Horvati i Zdenčina naišao je njemački transportni vlak na minu.¹² Stroj i 1 vagon su izkliznuli. Žrtava nema.
- Pruga Bos. Novi — Bihać:* 8. X. između želj. postaje Rudice i Blatna naišao je teretni vlak na minu.¹³ 7 vagona je izkliznulo, a 9 ih se je prevrnulo. Žrtava nije bilo.
- Pruga Sarajevo — Višegrad:* 8. X. kod želj. postaje Ustiprača naišao je oklopni vlak na minu. 2 vagona su izkliznula.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹⁰ Dijelovi Karlovačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

¹¹ Minu postavili dijelovi Karlovačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

¹² Minu postavili dijelovi Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Staba Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske od 3 studenog 1943 godine.

¹³ Miniranje izvršili dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.

BR. 209

IZVJEŠTAJ KOTARSKE OBLASTI DONJA STUBICA OD 10
LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU ZAGREBAČKOG NOP
ODREDA NA MARIJU BISTRICU¹

KOTARSKA OBLAST DONJA STUBICA

Broj: Taj. 275/1943.—

Donja Stubica, dne 10. X. 1943. —

Predmet: *Marija Bistrica napadaj
partizana.* —

- 1) VELIKOJ ZUPI PRIGORJE
- 2) REDARSTVENOJ OBLASTI—Politički odsjek
Zagreb

Savezno s ovdašnjim brzoglasnim izvješćem od 8 i 9. o.mj.
izvješće se:

Dne 8. listopada 1943. u 2.30 sati jedna grupa od neustanovljenog broja partizana napala je na mjesto Mariju Bistrigu,² gdje su u obćini zapalili sve spise, tako isto i u pošti, sa sobom odveli 18 građanskih osoba i u 5 sati istog dana iz Marije Bistrice otišli.

Partizani su bili naoružani sa strojnicama, puškama, parabelama, samokresima i bombama. Bilo ih je više stotina, ali se točan broj nije mogao utvrditi.

8. listopada 1943. u 2.30 sati došla je jedna veća grupa partizana u Mariju Bistrigu, obkolili mjesto sa svih strana svojim stražama, ostali zašli u mjesto, iz obćine izbacili svu pismohranu pred zgradom gdje su sve zapalili, iz blagajne odnijeli 11.000 Kuna gotovog novca, 3 pisača stroja, a na kraju bacili jednu bombu u kasu obćinske blagajne. — Iz pošte uzeli 106.078 Kuna gotovog novca, spalili svu poštansku pismohranu, uništili sve brzoglavne i brzoglasne uređaje, a iz javne govornice odnijeli jedan brzoglasni aparat.

Gubitak pobunjenika i pliena nije bilo, jer je posada ustaška koja je bila za osiguranje Marije Bistrice, dne 7. listopada 1943. između 2.20 do 2.30 sata povukla se u pravcu

¹ Original se nalazi u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 15/14—1, k. 217.

² Napad na ovo uporište izvršio Zagrebački NOP odred. Vidi dok. br. 57 i 106 i tom V, knj. 21, izvještaj Glavnog zapovjedništva oružništva od 19 studenog 1943 godine.

mjesta Zlatar-Bistrice, tako su pobunjenici saznavši za ovo slobodno upali u Mariju Bistricu i izvršili svoja zlodjela. —

Pobunjeni (partizani) su došli iz sela Laza (10 km. istočno od Donje Stubice, a istim smjerom su otišli natrag. —

Nije se moglo dozнати koja je pobunjenička jedinica i njen vođa. —

ZA DOM SPREMNI !

KOTARSKI PREDSTOJNIK:
Potpis nečitak

(M. P.)³

BR. 210

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-MOBRANSTVA OD 11 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU ZAGORJA, OGULINA I GOSPIĆA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 284
(po podatcima primljenim 11. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema izvješću oružničkog krila Varaždin jače part. snage² zapužene su u s. Martijanec (6 km z.s.z. od Ludbrega) a slabije sa svima zapovjednicima i komesarima u Ludbregu.³

Noću 8/9. X. part. skupina nepoznate jačine odvela je sa promatračke postaje u Krapini 3 domobrana — zrakoplovca.

O

³ Okrugli pečat: kao u zaglavljtu.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/647—648.

² Riječ je o dijelovima Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 64.

³ U ovom uporištu se po njegovom zauzimanju nalazila brigada »Braće Radića«. Vidi dok. br. 64.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 8. X. jedna njemačka postrojba dostigla je pod borbom⁴ južni rub s. Zdenac (6 km s. izt. od Oštarija).

Obskrbni put Ogulin — Oštarije (6 km j. izt. od Ogulina) je još ugrožen.

Podr. Gospića: Prema izvješću Zapoli, poslije ulaska Njemaca u Gospic, 9. X. u večer njihovi motorizirani djelovi krenuli su prema s. Budak⁵ (4 km s.s. izt. od Gospića), ali im je nekoliko kola uništeno i za sada su ostali u Gospicu.

9. X. neprijatelj je topničkom vatrom opet tukao postave oko Gospića i sam grad.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb — Sisak: 10. X. kod želj. postaje Mraclin naišao je brzi vlak na minu.⁶ 3 vagona su iskliznula a 1 njemački vojnik je poginuo, a 1 je ranjen.

Pruga Vinkovci — Brčko: 10. X. partizani su napali tovariste Spačva. Stroj i 2 vagona su uništena. Žrtava nije bilo.

Pruga Travnik — Lašva: 9. X. između želj. postaje Bila i Vitez part. su minirali želj. prugu.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

* Borbu vodili dijelovi Osme NO divizije. Vidi dok. br. 121.

^s U rejonu ovog mjesta nalazio se Treći bataljon Druge NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 87 i 164.

• Minu postavili dijelovi Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Staba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

BR. 211

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 12 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA DVADESETE NO DIVIZIJE NA PAKRAC I BRODSKE NO BRIGADE NA GAŠINCE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 285

(po podatcima primljenim 12. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Bjelovara: Partizanskoj skupini na području Ivanjska — Sredska — Berek- (13—18 km j. od Bjelovara) pristigla su pojačanja u nepoznatoj jačini.

Podr. Banove Jaruge: 10. X. u s. Novi Grabovac (9 km j. izt. od Banove Jaruge) zarobljen je stožer³ jedne part. bojne. Vlastiti gubitci: 1 ranjen, a neprijateljski: 2 časnika poginula, a 1 zarobljen. Plien: promičbeno gorivo i pismohrana.

Podr. Daruvara: Noću 11/12. X. odbijen je slabiji part. napadaj⁴ na naše postave iztočno i jugoiztočno od Daruvara.

Prema brzjavnom izvješću njemačke 187. rezervne divizije od danas u 1030 sati partizani (navodno XVII. i XVIII. brigada) napadaju Pakrac⁵ iz zapadnog smjera. Bližih podataka još nema.

Podr. Okučani: 10. X. prigodom čišćenja područja Okučani — Goleši-Milisavci (oko 9 km s.s.z. od Okučana) došlo je kod s. Milisavci do okršaja

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3 650—651.

² Na ovom području nalazili se dijelovi Moslavačke brigade i Moslavačkog NOP odreda.

³ Netačno. Nije zarobljen Stab, nego samo bolesni zam. komandanta Drugog bataljona Posavskog NOP odreda, koji je sa bolničarem pošao u bolnicu Psunjskog područja i tako obojica pali neprijatelju u ruke. Vidi dok. br. 110 i 134.

⁴ i ⁵ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 58, 60, 65, 90 i 123.

sa partizanima.[®] — Jedna naša razvidnica oslobođila je 14 zarobljenih domobrana. Vlastitih gubitaka nije bilo, dok je neprijatelj od naše topničke vatre imao 211⁷ mrtvih (brojano).

Podr. Đakova: Noću 10/11. X. partizanske snage nepoznate jačine obkolile su njemačku redarstvenu posadu u s. Gašinci⁸ (8 km z.s.z. od Đakova). Protumjere su u toku.

O

A) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE

Podr. Ogulina: 9. X. jedna njemačka skupina zauzela je na juriš s. Tounj[®] (5 km s. izt. od Oštarija).

Na području južno od Oštarija (6 km j.izt. od Ogulina) zapažen je jači pokret i prikupljanje neprijatelja.¹⁰

Podr. Gospića: Oko Gospića je noć 10/11. X. osim neprijateljske topničke djelatnosti prošla uglavnom mirno. Prikupljanje neprijatelja¹¹ je zapaženo sjeverno i sjeveroiztočno od Gospića (Perušić — široka Kula — Lički Osik).

Podr. Bihaca: 9. X. sjeveroiztočno od Vrtoče (32 km j.izt. od Bihaća) iznenada su napadnute i razpršene part. bande.

Podr. Knina: 9. X. 20 km s.z. od Knina¹² nadmoćne part. bande napale su njemačku obskrbnu preselicu. Bližih podataka još nema.

Podr. Imotskog: 9. X. V. ustaški zdrug primio je obranu odsjeka: Imotski — Posušje (10 km izt.s.izt. od Imotskog).

⁶ Dijelovima Prvog posavskog udarnog bataljona. Vidi dok. br. 110 i 134.

⁷ Netačno. Vidi dok. br. 134.

⁸ Ovo uporište napale jedinice Brodske brigade i Osječkog NOP odreda. Vidi dok. br. 63 i 82.

⁹ O borbama za ovo uporište vidi dok. br. 109, 121 i 164.

¹⁰ Na ovom području nalazila se Prva i Treća NOU brigada Osme divizije sa Kordunaškim NOP odredom. Vidi dok. br. 109, 121 i 164.

¹¹ Odnosi se na dijelove Druge NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 87 i 164.

¹² Na ovom području dejstvovala je Prva kninska NO brigada. Vidi dok. br. 144.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb

— *Karlovac:*

Pruga Sisak

— *Sunja:*

Pruga Sunja

— *Bos. Novi:*

Pruga Lašva

— *Travnik:*

Pruga Brod

— *Sarajevo:*

Noću 10/11.X. između želj. postaje Horvati i Zdenčina naišao je njemački transportni vlak na minu.¹³ Stete nije bilo.

11. X. između želj. postaje Blinjski Kut i Sunja naišla je dresina sa radnicima na minu.¹⁴ 7 radnika je poginulo, a 6 ih je ranjeno.

11. X. između želj. postaje Sunja i Majur naišao je teretni vlak na minu. 2 vagona su izkliznula. 2 njemačka vojnika su poginula, a 2 su ranjena.

Noću 10/11. X. između želj. postaje Dolac i Vitez partizani su porušili želj. prugu i 1 most. Željeznička postaja bila je zapaljena.

Željeznički promet između Kakanja i Lăšve je prekinut, prema tome u promet: Brod — Sarajevo.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov
(M.P.)

¹³ Miniranje izvršio Drugi diverzantski bataljon Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske od 3 studenog 1943 godine.

" Minu postavili dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.

BR. 212

IZVJEŠTAJ VELIKE ŽUPE BILO GORA OD 12 LISTOPADA 1943. GOD. O NAPADU BILOGORSKOG NOP ODREDA NA RUDNIK UGLJA »MIRNA« U GLOGOVČU¹

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA — VELIKA ZUPA BILOGORA

Broj Taj. 4386/43. Bjelovar, dne 12. X. 1943.

Predmet: Dnevno izvješće

MINISTARSTVU UNUTARNJIH POSLOVA — UREDU MINISTRA

MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA — NOVINSKI
ODSJEK
za Dra. E. Bauera

USTAŠKI STOŽER ZAGORJE Zagreb

KOMMANDEUR DES BEFEHLSBEREICHES

V a r a ž d i n

GENDARMERIEHAUPTMANNSCHAFT

B j e l o v a r

Dne 4. ov. mj. oko 15 sati jedna skupina oko 30—40 partizana napala je ugljenokop »Mirna« u Glogovcu (9 km. j.i. od Koprivnice) odstranili radnike iz rudnika, a po tom sve zgrade i radničke nastanbe zapalili.

Dne 6. ov. mj. oko 0130 sati u selo Drnje došlo je oko 30—40 partizana i pred obćinskom zgradom sjekirama razlupali spomenik — ustaški lik Poglavnika izlomivši ruke, a potom obiesili sikežtu oko vrata i ostavili.

Od ove skupine 7 partizana na želj. postaji u Drnju iz blagajne odnili 338 kuna gotovog novca i sve putničke karte.

Po izvršenom djelu ova skupina otišla je u pravcu s. Đelekovec (ovo je izvješće postaje Drnje iz Botova).

ZA DOM SPREMNI!

Veliki župan:
(Dr. V. Sabolić)
Dr V. Sabolić

¹ Original, pisani na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 51/14—1, k. 156.

BR. 213

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-MOBRANSTVA OD 13 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU ZAGORJA, DARUVARA I OGULINA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 286

(po podatcima primljenim 13. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja:

Prema izvješću zapovjedničtva podhvata-nog područja Varaždin jake part. snage² (navodno 4 brigade) prikupljene su u Varaždin-skim Toplicama sa vjerojatnom namjerom napadaju na Varaždin. Zračnim razvidanjem se nije ništa osobitog ustanovilo u Varaždinskim Toplicama i okolicu. Ustanovljeno je da je želj. pruga: Varaždin — Koprivnica — Križevci skoro podpuno razorena.

Noću 11/12. X. partizani su upali u s. Pu-šća (7 km s.z.s. od Zaprešića — a 12 km s.s. izt. od Samobora) i odveli tabornika i 10 osoba od kojih je 12. X. pronađeno 7 mrtvih u šumi Du-brava (5 km s. od s. Pušća), a za sudbinu osta-lih se ne zna.

Podr. Bjelovara:

Noću 10/11. X. partizanske snage³ sa pod-ručja: Ivanjska — Beret (13—18 km južno od Bjelovara) povukle su se u Moslavini.

Naknadno se saznao da je prigodom part. napadaju na s. Narta⁴ (8 km j.j.z. od Bjelovara) noću 8/9. X. poginuo zapovjednik II. mosla-vičke part. brigade i 21 partizan, a 62 partizana su ranjena.

Podr. Daruvara:

12. X. u jutro jake part. snage potpomo-gnute svim topničtvom 2. part. korpusa i težkim bacačima napale su sa svih strana, a osobito iz

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narod-nog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3.'653—654.

² Odnosi se na snage Desete divizije i brigadu »Braće Radića«.

³ Druga NO (Moslavčka) brigada

⁴ Napad na ovo uporište vršila Moslavčka NO brigada. Vidi dok. br. 106.

zapadnog smjera Pakrac."⁷ Oko podne partizani su zauzeli pilanu (1,5 km s. od Pakraca), a posada majura Izidorovac (1,5 km z. od Lipika) povučena je u Lipik. Pojačanja upućena iz Daruvara zaustavljena su sjeverno od s. Sredani"⁸ (7 km j.j.z. od Daruvara) i morala se pod zaštitom mraka povući u Daruvar. Opetovani pokušaj naših četa da uzpostave prekinuti spoj između Pakraca i Lipika nije uzpio. 4. gorski zdrug javio je 12. X. u 2230 sati da je stanje kod Pakraca sve teže i da je neprijatelj⁹ oko 2000 sati izvršio juriš na sjeverni dio postava ali je nakon ogorčene blizke borbe odbijen. Neprijatelju pristižu stalno pojačanja. Naše zrakoplovstvo uzpešno je potpomagalo obranu Pakraca. Protumjere su poduzete.

Vlastiti gubitci¹⁰ 12. X. — 1300 sati iznosili su: 10 mrtvih i 37 ranjenih, dok su part. gubitci bili veliki, ali brojno neutvrđeni. Za sudbinu posade (jedne sati) kod vijadukta 4 km s. od Pakraca se ne zna.

O

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: Noću 11/12. X. odbijen je part. napadaj na posadu u s. D. Stative⁹ (7 km z.s.z. od Karlovcia). Vlastiti gubitci: 3 mrtva i 2 ranjena vojničara, a neprijateljski 2 mrtva (nadena).

Podr. Ogulina: 10. X. vladao je oko Ogulina mir, međutim, južno i jugoistočno od Oštarija (6 km j.izt. od Ogulina) zapaženo je prikupljanje jakih part. snaga.¹⁰

12. X. partizani su topničkom i bacačkom vatrom tukli Ogulin.¹¹

⁷ i ⁸ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 58, 60, 65, 90 i 211.

⁹ O gubicima vidi dok. br. 60 i 90.

• Napad na ovo uporište izvršio Karlovački NOP odred u saradnji sa dijelovima Petnaeste slovenačke brigade. Vidi dok. br. 154 i 164.

¹⁰ Odnosi se na Prvu i Treću NOU brigadu Osme divizije i Kordunaški NOP odred. Vidi dok. br. 109 i 121.

¹¹ Ovo uporište tukle artiljeriskom i bacačkom vatrom jedinice Osme divizije.

Podr. Gospića: 10. X. na području Gospića neprijateljske skupine¹² su pred njemačkom motoriziranim pukovnjom uzmakle u zapadnom i južnom smjeru. Neprijatelj je imao 80 mrtvih, a Njemci 15 mrtvih.

Podr. Rogatice: Povlačenje naše posade iz Rogatice je obustavljeno.

Zrakoplovstvo: 12. X. zrakoplovstvo je vršilo bojne zadće i obskrbu.

Osobitosti: 7. X. prigodom part. napadaja na osobni vlak kod tunela Paulovac¹³ (12 km s.i.zt. od Bjelovara) zarobljen je sudski podpukovnik Ivan Klikić.

C) DOGĀDAJI NA PRUGAMA

Pruga Zagreb — Novska: 13. X. između želj. postaje Ivanić Grad i Novoselec-Križ naišao je teretni vlak na minu.¹⁴ Stroj i 9 vagona je izkliznulo, 4 željeznička službenika su ranjena.

Pruga Sisak — Sunja: 12. X. između želj. postaje Blinjski Kut i Sunja naišao je osobni vlak na minu.¹⁵ Stroj i 5 vagona je izkliznulo, 1 putnik je ranjen.

Pruga Novska — Brod: 12. X. između želj. postaje Nova Gradiška i Staro Petrovo Selo partizani su minom oštetili želj. prugu.¹⁶

Noću 12/13. X. između želj. postaje Brod i Sibinj naišao je vojni vlak na minu. 17 vagona je izkliznulo.

Pruga Zagreb — Karlovac: 13. X. između želj. postaje Horvati i Zden-Mna naišao je vojni transport na minu.¹⁷ Stroj i 1 vagon su izkliznuli. 1 željezničar je ranjen.

¹² Vidi dok. br. 87, 164 i 211.

¹³ O napadu na vlak kod Paulovca vidi dok. br. 85, 95 i 207.

¹⁴ Minu postavio Prvi diverzantski bataljon. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 10 studenog 1943 godine.

¹⁵ Miniranje izvršili dijelovi Banijskog NOP odreda." Vidi dok. br. 173.

¹⁶ Prugu minirali dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128.

¹⁷ Miniranje izvršio Drugi diverzantski bataljon Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

Pruga Karlovac Noću 11/12. X. između Karlovca i Ozla
— Metlika: part. su porušili želj. prugu.¹⁸

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojević)
(M.P.) **Dragojević**

BR. 214

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 14 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA DVANAESTE NO DIVIZIJE NA PAKRAC I BORBAMA KOD BILAJA, POSUŠJA I S. RAKITNO¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 287
(po podatcima primljenim 14. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 12. X. prigodom nasilnog razviđanja smjehom Varaždin — Varaždinske Toplice jedan naš odjel protjerao je neprijateljske² prednje dielove kod s. Turčin — Knežinec (6 i 7 km j.izt. od Varaždina) ali je 9 km j.izt. od Varaždina zadržan jakom neprijateljskom vatrom³ sa utvrđenih postava.

Razviđanjem 13. X. utvrđeno je: da se neprijatelj⁴ povukao iz Varaždinskih Toplica u smjeru Kalnika. Kod s. Martijanec i Svibovec (11 km s. izt. i 4 km izt. od Varaždinskih Toplica) ima neprijatelj jače zasjede.

Podr. Samobora: 12. X. upućena ophodnja jačine 1 častnik
i 30 ustaša smjerom Šambor — Cerje (3 km

i8 prugu porušio Karlovački NOP odred. Vidi dok. br. 156.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistorijskog instituta pod reg. br. 3/657—659.

^a i 1 ' Odnosi se na borbu sa dijelovima Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 106 i 192.

j. od Samobora) ustanovila je da se neprijatelj* utvrđuje južno od s. Cerje.

Podr. Jastrebarskog:

13. X. njemačke i naše postrojbe izvršile su manji pothvat na području Mahično — Svetice (7 km s.s.z. i 12 km s.z. od Karlovca). Naišlo se na XV. Slovensku part. brigadu.⁶ Neprijatelj je imao 3 mrtva i 2 zarobljena. Plieni: 1 engleska i 2 obične puške.

Podr. Siska:

Kod s. Ogulinac (7 km s.z. od Lekenika) 11. X. izvršen je od strane odmetnika napadaj na zapovjednika SS divizije Nordland. 1 njemački vojnik je poginuo, a 2 su ranjena.

Podr. Kutine:

13. X. posade Kutine, Gojila i Garešnice vršile su čišćenje okolnog područja. Bližih podataka još nema.

Podr. Bjelovara:

12. X. sa visova sjeverno i sjeverozapadno od Bedenička (20 km izt.j. izt. od Bjelovara) protjerane su part. predstraže. 5 partizana je poginulo, a 2 puške zaplenjene.

Na području sjeverozapadno od Bjelovara prikupljaju se partizanske skupine koje ugrožavaju Koprivnicu i Križevce.

Podr. Daruvara:

Upućenim pojačanjem i dobrom saradnjom zrakoplovstva stanje oko Pakraca i Lipika je olakšano. U toku 12. X. odbijeno je nekoliko ogorčenih neprijateljskih juriša na Pakrac.⁷ — Poznati vlastiti gubitci⁸ do 12. X. u 2200 sati iznose: 16 mrtvih, 42 ranjena (od kojih 3 častnika) i 16 nestalih. Za sudbinu posade želj. vijadukta 4 km s. od Pakraca (1 sat) se ne zna.

13. X. u jutro neprijatelj⁹ je pojačao pritisak na Pakrac i Lipik, međutim 13. X. u 2015 sati 4. gorski zdrug javlja, da je zrakoplovstvo dobro radilo i da je pritisak partizana na Pakrac i Lipik popustio. — 13. X. naša skupina koja je došla iz Daruvara preko Trojeglava (12 km s.z. od Pakraca) stigla je u Lipik, nakon

⁵ Dijelovi Trinaeste proleterske NOU brigade »Rade Končar«

⁶ Vidi dok. br. 182.

⁷ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 58, 60, 65, 90, 211 i 212.

⁸ O gubicima vidi dok. br. 60 i 90.

• Dijelovi Dvanaeste divizije. Vidi dok. br. 58, 60, 65, 90 i 110.

čega se je neprijatelj javljao samo težkim oružjem sa pilane (1,5 km s. od Pakracca) i iz smjera Japage (2 km j. od Pakracca). Snage iz Lipika djeluju radi suzbijanja neprijatelja oko Pakracca. Pojačanja upućena iz Okučana i Ban. Jaruge nisu još stigla u područje Lipika.

12. X. odbijen je manji part. napadaj na naše postave iztočno i jugoiztočno od Daruvare.¹⁰

Podr. Okučani:

11. X. odbijen je manji part. prepad na naše uporište izt. od s. Dragalić (7 km izt. od Okučana).

Podr. Novske:

12. X. skupina od oko 100 odmetnika napala je posadu Novske,¹¹ ali je odbijena. 1 domobran je ranjen.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina:

11. X. u dalnjem nadiranju u jugoiztočnom pravcu jedna njemačka skupina uzpostavila je mostobran kod s. Matešići (8 km izt.j. izt. od Ogulina).

Podr. Rijeke:

Njemački dielovi iz Rijeke zauzeli su Lokve i Kraljevicu (25 km izt. i 12 km j.izt. od Rijeke).

Podr. Gospića:

12. X. neprijatelj¹² je topničkom vatrom tukao Gospić i Bilaj (5 km j.izt. od Gospića). — Naše čete su napustile Bilaj. — Prema izvješću zapovjednika područja Lika, partizanski obruč oko Gospića se je potpuno stegao.

Podr. Zadra:

Na području oko Zadra, partizanske bande se i dalje pojačavaju.

Podr. Knina:

11. X. izvršeno je čišćenje područja s.z. od Knina. Neprijatelj je imao 56 mrtvih.

Podr. Sinja:

U toku 12. X. kod Sinja bila je slabija topnička djelatnost.

Noć 12/13. X. prošla je u miru.

13. X. dio njemačkih četa iz Sinja krenuo je u manji podhvati u smjeru sjeveroiztoka.

Vidi dok. br. 110.

¹¹ Fingirani napad na ovo uporište izveo Posavski NOP odred. Vidi dok. br. 134.

¹² Dijelovi Druge NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 164.

Podr. Imotskog: 11. X. odbijeni su partizanski nasrtaji na cestu: Mostar i Posušje (10 km izt. s. izt. od Imotskog).

12. X. jaka part. skupina zauzela je Posušje i Rakitno¹³ (20 km s. izt. od Imotskog). Ova skupina je navodno u pokretu prema želj. pruzi Drežnica — Jablanica (16 km z.j.z. i 24 km j.z. od Konjica).

O

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA

Pruga Sisak — Novska: 14. X. između želj. postaje Zivaja i Dubica naišao je osobni vlak na minu.¹⁴ Bližih podataka nema.

Pruga Banova Jaruga — Pakrac: Noću 12/13. X. između želj. postaje Banova Jaruga i Poljana minirana¹⁵ je želj. pruga na tri mesta.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹³ Ova uporišta zauzeli dijelovi Prve dalmatinske brigade Desete dalmatinske NOU divizije. Vidi dok. br. 77.

¹⁴ Minu postavili dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.

¹⁵ Miniranje izvršili dijelovi Posavskog NOP odreda. Vidi dok. br. 110.

BR. 215

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 15 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU DARUVARA I BORBI DIJELOVA DEVETE DALMATINSKE NOU DIVIZIJE NA PODRUČJU IMOTSKOG¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 288

(po podatcima primljenim 15. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema izvješću podhvatnog područja Varaždin part. pritisak² kod Varaždina je popustio (neprovjereno).

14. X. partizani su opet ušli u Varaždinske Toplice.³

Podr. Daruvara: Upućeno pojačanje koje se je probilo iz Daruvara do Lipika sa djelovima naše posade iz Lipika pod zapovjedničtvom pukovnika Fritza zapovjednika 4. gorske pukovnije oslobođeno je 13. X. posadu Pakracu. — Neprijateljske snage koje su napale Pakrac' gonjene našim četama povukle su se noću 13/14. X. u smjeru Španovice i Sirača (14 km i 7 km j.j. izt. od Daruvara). Progon se nastavlja. Naša posada (1 sat) kod željezničkog vijadukta 4 km s. od Pakracu unatoč neprijateljskog napadaju uspjela se održati.

14.X. partizani su napali dio naše bojne na osiguranju puta Daruvar — Badljevina³ (8 km j. od Daruvara) ali su odbijeni i protjerani.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/662—664.

² Pritisak je popustio uslijed odlaska Sedamnaeste NOU brigade i brigade »Braće Radića« za Zagorje. Vidi dok. br. 106.

³ U ovo uporište vjerovatno ušli dijelovi Kalničkog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 6 studenog 1943 godine.

* O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 58, 60, 65, 90, 211, 212 i 214.

³ Na ovom prostoru nalazio se Daruvarski NOP odred. Vidi dok. br. 134.

Vlastiti gubitci: 1 domobran ranjen, a 1 dočastnik i 2 domobrana nestali. Partizanski gubitci: 6 mrtvih.

14. X. oko Končanice (7 km s.z. od Daruvara) partizani su rastjerani topničkom vatrom.

Podr. Siska: Noću 13/14. X. kod s. Letovanić (15 km z. od Siska) protjerana je jača,⁶ a kod s. Dužica (12 km s.z. od Siska) manja partizanska skupina.⁷

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 12. X. pred njemačkom oklopnom pukovnjom koja je nadirala od Oštarija (6 km j. izt. od Ogulina) na Josipdol i Skradnik (5 km j. i 3 km j. izt. od Oštarija) partizani⁸ su napustili sela i visove i povukli se južnim smjerom.

Podr. Gospića: Noću 13/14. X. oko Gospića bila je slaba borbena djelatnost.

Podr. Zadar — Šibenik: Na području: Zadar — Šibenik pojačana je part. djelatnost.⁹

Podr. Knina: 12. X. odbijen je partizanski napadaj na 1 rudnik jugozapadno od Knina.

Podr. Imotskog: 12. X. prigodom part. napadaja¹⁰ na otsjek: Imotski — Posušje, ustaška posada morala je napustiti Posušje (10 km izt.s.izt. od Imotskog), dok je niemački okloplni odjel napadaj na Imotski odbio.

O

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA

Pruga Zagreb — Varaždin: Noću 13/14. X. kod želj. postaje Budin- šćina partizani su prekinuli želj. prugu. Kvar je popravljen.

⁶ i ⁷ Odnosi se na dijelove Turopoljsko-posavskog NOP odreda.

⁸ Dijelovi Osme divizije i Kordunaški NOP odred. Vidi dok. br. 131.

⁹ Na ovom području djelovala je Osma i Deveta NO brigada Dvadesete dalmatinske divizije. Vidi dok. br. 139.

¹⁰ Napad izvršili Prvi i Peti bataljon Prve dalmatinske NO brigade Devete dalmatinske NOU divizije. Vidi dok. br. 77 i 88.

Pruga Zagreb Noću 14/15. X. između želj. postaje No—
— *Dugo Selo*: voselec-Križ i Ludina-Vidrenjak part. su
na dva mesta porušili želj. prugu¹¹ u ukupnoj
dužini od oko 600 metara.

Pruga Sisak 14. X. između Blinjskog Kuta i Sunje
— *Novska*: naišao je oklopni vlak na minu.¹² Bližih poda-
taka još nema.

Pruga Dugo Selo 15. X. u 0725 sati u blizini želj. postaje
— *Koprivnica*: Vrbovec partizani¹³ su zaustavili osobni vlak,
otkopčali stroj i pustili ga bez osoblja u želj.
postaju Prikraj. Za sudbinu putnika i ostatka
garniture se ne zna.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹¹ Prugu porušio, uz pomoć građana. Drugi bataljon Druge NO brigade (Moslavačke). Vidi dok. br. 118.

¹² Miniranje izvršili dijelovi Banjaskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.

¹³ "Dijelovi Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 188.

BR. 216

IZVJEŠTAJ ŽUPSKE REDARSTVENE OBLASTI U KARLOVCU OD 15 LISTOPADA 1943 GOD. O BORBI DIJELOVA TRINAESTE PROLETERSKE BRIGADE »RADE KONCAR« NA PODRUČJU SAMOBORA¹

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
ŽUPSKA REDARSTVENA OBLAST
KARLOVAC.

Broj: Taj. 15—1943. Karlovac, dne 15. listopada 1943.

Predmet: Dostavljanje svakodnevnih izvještaja. —

1. PREDSJEDNICTVU VLADE, za dr. M. Lorkovića — ZAGREB
2. MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA, za dr. Bauera — ZAGREB
3. GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST — ZAGREB
4. OBCEM ZAPOVJEDNIČTVU REDARSTVENE STRAŽE — ZAGREB
5. VELIKOJ ZUPI POKUPJE — KARLOVAC
6. ŽUPSKOJ REDARSTVENOJ OBLASTI — PETRINJA

Doznaće se iz neprovjerenog izvora, da je dana 13. listopada o.g. došlo do sukoba između njemačkih i ustaških odreda sa partizanima,² pred selom Prilipjem na Plešivici, kojom prilikom je bacačem zapaljena jedna kuća i u njoj je izgorjelo 35 partizana, a 2 su ubijena, kada su htjeli iz kuće pobjeći. U kući izgorjele su 2 teške strojnice i 2 bacača mina. Na našoj strani nije bilo gubitaka.

Dana 12. o.mj. došlo je do sukoba između oružnika i domobrana sa odmetnicima³ kod sela Malunje. Borba je trajala od 8. do 13. sati. Na našoj strani nije bilo gubitaka, dok se za protivnika ne zna, jer su odmetnici zabranili prolaz seljacima u Jastrebarsko iz Svete Jane i okolice. Istoga dana doznaće se iz istog izvora, da je u selu Kupčina kod Draganića došlo do sukoba između njemačkih vojnika ruskih dobrovoljaca, sa odmetnicima.⁴ Tom prilikom ubijeno je 12 odmetnika, a zaobljeno 35. Na njemačkoj strani ne zna se za gubitke.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 53/4—1, k. 159.

² i ³ Odnosi se na dijelove Trinaeste proleterske NOU brigade. Vidi dok. br. 182.

Tokom dana drugih događaja, kao ni izvještaja ovoj oblasti nije stiglo. —

ZA DOM SPREMNI !

UPRAVITELJ REDARSTVA:

Družak

(DRUZAK)

(M. P.)⁵

BR. 217

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 16 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU SJEVERNO OD R. SAVE I NA PODRUČJU ŠIBENIKA I IMOTSKOG¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 289

(po podatcima primljenim 16. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 14/15. X. partizani² su uništili uređaje na želj. postaji Varaždinske Toplice, a želj. prugu kod Varaždinskih Toplica i s. Doljan <1 km j. od Varaždina) su porušili. Iz Varaždina upućeni oklopni vlak vratio se zbog oštećenog stroja. — Istog dana partizani³ su rušili želj. prugu od s. Krušljevac (10 km j. od Varaždina).

Prema izvješću zapovjednika pothvatnog područja Varaždin 15. X. u 17 sati kretale su se jače part. snage⁴ preko s. Šemovec (11 km izt. od Varaždina) u smjeru Varaždina. Poduzeto je zrakoplovno razvidanje.

^E Okrugli pečat: kao u zagлавlju.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju na rodnom oslobođenju u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/666—668.

² i ³ Dijelovi Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 106 i 126.

⁴ Odnosi se na dijelove Desete NO divizije i brigadu »Braće Radića«. Vidi dok. br. 79 i 106.

Podr. Križevaca: Prema izvješću zapovjedničtva pothvatnog područja Varaždin, partizanske skupine⁵ iz Apatovca i Ivaneca (13 i 16 km s. od Križevaca) prebacile su se u s. Vojakovac (6 km s.s.izt. od Križevaca). Zračnim razviđanjem nisu zapožene neprijateljske snage.

Podr. Daruvara: 14. X. poslije podne na području Pakraca neprijatelj® je suradnjom posade Pakraca razbijen i potučen. Zbog noći i požrtvovanja neprijateljskih zalaznica neprijatelju se uspjelo izvući iz dodira. Naše čete vraćene su u svoje posade.

Borbene skupine koje iz Okučana i Banove Jaruge upućene prema Lipiku pročistile su područje južno i zapadno od Lipika i ona iz Okučana stigla je 14. X. u Lipik.

Ukupni gubitci prigodom borbi oko Pakraca i Lipika iznose:⁶

Kod posade Pakraca i Lipika:

a) Vlastiti: 29 mrtvih, 38 ranjenih (od toga 3 častnika zapovjednika satova) — 5 nestalih.

b) Neprijateljski: 75 mrtvih (prebrojano) i 3 zarobljena.

c) Plien: 1 strojopuška i 6 pušaka.

Kod upućenih dijelova iz Daruvara:

a) Vlastiti: 9 mrtvih (1 častnik), 9 ranjenih (2 častnika) i 5 nestalih.

b) Neprijateljski: 51 mrtav (brojano).

c) Plien: 1 laki bacač, 1 strojopuška, 12 pušaka, 1 strojosamokres i 1 samokres.

Prema podatcima dobijenim od pučanstva odvučeno je mnogo mrtvih i ranjenih partizana. Od neprijateljske topničke i bacačke vatre poginulo je 10, a ranjeno 22 građanske osobe u Pakracu.

Podr. Našica: Na području sjeverozapadno od Našica pojačana je djelatnost partizanskih pljačkaških bandi.

13. X. između želj. postaje Koška i Našička Breznica (14 i 8 km izt.s.izt. od Našica)

⁵ Vidi dok. br. 79 i 106.

" O borbama kod ovog uporišta vidi dok. br. 58, 60, 65, 90, 211, 212, 214 i 215.

⁷ O gubicima vidi -dok. br. 60 i 90.

partizani su porušili želj. prugu⁸ u dužini od 1200 metara.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: 15. X. njemačke i naše čete iz Karlovca izvršili su manji pothvat do crte: Cerovac — Skakavac (10 km j.izt. i 12 km izt.j.izt. od Karlovca). Na ovoj crti protjerani su nakon kraće borbe slabiji partizanski dijelovi u južnom smjeru. Vlastitih gubitaka nije bilo.

Podr. Ogulina: 13. X. na području Ogulina — Oštarije (6 km j.izt. od Ogulina) vladao je mir. Porušeni kolski most kod s. Tounj (9 km izt. od Ogulina) je popravljen.

Podr. Primorja: Zapovjedništvo mornarice javlja da je Rijeka, Sušak, Bakar i Kraljevica u našim rukama, a o Crikvenici još nema pouzdanih vesti. Njemačke čete su u blizini i izgleda da su ušle u Crikvenicu. — Otoke drže partizani.

Podr. Gospića: 14. X. prigodom nasilnog razviđanja u smjeru Smiljana i Bilaja (6 km s.z. i 5 km j.izt. od Gospića) naišlo se na dosta jakog neprijatelja.

Noću 14./15. X. na području Gospića bila je manja topnička i pješačka djelatnost.

Podr. Šibenika: 13. X. prigodom čišćenja⁹ područja jugoistočno od Šibenika neprijatelj je imao 30 mrtvih.

Podr. Imotskog: 13. X. njemačke čete zauzele su pod borom Posušje (10 km izt. s. izt. od Imotskog) i odbile topništvom potpomognute neprijateljske¹⁰ napadaju.

Druga njemačka postrojba nakon što je slomila neprijateljski otpor¹¹ kod s. Lovreč (20 km z. od Imotskog) stigla je 13. X. u veče u Imotski.

⁸ Prugu vjerovatno porušili dijelovi Osječkog NOP odreda. Vidi dok. br. 147.

⁹ O ovom dejstvu vidi dok. br. 139 i 215.

¹⁰ Na ovom području nalazili se dijelovi Prve dalmatinske NO brigade Devete dalmatinske divizije. Vidi dok. br. 77.

¹¹ Otpor pružali dijelovi Treće dalmatinske NO brigade Devete dalmatinske NOU divizije. Vidi dok. br. 77, 84 i 88.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA

*Pruga Krapina
— Rogatec:*

15. X. kod željezničke postaje Lupinjak partizani su oštetili tunel.¹²

*Pruga Novska
— Brod:*

Noću 15./16. X. između želj. postaje Rajić i Okučani naišao je vojni vlak na minu i potom napadnut od partizana.¹³ Stroj i 2 vagona su izkliznula. 2 njemačka vojnika i 1 domoran su poginuli, a 19 njemačkih vojnika i vlakovođa su ranjeni.

*Pruga Dugo Selo
— Križevci:* Noću 15./16. X. između želj. postaje Prikraj i Vrbovec partizani¹⁴ su porušili i most, a željezničku postaju Prikraj demolirali.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

i

¹² Tunel vjerovatno oštetili dijelovi Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

" Dijelovi Prvog diverzantskog bataljona i jedna četa protučetničkog bataljona (Prvog posavskog udarnog bataljona). Vidi dok. br. 128 i 219.

¹⁴ Dijelovi Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 188.

BR. 218

IZVJEŠTAJ KOTARSKE OBLASTI U PAKRACU OD 16 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DIJELOVA DVANA- ESTE DIVIZIJE NOV I PO HRVATSKE NA PAKRAC¹

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA KOTARSKA OBLAST U PAKRACU

Pakrac, dne 16. listopada 1943.

Broj: 162/Taj/43.

Predmet: Napad partizana na Pakrac.

1. Ministarstvu unutarnjih poslova — Tajničtvu — Zagreb
2. Ustaškoj nadzornoj službi — ured I — Zagreb
3. Velikoj župi Livac — Zapolje — Nova Gradiška
4. Župskoj redarstvenoj oblasti — Nova Gradiška
5. Satniku Njemačkog oružničtva — Nova Gradiška

Opaženo je sa strane mjerodavnih vojničkih vlasti, da se u okrugu Pakrac — Lipik u noći od 11. na 12. X. sakupila sa vrlo velikim snagama partizanske snage² i to najviše oko samoga mjesta Pakraca, a sa još većim snagama zatvorio je sve prolaze prema Pakracu da spriječi dolazak pojačanja. U noći od 12. X. oko 4 sata izveli su partizani³ sa tri puta jačim snagama naoružani teškim oružjem napad na Pakrac, te isti ishodio sa najvećom žestinom za cijelo vrijeme danju i noću sve do 13. X. u 20 sati kada je dočuvši da dolaze pojačanja kako sa Daruvara tako sa Nove Gradiške, ali slomljen i podpuno potučen počeo se povlačiti.⁴ Za ovo vrijeme izvršili su partizani sa svojim brigadama sa svih strana na okruženi Pakrac po njima 7 juriša koji su svi krvavo odbijeni. Po žestini napadaja vidilo se da partizani namjeravaju pod svaku cijenu zauzeti Pakrac ma koliko žrtava koštalo. Zahvaljujući hrabrom i junačkom držanju posade Pakraca bez razlike sviju po zapovjedničtvo bojnika

¹ Original, pisan latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 48'10—1, k. 207.

² Odnosи se na Šesnaestu omladinsku brigadu »Jože Vlahović«, Dvanaestu NOU i Osamnaestu NO brigadu, Zapadnu grupu NOP odreda, Čehoslovačku brigadu »Jan Žiška«, u ukupnoj jačini od 20 bataljona. Vidi dok. br. 58 i 207.

³ Napad na ovo uporište izvršila Šesnaesta omladinska brigada »Jože Vlahović«. Vidi dok. br. 58, 90, 110, 123 i 209.

⁴ O borbi kod ovog uporišta vidi dok. br. 90, 110 i 123.

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
KOTARSKA OBLAST U PAKRAČU

Broj: 1626 Taj/43.

Pakrac, dne 16. listopada 1943.

Predmet: Nepas partizanski

1. Ministarstvu unutarnjih poslova - Tajništvo - Zagreb
2. Ustroškoj nadzorskoj službi - Ured I - Zagreb
3. Velikoj Šupljici Livanjskoj - Nova Gradiška
4. Banjkoj redarstvenoj oblasti - Nova Gradiška
5. Županijskom oružajstvu - Nova Gradiška

Opšte je se strane ujedocenih vojnih vlasti, da se u okrugu Pakrac Lipik u noći od 11. na 12. X. okupile su vrlo velikim brojem partizanske snage i te najviše oko mjesto Pakrac, a sa još većim rasponom zastvorio je sve prolaze prema Pakracu da spriječi dolazak pojedanja. U noći od 12. X. oko 4 sata izvall su partizani sa tri puta jedinim angažiranim teškim oružjem uspad na Pakrac, te isti iznadio sa najvećom količinom za ciljev vrijeme danju i noću sve do 13. X. u 20 sati kada je dodušno da dolazi pojava pojedanja kako na Daruvara tako da Nova Gradiška, ali neslušajući da predupoznati potuđeni počeo se povlačiti. Za ovo vrijeme izvršili su partizani sa svojim brigadama sa svih strana okruženi Pakrac p. m. 7. juriš koji su svi krvavu odbijali. Po četvrtini napade je vidile se da partizani rasjerevaju pod svaku cijenu izuzeti Pakrac me koliko zrtava koštala. Zauvajajući hrabron i junečkom državu ponos Pakraca bez razlike sviju po zapovjedništvo bojnika Bobinac i ostalih kao i gradjana Pakraca i Špiševice neupitljivo je odbijao da mjesto Pakrac.

Umosto hrebrege držanja kako vojske tako i gradjana bilo je i na mesto strane Erteva. Koldko se vojnikske strane to do sada nijedno kotarsko oblasti nije pozato, a sa strane puščavstva bilo je 9 mrtvih 6 teško ranjenih, odvedeno po partizanskim šuplji, od kojih su se vratili do sada što je svaj Kotarskoj oblasti pozato Artuković Leo nadzornik strojera kod Belježničke postaje Pakrac, Pleština Stjepan Šef ložionice i supruga, a se drugu /treću/ je nepozato, dok se ne spominje, da je Svatko Ana sa Pilana sa 5 komada djece otidio sime dragovoljno jar, jedi i mudi u partizane. Ujedno sa vremem napada na Pakrac zapaljene su na bolničkom zemljištu 2 velike stene /kunare/ pšenice i jošne slike vlasništvo državne bolnice u Pakracu u ukupnoj količini od 40.000 kg. u vrijednosti od 180.000 kuna.

Prigodom povlačenja partizana iz Pilana isti su zapeljili na Pilans uradovnicie i jednu šupu te su iz pilana sa 4 otroje odvezali gradjevni materijel i drugi slat u svemu prama svojoj komandi. Na teretu ihas povlačuju istih premdjeno je do sada 12 partizanskih lješeva.

Na vreme borbe počinjene je u privatnim kućama prilično velika šteta koja će se nakon ustanovljenja ustavnosti.

O stranu se vode izvidi te će se uslov maksimalno o svemu izjaviti.

Ze Dom. upravnim!

Upravitelj kotarski

/ A. L. o /

L. Čur

Bobinca i ostalih kao i građana Pakraca i Španovice neprijatelj je odbijen iz mesta Pakraca.

Unatoč hrabroga držanja kako vojske tako i građana bilo je i sa naše strane žrtava. Koliko sa vojničke strane to do sada ovoj Kotarskoj oblasti nije poznato, a sa strane pučanstva bilo je 9 mrtvih, 6 teško ranjenih, odvedeni po partizanima 6, od kojih su se vratili do sada što je ovoj Kotarskoj oblasti poznato Artuković Leo nadzornik strojeva kod željezničke postaje Pakrac, Pleština Stjepan šef ložione i supruga, a za drugu trojicu je nepoznato, dok se napominje, da je Svatek Ana sa Pilane sa 5 komada djece otišla sama dragovoljno jer joj i muž u partizane. Ujedno za vreme napada na Pakrac zapaljena su na bolničkom zemljištu 2 velika stoga (kamare) pšenične i ječmene slame vlasništvo državne bolnice u Pakracu u ukupnoj količini od 40.000 kg. u vrednosti od 180.000 Kuna.

Prigodom povlačenja partizana iz pilane isti su zapalili na pilani uredovnica i jednu šupu te su iz pilane sa 4 stroja odvezli građevni materijal i drugi alat u šumu prema svojoj komandi. Na terenu iza povlačenja istih pronađeno je do sada 12 partizanskih lješeva.⁵

Za vreme borbe počinjena je u privatnim kućama pričično velika šteta koja će se nakon ustanovljenja ustanoviti.

O svemu se vode izvidi te će se naslov naknadno o svemu iscrpno izvestiti.

ZA DOM SPREMNI !

Upravitelj kotara:
(A. Leo)
A. Leo
(M. P.)⁶

⁵ O gubicima vidi dok. br. 90, 110 i 123.

⁶ Okrugli pečat: kao u zagлавlju.

BR. 219

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRAŃSTVA OD 17 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU BRIGADE »BRACE RADIĆA« NA IVANEC I LEPOGLAVU¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 290
(po podatcima primljenim 17. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Pothvatno područje Varaždin javlja da su se naše čete padom mraka 15. X. povukle pod borbom u Varaždin i da pretstoji uže obkoljavanje Varaždina i napadaju na grad. — Zračkoplovnim razviđanjem 16. X. na području istočno i južno od Varaždina nisu primjećeni odmetnici, dok je razviđanjem pruge prema Cerju-Tužnom (11 km z.j.z. od Varaždina) zapaženo da je naš oklopni vlak stigao u blizini s. Tužno (9 km j.z. od Varaždina) gdje je pruga razoren,² a naše čete koje su stigle oklopnim vlakom napreduju duž pruge. Iz smjera Ivaneca zapažene su čete u njemačkim odorama za koje njemačko zapovjedništvo ne zna. te nije izključeno da se radi po partizanskim die-lovima. 16. X. u jutro partizani su napali oružničku postaju Ivanec³ (19 km j.z. od Varaždina) a 17. X. Lepoglavu.⁴ Posada od prometnih zdrugova vodi borbu. Bližih podataka još nema.

Podr. Zagreba: Noću 15/16. X. partizani["] su lakin bacćima napali stražu na želj. mostu preko r. Lonje (9 km s.i.zt. od Dugog Sela, a 28 km izt.s.i.zt. od Zagreba). Straža od 13 domobrana je raspšrena.

Podr. Sv. Ivana Zeline: - 16. X. krstareći odjel ustaške posade Sv. Ivana Zeline (prometni zdrug) vodio je borbu

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/670—672.

² Prugu razorili dijelovi Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 106 i 126.

³ i ⁴ Ovo uporište napala brigada »Braće Radića«. Vidi dok. br. 94, 106, 112, 126 i 192.

⁵ i ' Dijelovi Moslavačkog NOP odreda. Vidi dok. br. 118.

sa jačim partizanskim dijelovima kod s. Bisag⁶ (8 km s.s.izt. od Sv. Ivana Zeline). Upućena je pomoć. Bližih podataka još nema.

Podr. Jastrebarskog:

16. X. iz smjera Krašić (10 km z.j.z. od Jastrebarskog) partizani su bez učinka ispalili nekoliko hitaca iz teških topova na s. Domašović i Draganići (4 i 10 km j.j.z. od Jastrebarskog).

Podr. Križevaca:

Noću 15/16. X. partizani⁷ su rastjerali stražu jačine 30 domobrana na želj. postaji Prikraj (3 km j.j.z. od Križevaca), a želj. prugu između želj. postaje Prikraj i Božjakovina (4 km s.izt. od Dugog Sela) porušili u dužini od 600 metara.

Podr. Koprivnice:

Noću 14/15. X. odbijen je manji part. prepad na Koprivnicu.⁸

Podr. Virovitice:

15. X. kod želj. postaje Vukosavljevica (10 km s.z. od Virovitice) partizani su napali teretni vlak⁹ i zapalili 45 vagona. U pomoć upućen oklopni vlak napadnut je na istom mjestu jakom neprijateljskom vatrom i morao se vratiti.

Podr. Požege:

15. X. kod s. Brestovac (6 km z. od Požege) uništena je manja partizanska skupina. 9 partizana je poginulo a 6 ih je ranjeno.

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gospića:

Noću 15/16. X. na području Gospića bilo je manje borbene djelatnosti.

Podr. Split — Sinj:

14. X. sjeverno od Sinja protjerana je part. skupina.¹⁰ Neprijatelj je imao velikih gubitaka.

Trogir je još uvjek zaposednut od partizana.¹¹

⁶ Ovo uporište napali dijelovi Dvadeset prve NO brigade. Vidi dok. br. 79 i 192.

⁸ Prepad na ovo uporište izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda.

⁹ Vlak napao Bilogorski NOP odred. Vidi dok. br. 134.

¹⁰ Na ovom području nalazila se Deveta dalmatinska divizija. Vidi dok. br. 84 i 88.

¹¹ Vjerovatno dijelovi Trogirske NO brigade.

C) DOGĀĐAJI NA PRUGAMA:

- Pruga Varaždin* Noću 15/16. X. partizani su demolirali i
— *Zabok:* opljačkali želj. postaju Budinšćina.
- Pruga Dugo Selo* 16. X. između želj. postaje Kutina i Re-
— *Novska:* pušnica naišao je radni vlak na minu.¹² Stroj
 je oštećen.
- Pruga Zagreb* 17. X. između želj. postaje Lekenik i Pe-
— *Sisak:* šćenica naišao je radni vlak na minu¹³ i izkli-
 znuo.
- Pruga Novska* 16. X. između želj. postaje Rajić i Oku-
— *Brod:* čani naišao je oklopni vlak koji je pošao u po-
 moć napadnutom vojnog vlaku (Dnevno iz-
 vješće br. 289) na minu.¹⁴ 1 vagon je izkliznuo.
- Pruga Zagreb* 17. X. između želj. postaja Horvati i Zden-
— *Karlovac:* čina naišao je vlak na minu.¹⁵ Bližih podataka
 još nema.
- Pruga Sunja* 16. X. između želj. postaje Sunja i Majur
Bos. Novi: naišao je teretni vlak na minu.¹⁶ Stroj i 2 va-
 gona su izkliznula. 1 domobran i 1 željezničar
 su ranjeni.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹² Minu postavili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128 i 188.

¹³ Miniranje izvršili dijelovi Turopoljsko-posavskog NOP odreda.

¹⁴ Miniranje izvršili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 128 i 217.

¹⁵ Minu postavio Drugi diverzantski bataljon Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

¹⁶ Minu postavili dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.

BR. 220

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 18 LISTOPADA 1943 GOD. O BORBAMA KOD LEPOGLAVE, OGULINA I NA PODRUČJU SINJA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 291
(po podatcima primljenim 18. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Jače neprijateljske snage² utvrđene su jugozapadno od Varaždina (na području Lepoglava — Ivanec) dok su se partizanske snage³ iztočno od Varaždina (kod s. Šemovec — 11 km izt. od Varaždina) povukle na utvrđenu crtu: Hrženica — Cičkovina — Martijanec (18, 15 i 16 km izt. od Varaždina).

16.X. dielovi varaždinske posade izveli su pothvat u smjeru Cerje-Tužno (11 km j.z. od Varaždina) gdje su došli u dodir sa neprijateljem.⁴ Partizani su pred mrak protjerani iz sela. — 17. X. naše čete sa područja Cerje-Tužno kretale su se u smjeru s. Ivanec (19 km j.z. od Varaždina).

Prema izvješću I. ustaškog prometnog zdruga 17. X. poslije podne vodile su se jake borbe u Lepoglavi⁵ (26 km j.z. od Varaždina). Ishod borbi još nije poznat. Zrakoplovstvo je 17. X. poslije podne bombardiralo i tuklo strojničkom vatrom šumice oko Lepoglave. Zapazio je da u Lepoglavi i na rubu sela gori nekoliko kuća.

Prema izvješću posade Zlatar (27 km s.s. izt. od Zagreba) jača part. skupina⁶ iz sjevernog smjera kreće prema Zlataru. Zapovjedeno je zrakoplovno razvidanje.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/674—675.

² i ⁴ Odnosi se na Sedamnaestu NOU brigadu. Vidi dok. br. 126 i 192.

³ Vidi dok. br. 106 i 192.

⁵ Na ovo uporište napala brigada »Braće Radića«. Vidi dok. br. 112, 126 i 219.

⁶ Sedamnaesta NOU brigada. Vidi dok. br. 79.

Podr. Zagreba: Noću 16/17. X. skupina od 12 naoružanih part. upala je u kuću jedne krojačice u Kustosiji (predgrađe Zagreba) i odnijeli 50 košulja koje je šivala za jedno povojničeno poduzeće u Zagrebu.

Podr. Jastrebarskog: 14. X. 4 km s.z. od Jastrebarskog oružnički krstareći odjel iz Jastrebarskog raspršio je bez vlastitih gubitaka 2 partizanske skupine.

Podr. Daruvara: Prema izvješću 4. gorskog zdruga XVIII. part. brigada⁷ povukla se noću 15/16. X. u smjeru s. Borki (6 km s.izt. od Daruvara).

Naknadno je utvrđeno da su partizani u borbama kod Pakracca i Lipika 12, 13 i 14. X. imali ukupno 293⁸ mrtva.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 15. X. njemačke postrojbe očistile su područje sjeverno od crte: Ogulin — Oštarije (6 km j.izt. od Ogulina) i zauzele s. Trošmarija (8 km s.s.izt. od Ogulina).

Podr. Gračaca: 15. X. na cesti: Lapac — Gračac partizani⁹ su u nekoliko mahova napali obskrbne preselice. Bližih podataka još nema.

Podr. Sinja: Noću 16/17. X. odbijen je part. napadaj na Han¹⁰ (5.5 km s. izt. od Sinja).

Podr. Sunje: 15. X. prigodom čišćenja područja iztočno od Sunje jedna SS postrojba zauzela je nekoliko part. uporišta.¹¹

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA

Pruga Zagreb — Dugo Selo: Noću 17/18. X. između želj. postaje Sveti Sesvetski Kraljevec partizani su poru-

⁷ Vidi dok. br. 90.

⁸ O gubicima vidi dok. br. 90, 110, 123 i 218.

* Tri bataljona Prve NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 96 i 166.

¹⁰ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Treće dalmatinske brigade Devete NO divizije.

" Vidi dok. br. 118.

šili želj. prugu u dužini od 600 metara, a želj. postaju Sesvetski Kraljevec demolirali.

i

Pruga Sisak — Novska: 18. X. željeznička postaja Sisak krugovatom javlja da je kod želj. postaje Brđani pruga u prekidu.

Pruga Varaždin — Golubovec: 16. X. između Varaždina i Golubovca part. su porušili želj. prugu¹² u dužini od 160 metara. Bližih podataka još nema.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragoјlov)
Dragoјlov
(M.P.)

BR. 221

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 19 LISTOPADA 1943 GOD. O BORBAMA NA PODRUČJU ZAGORJA I JASTREBARSKOG I NAPADU BRODSKE NO BRIGADE NA PA BATERIJU U BRODU¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 292

(po podatcima primljenim 19. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 17. X. uveče na području s. Cerje-Tužno (11 km j. z. od Varaždina) neprijatelj² je poslije jače borbe odbačen u brda zapadno od s. Cerje-Tužno. — Vlastiti gubitci: 2 mrtva i 5 ranjenih, a neprijateljski: 12 mrtvih i 1 zarobljen. — Istog dana čula se je iz smjera Ivanec (19 km

¹² Prugu porušili dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 106.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3'678—680.

² Dijelovi Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 106 i 126.

j.z. od Varaždina) borbena buka, međutim ü tom smjeru se nije moglo prodrijeti. — Prema izvješću I. zbornog područja Ivanec je 17. X. pao u ruke partizana³ a za sudbinu naše posade (1. slaba posadna sat) se za sada ne zna. Ovo je potvrđeno i zračnim razviđanjem 18. X.

U Lepoglavi je naša posada opkoljena i vodi borbu.⁴ Posadi je zrakoplovom bačeno streljivo i okolna šuma bombardirana.

18. X. odbijet je partizanski napadaj na Klanjec⁵ (8 km j. z. od Krapine). 3 ustaše su ranjeni, a 2 oružnika — 2 domobrana nestali. Partizanski gubitci: 2 mrtva.

Noću 17/18. X. djelovi XVII. Slavonske brigade⁶ ušli su u Cerje-Tužno, Gredu i Jurketinac (11, 10 i 9 km s. j. z. od Varaždina) i vršili prisilnu mobilizaciju.

Podr. Jastrebarskog:

Noću 17/18. X. partizani su napali ustašku posadu u s. Zdihovo⁷ (2 km s. od Jastrebarskog). Bližih podataka još nema.

Podr. Siska:

Iste noći odbijeni su part. napadaji na njemačke posade u s. Izimje i Čeglje⁸ (4 i 6 km j. j. z. od Jastrebarskog). Na obim stranama je bilo gubitaka.

16. X. kod s. Trebarjevo (12 km s. od Siska) sukobio se manji domobransko-ustaški odjel sa partizanima.⁹ Odjel se je povukao, a partizani su ušli u selo i vršili mobilizaciju sejlaka do 40 god. starosti.

Noću 17/18. X. kod s. Letovanić (14 km z. od Siska) odbijena je veća part. skupina¹⁰ koja je pokušala prijeći r. Kupu.

³ Ovo uporište zauzela brigada »Braće Radića«. Vidi dok. br. 94, 106, 112, 219 i 220.

⁴ O borbama za ovo uporište vidi dok. br. 112.

⁵ Napad na ovo uporište izvršio Zagorski NOP odred. Vidi dok. br. 155.

⁶ Sedamnaesta NOU brigada Desete divizije

⁷ i ⁸ Napad na ova uporišta izvršili dijelovi Trinaeste proleterske NOU brigade. Vidi dok. br. 182 i 222.

⁹ i ¹⁰ Dijelovi Turopoljsko-posavskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Turopoljsko-posavskog NOP odreda od 5 studenog 1943 godine.

Podr. Koprivnice: Noću 16/17. X. odbijen je manji part. prepad na Koprivnicu.¹¹

Podr. Virovitice: 15. X. prigodom part. napadaja¹² na vla- kove kod želj. postaje Vukosavljevica (10 km s. z. od Virovitice) pогинуло je 5 njemačkih i 1 naš oružnik i 4 domobrana.

Podr. Daruvara: 17. X. na području jugoiztočno od Daruvara naše čete progoneći neprijatelja zauzele su nakon slabog otpora s. Buč (20 km j. izt. od Daruvara) i rastjerale jednu part. bojnu. 7 partizana je pогинуло a 4 su zarobljena. Istog dana naše čete su porušile mostove i želj. prugu koja vodi za Zvečeve (23 km izt. j. izt. od Daruvara) a kojom su se služili partizani.

Noću 17/18. X. partizani su izvršili napadaj za uzinemiravanje na naše postave iztočno od Daruvara, ali su bez vlastitih gubitaka odbijeni.

Podr. Broda: 18. X. partizani su napali jednu tešku bitnicu protuzrakoplovne skupine u Brodu n/S.¹³ Nakon 5-satne borbe posluga bitnice je savladana i većim delom zarobljena. Iz partizanskog zarobljeništva pobeglo je do sada 2 časnika (među njima zapovjednik bitnice) i 35 domobrana. Istodobno partizani su navodno napali i tvornicu vagona u Brodu što još nije provjeroeno.

Podr. Našica: 16. X. u s. Ledenik (12 km izt. od Našica) uhićeno je 23 vojna bjegunca i 1 partizan.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 16. X. njemačke čete iz Ogulina u nadiranju preko s. Jasenak i Jezerane (15 km z. j. z. i 24 km j. od Ogulina) na Brinje protjerale su odmetnike¹⁴ iz nekoliko mjesta i zaplijenile

¹¹ Prepad izvršili dijelovi Kalničkog NOP odreda.

¹² Napad na vlak izvršio Bilogorski NOP odred. Vidi dok. br. 134 i 219.

¹³ Napad na PA bateriju izvršili dijelovi Brodske brigade. Vidi dok. br. 111, 124 i 147.

¹⁴ " Dijelovi Četvrte brigade Trinaeste NO divizije. Vidi dok. br. 116 i 164.

skladišta streljiva i hrane. Neprijatelj je imao 150 mrtvih.

Podr. Slunja: Prema izvješću 2 lovačke brigade, odmetnik Huška Miljković sa svojim ljudima je 16. X. navodno protjerao partizane iz Vrnograča (29 km izt. s. izt. od Slunja) i isti zauzeo.

Podr. Šibenika: 16. X. prigodom čišćenja područja oko s. Primošten (18 km j. od Šibenika — na obali) djelovi partizanskih skupina izbjegli su na otoke.¹⁵

Podr. Split — Metković: 16. X. između Splita i Metkovića part. su ispalili oko 100 topovskih hitaca na jedan naš obskrbni parobrod. Parobrod je manje oštećen stigao u Metković.

Podr. Imotskog: 16. X. sa pristiglim pojačanjem neprijatelj¹⁶ je bezuspješno nastavio napadaje na crtulj Imotski — Posušje (10 km izt. s. izt. od Imotskog).

Podr. Sunja: U toku 15 i 16. X. njemačke SS postrojbe izvršile su čišćenje područja sa obje obale r. Save uzvodno od utoka r. Lonje (12 km izt. od Sunje). Od strane njemačke vojske zapaljeno je skoro cijelo s. Crkveni Bok (13 km izt. od Sunje) i dio s. Brđani (4 km s. z. od Sunje) dok je Blinjski Kut (9 km s. z. od Sunje) zapaljen od posade oklopnog vlaka koji je noću 14/15. X. naišao na minu.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Varaždin — Zabok: Noću 17/18. X. između želj. postaje Konjiščina i Budinčina partizani su uništili most na r. Krapini.

Pruga Karlovac — Bubnaci: 18. X. između želj. postaje Karlovac i Ozalj naišao je teretni vlak na minu. 3 vagona su izkliznula, a pruga je u dužini od 60 metara oštećena.

¹⁵ Odnosi se na posade baterija u Zečevu. Vidi dok. br. 139.

¹⁶* Riječ je o dijelovima Prve Dalmatinske NO brigade Devete dalmatinske divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Devete dalmatinske divizije od 3 studenog 1943 godine.

Pruga Dugo selo — Noću 18/19. X. između želj. postaje Ku— Novska: tina i Moslavačka Popovača partizani su minom oštetili želj. prugu.¹⁷ Bližih podataka još nema.

Pruga Prijedor — 19. X. između želj. postaje Omarska i Banja Luka: Ivanjska želj. pruga je u prekidu.

Pruga Mostar - Dubrovnik: — Noću 16/17. X. između želj. postaje Ravno i Zavala naišao je osobni vlak na minu. 7 Njemaca i 2 fašista su poginuli, a 5 putnika je ranjeno.

Pruga Bjelovar - Križevci: — Noću 16/17. X. kod želj. postaje Rovišće part. su oštetili želj. prugu u dužini od 150 metara. Kvar je popravljen.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvavnog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹⁷ Prugu minirao Drugi bataljon Druge NO (Moslavačke) brigade.
Vidi dok. br. 118.

BR. 222

IZVJEŠTAJ ŽUPSKE REDARSTVENE OBLASTI KARLOVAC OD 19 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU TRINAESTE PROLETERSKE NOU BRIGADE »RADE KONCAR« NA ZDIHOVO I JASTREBARSKO¹

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
ŽUPSKA REDARSTVENA OBLAST
KARLOVAC.**

Karlovac dne 19. listopada 1943.

Broj: Taj. 15—1943.

Predmet: Dostavljanje svakodnevnih izvještaja. —

1. PREDSJEDNICTVU VLADE, za dr. M. Lorkovića — ZAGREB
2. MINISTARSTVU VANJSKIH POSLOVA, za dr. Bauera — ZAGREB
3. GLAVNOM RAVNATELJSTVU ZA JAVNI RED I SIGURNOST — ZAGREB
4. OBCEM ZAPOVJEDNICTVU REDARSTVENE STRAŽE — ZAGREB
5. VELIKOJ ZUPI POKUPJE — KARLOVAC
6. ŽUPSKOJ REDARSTVENOJ OBLASTI — PETRINJA

Oružničko krilo Zapovjedništvo Karlovac, svojim dopisom od 18. o.mj. broj: Taj. 834/43, javlja, da su dana 18. listopada o.g. oko 21 sat veće skupine odmetnika napale na ustašku posadu u selu Zdihovu² 1 km. s. od Jastrebarskog. Iz obližnjih šuma odmetnici³ tukli su na posadu sa bacačima mina a sa brda od Sv. Jane 6 km. s.z. od Jastrebarskog tukli su sa topovima. Borba je trajala do 24 sata, kada je iz Jastrebarskog došao oružnički krstareći odjel i njemački tankovi, te napadače raspršili. Žrtava nije bilo na našoj strani, a kod odmetnika nepoznato. Od odmetničke granate razoren je jedna pivnica.

U isto vrieme iz okolnih šuma odmetnici⁴ su strojopuškama i strojnicama sa sviju strana pucali na mjesto Jastrebarsko i bacili oko bunkera više granata iz bacača mina.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 5/1, k. 159.

² Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Trinaeste proleterske NOU brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 182 i 221.

³ i ⁴ Vidi dok. br. 182.

Dana 18. X. 1943, oko 08 sati na željezničkoj pruzi Ozalj — Zorkovac 3 km. j. i. od Ozlja, naišao je putnički vlak na minu od čije eksplozije su 3 vagona oštećena. Pruga je razorenata ali je u toku dana opravljena i promet uzpostavljen.
Tokom dana drugih događaja nije bilo. —

ZA DOM SPREMNI !

Upravitelj redarstva:
U. z.
Zdunić
(Zdunić)
(M. P.)⁵

BR. 223

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 20 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU ZAGORJA, KNINA, OMIŠA I IMOTSKOG¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 293
(po podatcima primljenim 20. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 18/19. X. odbijen je part. napadaj na Lepoglavu.² — 19. X. naše i njemačko zrakoplovstvo potpomagalo je obranu Lepoglave a njemački zrakoplovi su osim toga upaljivim bombama zapalili s. Sestrane (1 km izt. od Lepoglave).

Podr. Jastrebarskog: 17. X. odbijeni su part.³ napadaji na njemačko uporište sjeveroiztočno od Jastrebarskog.

⁵ Okrugli pečat: kao u zagлавlju.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/682—683.

² Napad na ovo uporište vršili dijelovi brigade »Braće Radića«, Vidi dok. br. 106, 126 i 193.

³ Vidi dok. br. 182, 221 i 222.

Podr. Popovacē: Noću 18/19. X. odbijen je partizanski napadaj na mjesto i želj. postaju Popovača.⁴

Podr. Garešnice: 17. X. u s. V. i M. Pašjan (6 km s. cd Garešnice) uhićeno je 16, a u s. Repušnica (3 km z. od Kutine) 8 vojnih bjegunaca.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina: 17. X. odbijeni su partizanski napadaji na most sjeverozapadno od Generalskog Stola⁵ (15 km s. izt. od Ogulina).

Podr. Knina: 17. X. sjeverozapadno od Knina part. su izvršili prepad⁶ na obskrbnu preselicu. Bližih podataka još nema.

Podr. Omiša: 17. X. na području Omiš — Mosor pl. odbačeni su dijelovi part. skupine⁷ u iztočnom smjeru.

Podr. Imotskoga: Na području Imotskog part. snage* se i dalje pojačavaju. Sa partizanskim napadajem na cestu Mostar — Posušje (10 km izt. s. izt. od Imotskog) treba računati.

O

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA

Pruga Varaždin — Zabok: Noću 18/19. X. između želj. postaje Zlatar-Bistrica i Konjčina partizani su minirali želj. most.⁹

Pruga Zagreb — Sisak: 19. X. između želj. postaje Mraclin i Turo-polje naišao je osobni vlak na minu.¹⁰ Stroj i 1 vagon su izkliznuli. Žrtava nema.

Pruga Bos. Novi — Prijedor: 18. X. između želj. postaje Blagaj i Brežičani partizani su na više mjesta prekinuli želj. prugu.

* Napad vršili dijelovi Druge NO (Moslavačke) brigade. Vidi dok. br. 118.

⁵ Napad na most izvršila Severinska četa. Vidi dok. br. 154.

⁶ Prepadi izvršili dijelovi Druge NO dalmatinske brigade Devetnaeste Sjevernodalmatinske divizije. Vidi dok. br. 144.

⁷ Dijelovi Mosorskog NOP odreda

⁸ Odnosi se na dijelove Devete dalmatinske NO divizije.

* Most minirali dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

⁹ Minu postavili dijelovi Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Staba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

Pruga Zagreb — Noću 18/19. X. između želj. postaje Gra-Banova Jarugra.čenica i Moslavačka Popovača partizani su na 10 mjesta minirali želj. prugu.¹¹ — Počinjena šteta je neznatna.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov
(M.P.)

BR. 224

IZVJEŠTAJ KOTARSKE OBLASTI U BJELOVARU OD 20 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU BILOGORSKOG NOP ODREDA NA GUDOVAC I JELAVU¹

Priepis. —
KOTARSKA OBLAST U BJELOVARU
Bjelovar, dne 20. listopada 1943. —

Broj: Taj. 3791—1943.—

Predmet: Jelava vojnički vrt u Gudovcu
napadnut od partizana. —

Velika Župa Bilogora

B j e l o v a r

Izviešćuje se naslovu, da je noćas oko 1 sat poslije pol noći došla jedna skupina partizana oko 150 od Prgomejla u Gudovac, te postavili svoje straže sve do Velikih Sredica. Na cesti odmah od zavoja gdje zakreće iz Vel. Sredica u Gudovac²

" Miniranje pruge izvršio Drugi bataljon Moslavačke NO brigade. Vidi dok. br. 118.

¹ Prepis originala, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 25/10—1, k. 217.

² i ³ Napad na ova uporišta izvršio Bilogorski NOP odred. Vidi dok. br. 127 i tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 6 studenog 1943 godine.

postavili su dvije zapreke na taj način što su narušili na cestu raznu gradnju i drva, te porušiti 8 komada brzoglasnih stupova i na više mesta porezali brzoglasne žice. Zatim su oko 2.15 sati izvršili napad na stražu i domobrane u vojničkom vrtu u Jelavi,⁸ te nakon kratke borbe isti zauzeli i zapalili prvu i treću zgradu nalazeću se u vrtu, koje su izgorjele tako, da su ostali goli zidovi. Svu vojničku spremu su pokupili i odvezli kolima prema Prgomelju. Vozio je Suderla Franjo iz Gudovca sa svojim konjima, a na kolima Hajduković Mije iz Gudovca. —

Zarobili su tamo na službi nalazećeg se nadporučnika, kojem ime ovoj občini nije poznato, i sve domobrane osim osmorice, koji su jutros tamo viđeni gdje brane ostale zgrade od vatre. Zarobljene odveli su sobom.

Oko tri sata otišli su partizani cestom prema selu Prgomelju, gdje se još oko 7 sati rano čula pučnjava. —

Prednji izvještaj predlaže se naslovu s molbom na znanje i daljnje uredovanje. —

Za Dom Spremni!

Kotarski predstojnik
Kolesar v.r.

(M. P.)⁴

⁴ Okrugli pečat: kao u zaglavlju.

BR. 225

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRAŃSTVA OD 21 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU BRIGADE »BRAĆE RADIĆA« NA IVANEC I LEPOGLAVU I STANJU NA PODRUČJU KNINA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 294
(po podatcima primljenim 21. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 19. X. pred večer partizani su izvršili jak napadaj na posadu Lepoglave.² — 20. X. jedan iz Krapine u pomoć Lepoglavi samovozima upućeni njemački odjel sa 8 bornih kola oslobođio je obkoljenu posadu Lepoglave. Njemački i naš odjel iz Lepoglave stigao je oko 17 sati do s. D. Gečkovec (2 km z. od Ivanca) gdje je zadržan jakom neprijateljskom vatrom,³ te se potom vratio u Lepoglavu. Naše topničtvo i zrakoplovstvo tuklo je neprijateljski postav.

17. X. prigodom partizanskog napadaja na Ivanec⁴ (19 km j.z. od Varaždina) posada (70 domobrana 2. posadne sati iz Varaždina) je većim dijelom zarobljena. — Partizani⁵ su 17. X. zauzeli i rudnik Ivanec i Ladanje (13 km zap. od Varaždina) u kojima su uništili sva postrojenja. U Ivancu se nalaze stožeri partizanskih brigada.

I. zborni područje javlja da se veća part. skupina⁶ iz smjera Novi Marof — Gornja Rijeka (15 km j. i 22 km j.j.izt. od Varaždina) približava Sv. Ivan Zelina. Ustaška posada s.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/685—687.

² Napad na ovo uporište izvršila brigada »Braće Radića«. Vidi dok. br. 94, 106, 112, 193, 219, 220 i 221.

³ Vatru otvorio Prvi bataljon brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 126, 192 i 193.

⁴ O napadu na ovo uporište vidi dok. br. 94, 106, 112, 193, 219, 220 i 221.

⁵ Ove rudnike zauzela je jedna četa Drugog bataljona brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 112.

⁶ Sedamnaesta NOU brigada. Vidi dok. br. 192.

Bisag (8 km s.s.izt. od Sv. Ivan-Zelina) povukla se u Sv. Ivan Zelina. Zrakoplovnim razviđanjem nije zapaženo nikakvo prikupljanje partizana.

Podr. Zagreba: 20. X. partizani (navodno oko 100) su napali i zapalili želj. postaju Čulinac (6 km izt. od Zagreba) a stražu od oko 30 momaka razoružali. Upućena je udarna sat iz Zagreba. Požar na postaji je ugašen od ustaškog konjaničkog sklopa iz s. Trnava (1 km j.z. od Čulinca).

Podr. Daruvara: 19. X. prigodom razviđanja smjerom Daruvar — D. Borki (8 km izt.j.izt. od Daruvara) protjerani su slabiji neprijateljski dielovi. 2 part. su zarobljena.

Podr. Požege: 19. X. protjerana je jača part. razvidnica koja se približila Novoj Kapeli-Batrini (16 km j. od Požege).

Na području sjeveroiztočno od Nove Gradiške zapaženo je prikupljanje jačih part. snaga.⁷

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Split — Omiš: 18. X. završeno je čišćenje područja Split — Omiš. Bližih podataka nema.

Podr. Knina: Na području sjeverozapadno od Knina i jugozapadno od Obrovca (18 km j.z. od Gradišca) neprijatelj⁸ i dalje ugrožava obskrbni put prepadima na preselice.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA

Pruga Zagreb — Varaždin: Noću 19/20. X. između želj. postaje Luka i Ključ part. su porušili željezničku prugu.⁹

Pruga Zagreb — Karlovac: 20. X. između želj. postaje Horvati i Zdenčina naišao je okloplji vlak na minu.¹⁰ 3 vagona su izkliznula. Žrtava nema.

⁷ Odnosi se na Dvanaestu NOU brigadu. Vidi dok. br. 135.

⁸ Dijelovi Devetnaeste sjevernodalmatinske NOU divizije. Vidi dok. br. 144.

⁹ Prugu porušio Zagorski NOP odred. Vidi dok. br. 155.

¹⁰ Minu postavio Drugi diverzantski bataljon Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

Pruga Bjelovar 20. X. kod željez. postaje Paulovac part.ⁿ
— Kloštar: su napali i zapalili vlak. Promet je prekinut.

Pruga Koprivnica Noću 17/18. X. između želj. postaje Drlje
— Botovo: i Botovo partizani su porušili 1 most.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov
(M.P.)

BR. 226

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA ORUZNICKE POSTAJE SLAVONSKI BROD OD 21 LISTOPADA 1943 GOD. O NA- PADU DILJSKOG NOP ODREDA NA GROMAČNIK¹ _n

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
ORUZNICKA POSTAJA
SL. BROD
Broj 3622
U Brodu, dne 21. X. 1943.

Zapovjedničtvu 4. oružničke pukovnije Brod.
Velikoj župi Posavje u Brodu.
Oružničkom krilnom zapovjedničtvu Brod.
Kotarskoj oblasti Brod.
Kotarskom суду Brod.
Zapovjedničtvu oružničkog voda Brod.

Predmet: Napad partizana na
skladište streliva u Gromač-
niku izvješćeju.

20. listopada 1943. oko 20 sati napala je veća skupina ne-
poznate jačine partizana na vojno skladište streliva u Gromač-

¹¹ Dijelovi Bilogorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 185.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog
instituta pod reg. br. 47/9, k. 177.

niku² (6 km zapadno od Broda). — Borba je trajala do 21. X. 1943. do 3 sata.

U borbi od strane domobrana nije bio niko ubijen niti ranjen, a od strane partizana ne zna se da li je bilo žrtava. — Brzoglasne žice od domobranskog skladišta u Gromačniku i Brodu prekinute su.

Istoga dana oko 23.30 sati partizani su minirali most u Gromačniku sa jedne i druge strane ceste, od kojih je jedna mina eksplodirala i na sjevernoj strani mosta jedan dio razorio, a drugu postavljenu minu su njemački vojnici — stručnjaci demontirali bez ikakve štete. Saobraćaj na tom dijelu puta nije obustavljen.

Istoga dana oko 23 sata na železničkoj prugi kod stražare br. 143 prije prolaza vlaka nedaleko skretnice prema Brodu bačena je na kolosjek od strane partizana jedna mina, koja je sa eksplozijom oštetila 5 m pruge koja je od strane železničkog osoblja popravljena. — Promet nije obustavljen.

Prednje izvješće predlaže se na mjerodavnost.

Zapovjednik postaje,
stožerni narednik
Anton Marjanović
Marjanović

² Napad na ovo uporište izvršio Diljski NOP odred. Vidi dok.
br. 147

BR. 227

IZVJEŠTAJ ORUZNICKE POSTAJE SIBINJ OD 21 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DILJSKOG NOP ODREDA NA SIBINJ¹

Nezavisna Država Hrvatska
Oružnička postaja Sibinj
Broj: 443/Taj.
U Sibinju dne 21. listopada 1943.

Predmet: Izvješće o napadu
partizana na vojarnu dosta-
vlja.

Zapovjedničtvu II. Zbornog Područja Brod.
Zapovjedničtvu 4. oruž. pukovnije Brod.
Oružničkom Krilu Brod.
Oružničkom vodu Brod.
Velikoj Zupi Posavje Brod.
Kotarskoj Oblasti Brod.
Standarkomandantur Nova Gradiška.
(Sastavak)

Dne 20. listopada 1943. u 21. sat izvršen je napad na oružničku postaju Sibinj,² od strane partizana. Napad je izvršen sa svih strana. Borba je primljena od strane oružnika ove postaje koja je borba trajala sve do 21. listopada 1943 u 6 sati kada su se partizani povukli u pravcu sela Odvorci. U ovoj borbi učestvovalo je oko 1000³ partizana. —

U ovoj borbi odnosno za vrieme borbe poginuo je zapovjednik ove postaje oružnički narednik Jusuf Dizdarević, koji se je nalazio kod prozora pisarnice, koji je na mjestu ostao mrtav. Imenovan je pogoden u lievu slipeočicu, te mu je možak ispašao. —

U ovoj borbi poginula su dva partizana, ali su ih njihovi drugovi odnijeli. A na licu mjesta pokraj vojarne nađene su dvije puške i mnogo krvi.

Vojarna je uslijed borbe skoro sva demolirana, tako da je dalji opstanak u istoj nemoguć.

¹ Original, pisan na mašini, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 49/9, k. 177.

² Napad na ovo uporište izvršio Diljski NOP odred. Vidi dok. br. 147.

³ Pretjerano. Vidi dok. br. 147.

Molim zapovjednika 4. pukovnije za zapovjed da bi se ova vojarna odnosno oružnici još u toku današnjeg dana pre selili ili u Brod ili na željezničku postaju. —

Partizani su zapalili obćinsko poglavarstvo t.j. zgradu u kojoj je obćina smještena koja je skoro do temelja izgorjela.

Brzoglasna veza od tamošnje pošte je prekinuta.

Molim da se izade na lice mjesta odnosno oružnička pukovnija da bi izaslala svoje povjerenstvo radi očevida.

Streljiva za dalju borbu ova postaja više nema.

Na znanje i mjerodavnost.

Za Poglavnika i Dom Spremni. —

Zapovjednik . . . narednik
Šestak
Ivan Sestak

**NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA
VELIKA ZUPA »POSAVJE«**

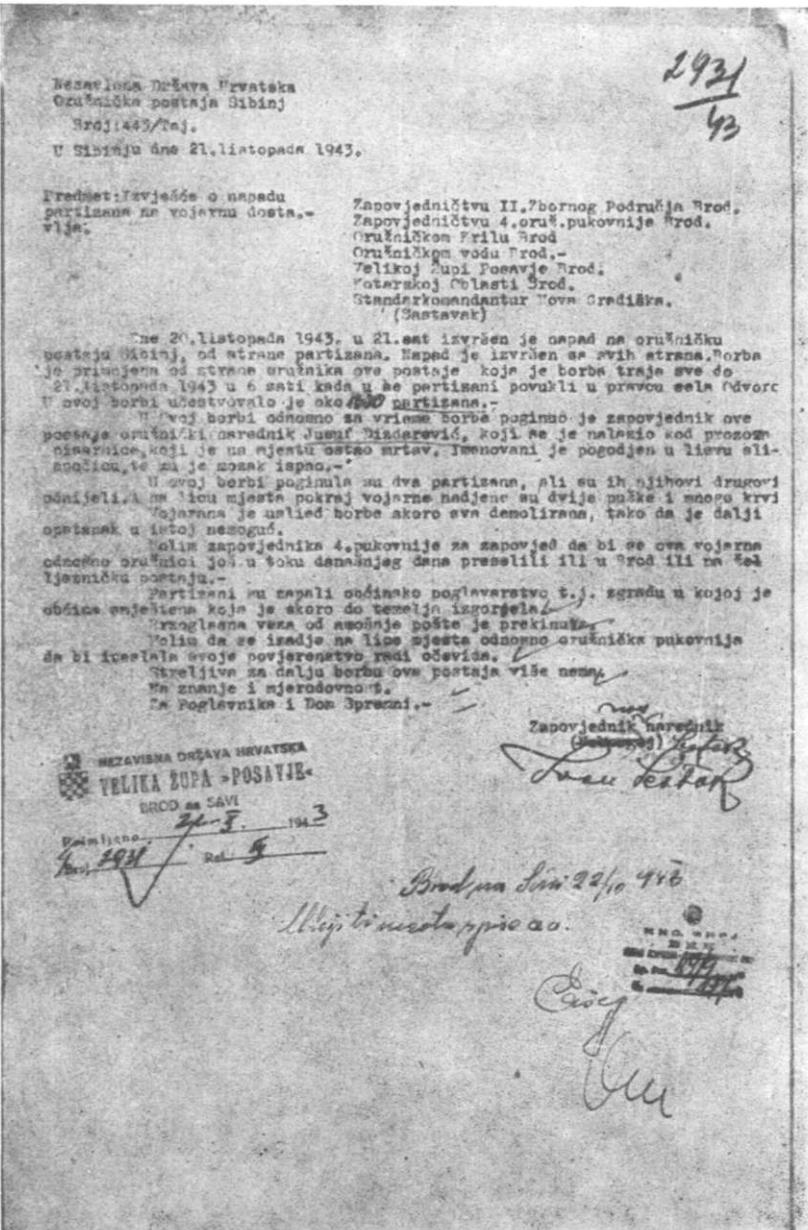
Brod na Savi

Primljeno 22. X. 1943

Broj 2931 Red. 5

Brod na Savi 22/10 943

Uključiti među spise a/a
(Potpis nečitak)

Fotokopija dokumenta br. 227

BR. 228

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 22 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU BRODSKE NO BRIGADE NA GROMACNIK I STANJU NA PODRUČJU KARLOVCA, KNINA I SINJA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 295
(po podatcima primljenim 22. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 21. X. zapažena je 1 part. skupina² u potretu od s. Pušća u smjeru Novi Dvori (14 km s.s.izt. i 9 km s.izt. od Samobora).

Prema izvješću zapovjedničtva podhvata područja Varaždin nastavlja se prebacivanje partizanskih skupina³ sa područja Kalničkog Gorja na područje Ivanšćice.

21.X. posada u Lepoglavi je pojačana dielovima P.T.Z. Njemački odjel po izvršenom čišćenju povučen je u Krapinu.

Podr. Siska: 20. X. u s. D. Trebarjevo (11 km s. od Siska) nalazila se je skupina od oko 200 dobro naoružanih partizana.⁴ — 16. X. iz s. Trebarjevo prešlo je partizanima 8 mladića i ustaških tabornika.

Noću 19/20. X. južno od Zažine (11 km z. od Siska) uništena su 2 čamca sa 35 partizana⁵ koji su pokušali prebaciti se preko r. Kupe.

Podr. Kutine: 18. X. dielovi posada Novoselec-Križ, Popovača i Kutina izvršili su podhvat odmazde protiv sela Okoli (16 km j.izt. od Ivanić Grada). 38 osoba je izseljeno u Ivanić Grad a 10 osoba je uzeto za taoce.

Podr. Pakraca: 21. X. na području sjeverno od Pakracu rastjerana je partizanska skupina topničkom vatrom.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobođenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/689—691.

² Zagorski NOP odred. Vidi dok. br. 155.

³ Odnosi se na snage Desete divizije i brigadu »Braće Radića«. Vidi dok. br. 106 i 126.

⁴ i ⁶ Dijelovi Turopoljsko-posavskog NOP odreda

Podr. Broda: Noću 20/21. X. odbijen je part. napadaj na skladište streljiva Gromačnik⁶ (4 km s.z. od Broda). Iste noći skupina od oko 1000⁷ partizana napala je selo i želj. postaju Sibinj⁸ (9 km s.z. od Broda), ali je odbijena. 3 Njemca su poginula, a više ih je ranjeno.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca. Noću 20/21. X. partizani⁹ su iz topova izpalili 40 granata na Ozalj. — Poslije toga je partizanski prepad odbijen. — Gubitaka nije bilo.

21.X. njemački dijelovi sjeverno i južno od Karlovca počeli su podhvati¹⁰ u zapadnom smjeru. Bližih podataka još nema.

Podr. Gospića: Noću 20/21. X. na području Gospića bila je slaba borbena djelatnost kod s. Budak¹¹ (5 km s.s.izt. od Gospića).

Podr. Knina: 18.X. prigodom part. prepada¹² na preselicu sjeverozapadno od Knina i jugozapadno od Obrovca (16 km j.z. od Gračaca) neprijatelj je imao 85 mrtvih, a zaplijenjeno je oružje i tvođivo. — 19. X. zrakoplovstvo je sa uspjehom napalo odmetničke bande sa obje strane obskrbnog puta sjeverozapadno od Knina.

Podr. Splita: Zapovjedništvo mornarice javlja, da je 21. X. u 1200 sati, 12 neprijateljskih zrakoplova izvršilo manji napadaj na Split. U predjelu luke nije zapažena šteta.

Podr. Sinja: 20. X. jedna njemačka postrojba izvršila je manji podhvat čišćenja na području južno od Sinja.

O

⁶ i ⁸ Napad na ovo uporište izvršio Diljski NOP odred. Vidi dok. br. 147 i 226.

⁷ Pretjerano. Vidi dok. br. 147 i 226.
' Dijelovi Trinaeste proleterske NOU brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 182.

¹⁰ O ovom dejstvu vidi dok. br. 182.
Šeste ¹¹ Na ovom području nalazili se dijelovi Druge NOU brigade divizije.
¹² Vidi dok. br. 144.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Novska — SI. Brod: Noću 20/21. X. između želj. postaje Sibinj i SI. Brod part. su na pet mesta porušili želj. prugu.¹³ Oba kolosjeka su neprohodna.

Iste noći part. su razrušili želj. prugu¹⁴ i 1 most između želj. postaje Nova Gradiška i Nova Kapela-Batrina. Oba kolosjeka su u prekidu.

Pruga Varaždin — Zabok: 21. X. part. su napali želj. postaju Konjiščina¹⁵ i 1 vlak koji se je u njoj nalazio. Postaju su opljačkali a 4 domobrana razoružali.

Pruga Zabok — Krapina: Noću 21/22. X. između Krapine i Sv. Križ-Začretje part. su porušili želj. prugu¹⁶ u dužini od 40 metara.

Pruga Bos. Novi — Prijedor: Noću 19/20. X. između želj. postaje Bos. Novi i Prijedor partizani su porušili 2 mosta. — Osim toga su noću 20/21. X. po treći put porušili dio pruge koji je bio danju popravljen.

Pruga Prijedor — Banja Luka: 20. X. između želj. postaje Ivanjska i Omarska partizani su na 8 mesta porušili želj. prugu, i mostove kod želj. postaje Šušnjari i Omarska. Opravak pruge ometaju jače partizanske snage.

Pruga Bos. Novi — Sarajevo: Noću 21/22. X. partizani su napali želj. postaju Komarica.

Po nalogu njemačkih vojnih vlasti obustavljen je do daljnjega željeznički promet Bos. Brod — Sarajevo.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
• General (Dragojlov)
Dragojlov
(M.P.)

¹¹ i ¹⁴ Prugu porušila Dvanaesta NOU brigada u zajednici sa Prvim diverzantskim bataljonom. Vidi dok. br. 135, 150 i 188.
u j i« ovu postaju napali i porušili prugu dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

BR. 229

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-MOBRANSTVA OD 23 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU SEDAMNAESTE NOU BRIGADE NA ZLATAR I STANJU NA PODRUČJU ZADAR — KNIN — IMOTSKI¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 296

(po podatcima primljenim 23. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema primljenim obaviestima ustaškog logornika iz Zlatara od 22. X. Zlatar- je navedno u partizanskim rukama. Zrakoplovnim razviđanjem 22. X. po podne nije stanje rasvjetljeno. U sredini mjesta Zlatar zapažen je požar. — 22. X. upućeni razviđački odjel iz Marije Bistrice u smjeru Zlatara, naišao je 4 km j. od Zlatara na jak neprijateljski odpor,³ te se morao povući u Mariju Bistrigu. Gubitci: 1 mrtav i 3 ranjena. — 1 ustaški odjel razvidjeti će danas smjerom: Zagreb — D. Stubica — M. Bistriga — Zlatar, a isto tako će i zrakoplovstvo vršiti razviđanje.

Prema izvješću III. SS Panzer Korps, partizani su zauzeli s. Martinci⁴ (2 km j.z. od Zlatara).

Podr. Siska: 21. X. dijelovi njemačkih postrojbi iz Siska razviđali su smjerom: Sisak — desna obala r. Save do s. Jezero (18 km s.s.z. od Siska) i tom prigodom spalili i uništili ovo selo, jer su u njemu dugo bili partizani sa kojima je pučanstvo surađivalo. Istog dana kod s. Dubrovčak Desni (17- km s. od Siska) vodila se borba iz-

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/694—695.

³ Ovo uporište napali dijelovi Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 192.

⁵ Otpor pružili dijelovi Sedamnaeste NOU brigade, koji su bili na osiguranju prema Zagrebu. Vidi dok. br. 192.

⁴ Ovo uporište zauzeli dijelovi Sedamnaeste NOU brigade.

među njemačkih postrojbi i partizana.⁵ Bližih podataka još nema.

O

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: Zapovjedništvo I. sektora iz Karlovcajavlja, da su se partizani⁶ povukli iz luka r. Kupe (Pokupje — 8 km s.s.z. od Karlovca) — Ozalj — Ribnik (19 km s.z. od Karlovca).

22. X. njemačke čete su zauzele Novo Međeš (Rudolf Swerth) i Metliku. — Sjeverozapadno od Krašića (11 km z.j.z. od Jastrebarskog) partizani pružaju Njemcima jak odpor.⁷

Podr. Gospića: 22. X. na području s. Budak (5 km s.s.izt. od Gospića) bila je slabija borbena djelatnost.⁸

Podr. Zadar — Knin — Šibenik: 20. X. izvršeno je uzpješno čišćenje područja sjeveroiztočno od Zadra i jugoiztočno od Obrovca (18 km j.z. od Gračaca). Neprijatelj je imao 59 mrtvih (brojano), među kojima 32 Talijana. Osim toga zarobljeno je 46 Talijana.

Prigodom popravljanja želj. pruge: Knin — Drniš — Šibenik, čete 114. njemačke divizije bez stručne pomoći izradile su među ostalim 38.5 metara dugački željeznički most kod Vrpolja (12 km j.izt. od Šibenika).

Podr. Imotskog: Noću 19/20. X. partizani su zauzeli Posušje⁹ (10 km izt.s.izt. od Imotskog), ali su protunapadajem protjerani u sjeveroistočnom smjeru, a Posušje povraćeno.

Partizanski napadaji iz jugozapadnog smjera na Imotski su odbijeni.

O

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Dugo Selo — Novska: 23. X. kod želj. postaje Prečec prekinuta je želj. pruga.¹⁰ Bližih podataka još nema.

⁵ Dijelovi Turopoljsko-posavskog NOP odreda. Vidi tom V. knj. 21, izvještaj Turopoljsko-posavskog NOP odreda od 5 studenog 1943 godine.

⁶ Vidi dok. br. 182.

⁷ Otpor pružala Četvrta NO slovenačka brigada. Vidi dok. br. 182.

* Vidi dok. br. 152.

» Vidi dok. br. 158.

¹⁰ Prugu porušio Moslavački NOP odred u zajednici sa Prvim i Drugim bataljonom Moslavačke NO brigade.

Pruga Zagreb — Karlovac: 23. X. kod želj. postaje Zdenčina prekinuta je želj. pruga." Bližih podataka još nema.

Pruga Zaprešić — Zabok — Krapinske Toplice: Noću 22/23. X. između želj. postaje Vel. Trgovište i Zabok — Krapinske Toplice miniran je želj. most.¹² Promet će biti prekinut oko dva dana.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

BR. 230

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 24 LISTOPADA 1943 GOD. O BORBI KOD ZLATARA, GUDOVCA, BRODA, GOSPIĆA I POSUŠJA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 297
(po podatcima primljenim 24. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema izvješću zapovjedništva podhvatskog područja Varaždin manje part. snage² prebacuju se iz Ivanjšćice preko s. Paka (19 km j. od Varaždina) u smjeru Kalnika.

" Prugu prekinuli dijelovi Drugog diverzantskog bataljona Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

¹⁵ Miniranje izvršili dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/698—699.

² Odnosi se na dijelove brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 192 i 193.

22. X u 0300 sati otpočeo je part. napadaj na Zlatar.³ Borba je trajala cieli dan 22. X. Neprijatelju je uspjelo prodrijeti u mjesto i nakon jednosatne borbe savladati naše oružnike. 23. X. u jutro partizani su jurišem izbačeni iz Zlatara. Istog dana poslije podne njemačko oružništvo napustilo je Zlatar i povuklo se u Oroslavje (15 km j. z. od Zlatara), na što su partizani ponovno izvršili napadaj i prisilili ustašku posadu da se povuče u Bedekovčinu (9 km j. z. od Zlatara). Napadaj na Zlatar izvršila je navodno XVII. part. brigada⁴ (oko 1000 ljudi?).⁵ U Zlataru partizani su zapalili kotarski sud, kotarsku oblast i poštu. — Prema najnovijem izvješću 24. X. u jutro ustaška postrojba zauzela je ponovo Zlatar.

Podr. Zagreba: Noću 22/23. X. jača part. skupina napala je i raspršila stražu (jačine 30 ljudi) kod transformatora u Božjakovini⁶ (24 km izt. od Zagreba). Zapovjednik i 12 domobrana su zarobljeni, a ostali su se vratili u Zagreb. Stete nije bilo.

23. X. u s. Ivanja Rijeka (5 km j. od Sesveta) part. su napali oruž. obhodnju jačine 17 momaka. Partizani su odbijeni bez vlastitih gubitaka. Istog dana u istom selu uhićen je 1 part. teklić a njegov pomoćnik ranjen. Pošta je zaplijenjena.

Noću 19/20. X. part. su napali državno dobro Gudovac⁷ (6 km j. izt. od Bjelovara) i poslije kraće borbe raspršili našu slabu posadu. Vlastiti gubitci: 1 častnik, 1 dočastnik i 36 domobrana zarobljeni, a neprijateljski: 2 mrtva i 2 ranjena.

Podr. Kutine: 20. X. kod s. Voloder (11 km s. z. od Kutine) protjerana je nakon kraće borbe 1 partizanska skupina.

³ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 192, 193 i 229.

* i ⁵ Vidi dok. br. 192.

⁶ Napad na ovo uporište izvršio jedan vod Moslavačke NO brigade. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Moslavačke NO brigade od 14 studenog 1943 godine.

⁷ Napad na dobro izvršio Treći bataljon Bjelovarskog NOP odreda. Vidi dok. br. 127 i 224.

*Podr. Nove
Gradiške:*

Podr. Broda:

22. X. jugozapadno od Nove Gradiške protjerana je bez vlastitih gubitaka partizanska razvidnica.

Naknadno se saznao, da 18. X. prigodom part. napadaja⁸ na tešku bitnicu protuzrakoplovne skupine u Brodu n/S (Dnevno izvješće br. 292) nije vođena borba 5 sati, već je posluga bitnice iznenadno napadnuta i odmah potom zarobljena pri čemu su navodno 3 domobrana ranjena i odvedena.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Gospića:

22. X. neprijatelj je jakom puščanom i bacačkom vatrom tukao naše postave kod Gospića. — Nasilnim razviđanjem 22. X. u smjeru s. Bilaj (5 km j. izt. od Gospića) utvrđeno je prikupljanje neprijatelja.⁹ 4 domobrana su ranjena.

23. X. do podne naše čete su zauzele crtu: Vaganac — Debelo Brdo — Oštra (k. 798) — Lički Novi (8 km s. z.; 5 km z. i 4,5 km j. z. od Gospića) i poduzele razviđanje u smjeru s. Bužim (11 km s. z. od Gospića). Neprijatelj¹⁰ se uz slab odpor povukao u zapadnom smjeru.

Podr. Šibenika:

21. X. prigodom podhvata na otoke zapadno od Šibenika njemačke čete zaposjele su otoke: Lupac, Prvić — Tijat i Logorun (6 — 12 km z. od Šibenika), a 21. X. u veče čete su se iskrcale na otoku Zlarin (6 km j. z. od Šibenika). Neprijatelj¹¹ je napustio otok.

*Podr. Imotski
— Ljubuški:*

16. X. odbijen je part. napadaj na Vel. Prolog, Oštaci (10 km j. od Ljubuškog) i Proložac¹² (6 km z. od Imotskog).

17. X. partizani su navodno zauzeli Trebistovo i Rakitno¹³ (6 i 11 km s. izt. od Pošušja).

⁸ O ovom napadu vidi dok. br. 111, 124, 147 i 221.

• i ¹⁰ Odnosi se na Prvi bataljon Druge NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 160 i 166.

¹¹ Dijelovi Devete dalmatinske NO brigade Dvadesete divizije

¹¹ Na ovom području djelovala je Prva dalmatinska NO brigada Devete NO divizije i dijelovi Dvadeset šeste divizije.

¹³ Napad na ova uporišta izvršio jedan bataljon Prve dalmatinske brigade Devete NO divizije. Vidi dok. br. 158.

Podr. Siska: Noću 22/23. X. iz sela Moštanica i Pračno (13 i 5 km j. od Siska) partizani su odveli 20 mladića.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Varaždin — Zabok: Noću 22/23. X. partizani su ponovno napali želj. postaju Konjščina.¹⁴ Željeznička postaja je izgorela kao i 7 vagona u postaji.

Pruga Križevci — Koprivnica: Noću 21/22. X. partizani su minom porušili željeznički most kod s. Majurec (3 km izt. od Križevaca).

Pruga Dugo Selo — Križevci: 23. X. između želj. postaje Dugo Selo i Božjakovina partizani su na nekoliko mjesta oštetili želj prugu.

Pruga Sisak — Novska: Noću 23/24. X. između želj. postaje Staza i Saš naišao je brzi vlak na minu.¹⁵ Stroj i 2 vagona su izkliznula. Žrtava nema. Pruga je jače oštećena.

Pruga Sisak — Sunja: 24. X. kod želj. postaje Blinjski Kut partizani su na više mjesta oštetili želj. prugu.¹⁶

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov
(M.P.)

¹⁴ Ovo uporište vjerovatno napali dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

¹⁵ i ¹⁶ Ove diverzije na pruge izvršili dijelovi Sedme NOU divizije i Banijski NOP odred. Vidi dok. br. 173.

BR. 231

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 25 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU ZAGORJA, KARLOVCA, ŠIBENIKA, BRAČA I GRAČACA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 298
(po podatcima primljenim 25. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 23. X. po dobijenom nalogu od njemačkog Abschnitts-komandanta, a uslied sve jačeg prikupljanja partizana² oko Zlatara iz sjevernog smjera, naša posada iz Zlatara (oko 65 ustaša) povukla se u Bedekovčinu (10 km j. z. od Zlatara). Prema ovom je Zlatar prepusten partizanima.³

Prema izvješću podhvatnog zapovjedništva Varaždin u okolini Ivanca (18 km j. z. od Varaždina) partizani⁴ su uzpostavili općinsku upravu i vrše mobilizaciju muškaraca od 17—27 godina.

Podr. Zagreba: Prema izvješću oruž. krila Zagreb, 24. X. u 1300 sati strani zrakoplovi bacili su 150 m uzvodno od Savskog mosta u Podsusedu (10 km z. od Zagreba) 5 bombi koje su pale u r. Savu.

Podr. Bjelovara: Zapovjedništvo podhvatnog područja Bjelovar javlja da je 24. X. u 1115 sati 31 neprijateljski višemotorni zrakoplov preletio Bjelovar u sjevernom smjeru i kod s. Bulinac (14 km j. izt. od Bjelovara) bacio jedan predmet sličan bombi sa nekom tekućinom.

O

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/701—702.

² Odnosi se na dijelove Sedamnaeste NOU brigade i brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 192 i 193.

³ Dijelovi Sedamnaeste NOU brigade, koji su zauzeli ovo uporište. Vidi dok. br. 192 i 229.

⁴ Dijelovi brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 193.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca. Noću 23/24. X. part.⁵ su topničkom vatrom tukli Ozalj. Prema izvješću posade Ozalj XIII. part. brigada⁶ sklonila se u šumu Vrh na Bukovcu (6 km j. z. od Ozlja), a XV. Slovenska brigada⁷ je krenula u smjeru Crnomelja (22 km z. j. z. od Ozlja — u Sloveniji).

Zapovjednik I. sektora iz Karlovca javlja da je 24. X. na područje 7—12 km j. od Duge Rese (7 km j. z. od Karlovca) stigla 1 part. skupina⁸ naoružana teškim oružjem. Naši razviđački dijelovi iz Duge Rese došli su u dodir sa ovom skupinom.

Podr. Ogulina: Razviđanjem je utvrđeno da neprijatelj⁹ drži zaposjednute visove jugoiztočno od Tounja (8 km izt. j. izt. od Ogulina).

Podr. Gospića: Noću 23/24. X. iz smjera s. Budak (5 km s. izt. od Gospića) i želj. pruge neprijatelj¹⁰ je otvarao jaku vatru na naše postave kod Gospića. — U toku 23. X. neprijatelj je imao 3 mrtva, dok vlastiti gubitci iznose: 1 mrtav i 2 ranjena.

Podr. Šibenika: U daljem podhvatu protiv otoka zapadno od Šibenika, 22. X. zaposjednuti su bez neprijateljskog otpora otoci: Žlarin, Zmajan i Kaprije (6 km j. z. te 12 i 15 km z. j. z. od Šibenika).

Partizanski dijelovi¹¹ koji se kreću obalom zaposjeli su 22. X. Primošten (17 km j. od Šibenika).

Podr. Sinja: 23. X. njemačke i naše čete izvršile su podhvat kod Han Obrovca (6 km izt. s. izt. od Sinja) i Trilja (12 km j. izt. od Sinja) prema s. Grab (12 km j. izt. od Sinja). Odpor jedne

⁵ i ⁶ Odnosi se na dijelove Trinaeste NOU proleterske brigade »Rade Končar«. Vidi dok. br. 182.

⁷ Vidi dok. br. 182.

⁸ Riječ je o dijelovima Prve NOU brigade Osme divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Osme divizije od 1 studenog 1943 godine.

* Dijelovi Prve NOU brigade Osme divizije. Vidi dok. br. 164.

Dijelovi Druge NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 152

i 166.

¹¹ Deveta dalmatinska NO brigada Dvadesete divizije

manje part. skupine¹² je slomljen. Vlastiti gubitci: 1 Njemac mrtav, a 3 Njemca i 1 domobran ranjen.

Podr. Brača:

22. X. uslied jakog part. otpora¹³ iskrcavanje na otok Brač uzpjelo je samo kod Milne (zapadni rub otoka Brača). Olakšati stanje tamo izkrcanoj ustaškoj sati koja je u težkim borbama sa neprijateljem nije moguće.

Podr. Pelješca:

22. X. na poluotoku Pelješcu¹⁴ ušutkano je neprijateljsko topničtvo koje je ponovo tuklo Ston.

Podr. Imotskog:

22. X. part.¹⁵ su nastavili svoje napadaje sa područja Posušja (10 km izt. s. izt. od Imotskog). Bližih podataka još nema.

Podr. Gline:

22. X. na području iztočno od Gline došlo je do okršaja između naše razvidnice i part. skupine.¹⁶ Neprijatelj je imao gubitaka.

Podr. Bihać

— *Gračac:*

22. X. jugoiztočno od Bihaća odbijen je part. napadaj na dijelove za osiguranje ceste. — Sjeverozapadno od Bihaća¹⁷ protjerana je jedna part. skupina, a 22. X. sjeveroiztočno od Gračaca¹⁸ odbijen je part. prepad na obskrbnu preselicu.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb

— *Karlovac:*

24. X. između želj. postaje Zdenčina i Horvati naišao je oklopni vlak na minu.¹⁹ Stroj je oštećen. Žrtava nema.

¹³ Dijelovi Četvrtog bataljona Četvrte dalmatinske brigade
Otpor pružili dijelovi Dvanaeste dalmatinske NO brigade Dvadeset šeste divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj štaba Dvadeset šeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

¹⁴ Na ovom poluotoku se nalazili dijelovi Dvadeset šeste dalmatinske divizije. Vidi dok. br. 168.

¹⁵ Vidi dok. br. 158.

¹⁶ Dijelovi Druge NOU brigade Sedme divizije. Vidi dok. br. 167.

¹⁷ Na ovom području nalazili se dijelovi Treće NOU brigade Osme divizije.

¹⁸ Na ovom području dejstvovala je Prva dalmatinska NO brigada Devetnaeste NO divizije.
u j to Minu postavio Drugi diverzantski bataljon Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

<i>Pruga Zagreb</i>	25. X. između želj. postaje Turopolje i Vel.
— <i>Sisak:</i>	Gorica naišao je osobni vlak na minu. ²⁰ Bližih podataka nema.
<i>Pruga Sisak</i>	25. X. između želj. postaje Blinjski Kut i
— <i>Sunja:</i>	Sunja partizani su na 7 mjesta prekinuli želj. prugu. ²¹
<i>Pruga Sunja</i>	25. X. između želj. postaje Sunja i Staza
— <i>Novska:</i>	partizani ²² su ponovno porušili želj. prugu. Bližih podataka nema.
<i>Pruga Zaprešić</i>	Noću 24/25. X. između želj. postaje Pušća-
— <i>Zabok:</i>	Bistra i Luka partizani su oštetili želj. prugu. ²³
<i>Pruga Virovitica</i>	23. X. kod želj. postaje Lukač partizani su
— <i>Barč:</i>	porušili želj. prugu u dužini od 300 metara.
<i>Pruga Bos. Novi</i>	24. X. između Bos. Novog i Bihaća preki-
— <i>Bihać:</i>	nuta je želj.'pruga. Bližih podataka nema.
<i>Pruga Sunja</i> —	25. X. javljeno je da je želj. pruga između
<i>Banja Luka:</i>	Sunje i Banje Luke oštećena na 30 mjesta.

Po nalogu
 Ministra i zapov. oruž. snaga
 Pročelnik podhvatanog odjela
 General (Dragojlov)
 Dragojlov

(M.P.)

⁵¹ Prugu prekinuli dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.
⁵² Dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.
⁵³ Prugu oštetili dijelovi Zagorskog NOP odreda. Vidi dok. br. 155.

BR. 232

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 26 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU DARUVARSKOG NOP ODREDA NA G. RAŠENICU, O POKRETU TREĆE NOU BRIGADE ŠESTE DIVIZIJE OD OTOČCA PREMA GOSPIĆU I STANJU NA PODRUČJU SPLITA, SINJA I PELJEŠCA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 299

(po podatcima primljenim 26. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Noću 23/24. X. odbijen je manji part. napadaj na njemačku posadu u Oroslavju² (20 km s. s. z. od Zagreba).

Podr. Zagreba: Prema izvješću Glavnog zapovjedništva oruž., noću 23/24. X. nekoliko naoruž. partizana upalo je u Frankopansku ulicu u Kustosiji (predgrađe Zagreba) i 3 djelatnih domobranskih narednika odniali odore i opreme.

Podr. Daruvara Noću 24/25. X. seoska straža odbila je part. napadaj na s. G. Rašenica³ (3 km j. izt. od Grubišnog Polja). Vlastiti gubitci:⁴ 1 milicioner zarobljen, a 5 ih je nestalo, a partizanski: 2 mrtvi.

25. X. kod Šuplje Lipe (6 km s. od Daruvara) protjeran je jedan partizanski odjel.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovac — Ogulin: Prema izvješću zapovjednika I. sektora iz Karlovca, XIII. part. brigada⁵ stigla je ponovno

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/704—705.

² Napad izvršili dijelovi Zagorskog NOP odreda.

³ Napad na ovo uporište izvršio Daruvarski NOP odred. Vidi dok. br. 185.

⁴ Vidi dok. br. 185.

⁵ Vidi dok. br. 182.

na područje s. Slavetić (9 km z.s.z. od Jastrebarskog).

Jače partizanske snage⁶ stigle su na područje iztočno od Generalskog Stola i Zvečaja (20 i 14 km j. z. od Karlovca).

25. X. stigla je naša preselica iz Karlovca nesmetano u Ogulin.

Podr. Gospića:

24. X. odbijen je jači part. napadaj⁷ na naše postave kod želj. postaje Gospić (2 km j. izt. od grada). Odmetnici su se povukli u smjeru s. Bilaj (5 km j. izt. od Gospića).

Prema neprovjerenim podatcima jedna jaka part. skupina⁸ koja se povlači sa područja Otočca prikupljena je kod s. Mušaluk (7 km s. od Gospića). Partizani su teško naoružanje koje nisu mogli nositi sobom, uništili.

Podr. Šibenika:

23. X. njemačke čete su se iskrcale na otoku Zirje i Murter (22 km z. j. z. i 22 km z. s. z. od Šibenika) i na svakom od ovih otoka zarobile 1 neprijateljsku bitnicu. — Čišćenje otoka se nastavlja.

23. X. sjeverozapadno od s. Stankovci (24 km s. z. od Šibenika) vodila se borba sa jačim part. snagama.⁹

Istog dana partizani su zapalili želj. most kod Vrpolja (10 km j. izt. od Šibenika).

Podr. Splita:

23. X. ustaški dielovi sa otoka Brača povučeni su u Split. Prigodom podhvata na otoku Braču neprijatelj je imao 75 mrtvih¹⁰ (brojano).

Podr. Sinja:

24. X. njemačke i naše čete izvršile su manji podhvati¹¹ od Trilja (12 km j. j. izt. od

⁶ Vjerovatno se odnosi na Treću NOU brigadu Sedme NOU divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Sedme NOU divizije od 3 studenog 1943 godine.

⁷ Napad vršio Prvi bataljon Druge NOU brigade Šeste divizije. Vidi dok. br. 160.

⁸ Riječ je o Trećoj NOU brigadi Šeste divizije, koja je po naredbi Divizije krenula prema Perušiću. Vidi dok. br. 161.

⁹ Odnosi se na dijelove Devete dalmatinske NO brigade Dvadesete divizije.

¹⁰ Netačno. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Dvadeset šeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

¹¹ O ovoj akciji vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Devete dalmatinske NO divizije od 3 studenog 1943 godine.

Sinja) u smjeru s. Caporice i Vrpolje (14 i 17 km j. j. izt. od Sinja). Jedan njemački vojnik je ranjen, a 30 partizana je poginulo (nađeno), dok ih je nekoliko zarobljeno. Zaplijenjeno je i nešto oružja.

Podr. Pelješca: 23. X. prigodom čišćenja poluotoka Pelješca njemačke čete su se nakon slomljenog neprijateljskog otpora¹² iskrcale kod Osobljave na sjevernoj obali poluotoka. — Cete koje nadiru sa kopna nalaze se u napadaju od Stona u sjev. zap. smjeru. Neprijatelj¹³ se postepeno povlači.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Dugo 'Selo — Novska: 26. X. između želj. postaje Lipovljani i Banova Jaruga te Lipovljani i Novska partizani su minama oštetili želj. prugu.¹⁴

Pruga Sarajevo — Mostar: Noću 23/24. X. između želj. postaje Iličić i Blažuj odmetnici su oštetili želj. prugu na 6 mesta. Kvar je popravljen.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvavnog odjela
General (Dragočaj)
Dragočaj

(M.P.)

¹¹ i ¹¹ Otpor pružali dijelovi Dvadeset šeste dalmatinske NO divizije. Vidi dok. br. 168.

¹⁴ Prugu rušio Prvi diverzantski bataljon. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 10 studenog 1943 godine.

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DO-MOBRANSTVA OD 27 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU MOSLAVAČKE NO BRIGADE NA ČAZMU I BORBAMA NA PODRUČJU GOSPIČA, IMOTSKOG I PELJEŠCA¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 300
(po podatcima primljenim 27. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: Prema izvješću podhvatnog zapovjedništva Varaždin, posada Lepoglave drži se i dalje istim snagama, te je ponovno obkoljena od partizana.

Podr. Jastrebarskog: 25. X. između s. Horvati i Zdenčina (12 km izt. s. izt. i 9 km izt. od Jastrebarskog) n'estala je obhodnja od 9 momaka želj. osiguranja.

Podr. Križevaca: 25. X. u s. Potočec (3 km s. izt. od Križevaca) napadnuta je skupina od oko 350 partizana (dielovi XXI. part. brigade)³ i odbačena u smjeru s. Vojakovac (5 km s. izt. od Križevaca).

Vlastitih gubitaka nije bilo, dok je neprijatelj imao 21 mrtvog,⁴ mnogo ranjenih i 2 za-robljena. Zaplijenjena je partizanska pismo-hrana.

Podr. Daruvara: 25. X. partizani su iz 1 topa tukli Lipik. 4 granate su pale u središte Lipika. Žrtava nije bilo.

24. X. neprijateljski zrakoplovi bacili su 1 bombu oko s. Vukovje (7 km j. j. z. od Garešnice), jednu bombu 150 m zapadno od Gojila (10 km izt. od Kutine), a 4 bombe u smjeru Kutine. Štete nije bilo.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3'708—709.

² Dijelovi brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 192 i 193.

³ Odnosi se na Treći bataljon Dvadeset prve NO brigade. Vidi dok. br. 192.

⁴ O gubicima vidi dok. br. 192.

Podr. Čazme:

Noću 25/26. X. odbijen je partizanski napadaj na Čazmu.⁵

24. X. jedna ojačana domobraska sat sa 40 njemačkih i 19 naših oružnika napadnuta je između s. Sumećani i Dabej (8 i 10 km izt. od Ivanić Grada) od jačih part. snaga⁶ (navodno oko 600). Nakon 2 satne borbe i pošto je nestalo streljiva sat se je povukla u Novoselec-Križ (11 km izt. j. izt. od Ivanić Grada). Vlastiti gubitci:⁷ 1 častnik, 44 domobrana, 16 njemačkih i 2 naša oružnika je nestalo, a 3 su ranjena. Neprijateljski gubitci: 2 mrtva, a vjerojatno i više. Izgubljeno je: 2 strojnica, 5 strojopušaka, 50 pušaka, 3 strojosamokresa i 5 samokresa. Upućeno pojačanje nije više naišlo na neprijatelja.

O

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca:

Noću 25/26. X. partizani⁸ su bacačima tukli posadu Kupskog mosta kod s. Rečice (8 km izt. od Karlovca).

26. X. na crtici: Bukovlje — Cerovac (14 km j. z. od Karlovca) naišao je naš razviđački odjel na jače part. snage.⁹ Vlastiti gubitci: 1 ustaša poginuo, a 1 je ranjen.

Podr. Gospića:

25. X. naši razviđački dijelovi zauzeli su poslije kratke borbe¹⁰ vis Otes (745 — 11 km s. z. od Gospića). Vlastitih gubitaka nije bilo.

Istog dana prigodom razviđanja u smjeru Ribnika (9 km j. izt. od Gospića) utvrđene su jake part. snage¹¹ na crtici: Bilajsko Novo Selo — Bilaj (5 km j. izt. od Gospića).

Podr. Šibenika:

24. X. završeno je čišćenje otoka zapadno od Šibenika. Međutim usled nedostatka dovoljnih snaga otoci će se morati napustiti te je

⁵ i ⁷ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Druge NO (Moslavačke) brigade. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Druge operativne zone od 6 studenog 1943 godine.

⁶ Dijelovi Druge NO (Moslavačke) brigade.

⁸ Odnosi se na Kordunaški NOP odred i dijelove Treće NOU brigade Sedme NOU divizije. Vidi dok. br. 187 i tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Sedme NOU divizije od 3 studenog 1943 godine.

⁹ Odnosi se na Prvi bataljon Kordunaškog NOP odreda. Vidi dok. br. 187.

¹⁰ Na ovom području dejstvovali dijelovi Šeste NO divizije.

¹¹ Riječ je o dijelovima Druge NOU brigade Šeste divizije.

ponovo zaposjedanje istih od strane partizana vjerojatno. Neprijatelj je u raznim okršajima imao 57 mrtvih i 28 zarobljenih.

Podr. Imotski — Ljubuški: Noću 21/22. X. part. su izvršili vatreni prepad na Vrgorac¹² (14 km z. od Ljubuškog). Gubitaka nije bilo.

Iste noći napali su part. Slivno¹³ (11 km j. od Imotskog). Bližih podataka još nema.

Podr. Pelješca: '24. X. na poluotoku Pelješcu, glavne part. snage¹⁴ povlače se pred planskim nadiranjem njemačkih četa na otok Korčulu. Kod Osobjave i u zatonu Drače (sjeverna obala Pelješca) 10 neprijateljskih bombardera potopilo je naš parobrod »Rab« (430 brt.), 1 motornu jedrenjaču i 1 motorni čamac.

O

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Dugo Selo — Banova Jaruga: 26. X. kod želj. postaje Novoselec-Križ naišao je pokušni vlak na minu.¹⁵ Pruga je prekinuta. Bližih podataka još nema.

Pruga Križevci — Bjelovar: Noću 25/26. X. između želj. postaje Ro- višće i Sv. Ivan Zabno partizani su porušili željeznički most.

Pruga Bos. Novi — Bihać: Naknadno se saznalo, da su partizani noću 23/24. X. između želj. postaje Rudice i Blatna oštetili želj. prugu koja je 23. X. bila po- pravljena.

Pruga Bos. Novi — Prijedor: Naknadno se saznalo, da su partizani noću 23/24. X. između želj. postaje Bos. Novi i Svodna minom uništili željeznički most (zvan »Zurin«).

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnika podhvavnog odjela
General (Dragojlov)
(M.P.) Dragojlov

¹² Vidi dok. br. 139.

¹³ Na ovom području djelovale jedinice Dvadeset šeste divizije.

¹⁴ Trinaesta dalmatinska NO brigada Dvadeset šeste divizije.

Vidi dok. br. 168.

¹⁵ Minu postavio Prvi diverzantski bataljon. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 10 studenog 1943 godine.

BR. 234

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 28 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU ZAGORJA, GOSPIĆA, ZADRA I PETRINJE¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 301
(po podatcima primljenim 28. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 27. X. prema izvješću zapovjedničtva Zagrebačke ustaške posadne bojne, posada u Mariji Bistrici (24 km s. izt. od Zagreba) je od partizana² ugrožena.

26. X. naši razviđački dijelovi iz Varaždina protjerali su slabije neprijateljske dijelove³ sa područja 10 km južno od Varaždina.

Podr. Jasenovca: 24. X. partizani su zauzeli s. Puška (10 km z. s. z. od Jasenovca). Protupodhvat dijelova posade iz Jasenovca nije uspio.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: 27. X. prigodom razviđanja područja j. izt. od Karlovca naišlo se na jače part. skupine⁴ koje su imale i 1 top 7.5 cm. Top je po njemačkim pancerima uništen.

Podr. Gospicā: 26. X. odbijen je bez vlastitih gubitaka part. napadaj na naše postave kod Ličkog Novog⁵ (5 km j. z. od Gospicā).

Podr. Zadar — Šibenik: 25. X. pročišćena je cesta: Zadar — Obrovac (36 km izt. s. izt. od Zadra).

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/711—712.

² Dijelovi Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 192.

³ Riječ je o dijelovima Dvadeset prve NO brigade. Vidi dok. br. 192.

⁴ Dijelovi Treće NOU brigade Sedme NOU divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Sedme NOU divizije od 3 studenog 1943 godine.

⁵ Napad na ovo uporište izvršili dijelovi Prve NOU brigade Šeste divizije.

Na otoku Prvić i Zlarin (8 km z. i 6 km j. z. od Šibenika) ostavljena je posada. Vlastiti gubitci: 8 ranjenih, a neprijateljski 28 mrtvih.

Podr. Pelješca: 25. X. nastavljeno je plansko čišćenje poluotoka Pelješac. Neprijatelj⁶ pruža slab odpor i povlači se na Korčulu.

Podr. Petrinje: 26. X. prigodom čišćenja⁷ područja južno i jugoiztočno od Petrinje, njemačke čete su zapalile s. Mlinoga, Jabukovac, Tremušnjak i Svinjica (11, 12 i 15 km j. te 23 km j. izt. od Petrinje). Njemački gubitci:⁸ 4 mrtva i 12 ranjenih, a partizanski: 100 mrtvih i 4 zarobljena. Plien: 50 pušaka.

C) DOGADAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb — Karlovac: Noću 26/27. X. između želj. postaje Horvati i Zdenčina partizani su minom oštetili željezničku prugu.

Pruga Brod — Nova Kapela-Batrina: 27. X. između želj. postaje Brod i Sibinj naišao je željeznički stroj na minu.⁹

Pruga Koprivnica — Kloštar: 27. X. sa obje strane želj. postaje Virje partizani¹⁰ su prevrnuli 1370 metara kolosjeka.

Pruga Koprivnica — Dekenješ: 27. X. između želj. postaje Drlje i Botovo partizani su minirali 2 želj. mosta.

Pruga Osijek — Našice: Noću 26/27. X. između želj. postaje Osijek i Josipovac partizani su oštetili želj. prugu.

⁶ Dijelovi Trinaeste NO dalmatinske brigade Dvadeset šeste divizije. Vidi dok. br. 168.

⁷ O ovom dejstvu vidi dok. br. 183 i tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prve NOU brigade Sedme NOU divizije od 2 studenog 1943 godine.

⁸ O gubicima vidi dok. br. 183.

⁹ Minu vjerovatno postavili dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 30 studenog 1943 godine.

¹⁰ Odnosi se na Prvi diverzantski bataljon. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 10 studenog 1943 godine.

Pruga Sunja — Bos. Novi: 27. X. između želj. postaje Sunja i Majur naišao je teretni vlak na minu.¹¹ Stroj i 1 vagon su izkliznuli.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnika podhvatznog odjela
General (Dragojlov)

Dragojlov

(MP.)

BR. 235

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 29 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU ZAGORJA, SISKA I DIVERZIJAMA NA PRUGAMA ZAGREB — SISAK I ZAGREB — VARAŽDIN¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 302
(po podatcima primljenim 29. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: ⁱ Na području: Marija Bistrica — Zlatar — Poznanovec (5.5 km j. z. od Zlatara) pojačana je neprijateljska² djelatnost.

I. zborni područje javlja, da je posada Marije Bistrice (24 km s. izt. od Zagreba) od 27. X. obkoljena od partizana³ i da se 28. X. čula topovska vatra. Partizani drže postaju Zlatar-Bistrica⁴ (5 km j. od Zlatara).

Na području Varaždina naši razviđački dijelovi nisu naišli na neprijatelja.

¹¹ Minu postavili dijelovi Banijskog NOP odreda. Vidi dok. br. 173.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/714—715.

² Riječ je o djelovanju Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 192.

³ i ⁴ Odnosi se na dijelove Sedamnaeste NOU brigade. Vidi dok. br. 182.

Podr. Siska:

Prema izvješću zapovjedničtva podhvata-nog područja Sisak, 28. X. prebacila⁵ se sku-pina od navodno oko 1000 (?) partizana sa 2 topa između s. Željezno desno i Trebarjevo desno (15 i 12 km s. s. z. od Siska) na desnu obalu r. Save. Zrakoplovnim razviđanjem ovo se još nije moglo utvrditi.

B) JU2NO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Ogulina:

28. X. stigla je bez uz nemiravanja treća preselica iz Karlovca u Ogulin.

Podr. Šibenika:

26. X. partizani⁶ su na 8 mjesta oštetili želj. prugu: Drniš — Šibenik.

2. lovačka brigada javlja od 24. X. da od-metnik Huška Miljković vrši promičbu među seljacima islamske vjere. Domobranima i usta-šama koji dolaze na dopust svojim kućama skida vojnička odijela, a tekliće pojedinih po-stava i uporišta razoružava i svlači.

O

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

Pruga Zagreb

— *Sisak:*

Noću 28/29. X. između želj. postaje Vel. Gorica i Turopolje partizani su na više mjesta oštetili želj. prugu.

Pruga Bjelovar

— *Kloštar:*

25. X. između želj. postaje Sirova Kata-lena i Paulovac naišao je osobni vlak na 3 mine i izkliznuo. Odmetnici⁷ su vlak zapalili. 4 put-nika su poginula, a 7 ih je ranjeno.

Pruga Zagreb

— *Varaždin:*

Naknadno se saznalo, da je 27. X. između želj. postaje Sutinske Toplice i Bedekovčina

⁵ O ovom prebacivanju preko Save vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Turopoljsko-posavskog NOP odreda od 5 studenog 1943 godine.
• Odnosi se na dijelove Dvadesete NO dalmatinske divizije. Vidi dok. br. 181 i 191.

⁷ Prugu oštetio Drugi diverzantski bataljon Hrvatske. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Drugog diverzantskog bataljona od 3 studenog 1943 godine.

* Dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi dok. br. 188.

razrušena pruga⁹ u dužini od 30 metara. Na željezničkoj postaji Zlatar-Bistrica izgorjela su 2 vagona i ručno skladište. Između željezničke postaje Zlatar-Bistrica i Konjšćina pruga je također minom oštećena.¹⁰ Kod Hrašćine i kod Podrute oštećeno je 200 metara pruge.¹¹ Srušeni su mostovi:¹² 1 na Bednji, jedan kod Vel. Trgovišta i jedan kod Budinšćine.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
(M.P.) **Dragojlov**

BR. 236

IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA DOMOBRANSTVA OD 30 LISTOPADA 1943 GOD. O STANJU NA PODRUČJU SISKA, KRIŽEVACA I NAPADU JEDANEŠTE DALMATINSKE NO BRIGADE NA SLIVNO¹

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 303
(po podatcima primljenim 30. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 29. X. na području Zagorja nije bilo osobitih događaja. — Na području oko Varaždina i Lepoglave nije bilo borbi, a oko Marije Bistrice vrši se još razviđanje u svrhu ustanovljenja prave stvari.

Podr. Siska: Noću 28/29. X. prebacila se veća part. skupina² sa 2 topa preko Mraclina (5 km j.j.izt.

" i " O svim ovim dejstvima vidi dok. br. 192.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/717—718.

² Odnosi se na Treći bataljon Moslavačke NO brigade. Vidi dok. br. 235 i tom V, knj. 21, izvještaj Moslavačke NO brigade od 11 studenog 1943 godine.

od Vel. Gorice) u smjeru s. Dubranca (14 km j. z. od Vel. Gorice). Tom prigodom minirala je želj. prugu³ kod Mraclina. Kvar je popravljen.
— Zrakoplovstvo je 29. X. kod s. Dubranec napalo i razbilo jednu partizansku preselicu.

Podr. Križevaca: 27. X. na području Ivanec — Vojakovac (oko 5 km s. s. izt. od Križevaca) raspršena je part. skupina.⁴ Neprijatelj je imao 31 mrtvog, 12 ranjenih i 2 zarobljena. Plien: 1 strojnica, 5 pušaka, a 26. X. usled zračnog napadaja na tom području neprijatelj je imao osjetljive gubitke.

Podr. Đakova: Na području: Đakovo — Gornji (10 km s. s. z. od Đakova) zapažene su jake partizanske snage.⁵

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Karlovca: Zračnim razviđanjem 27. X. utvrđeno je prikupljanje neprijatelja⁶ na području oko 12 km jugoiztočno od Karlovca. Neprijatelj ima i topništvo.

Podr. Gospića: 27. i 28. X. partizani⁷ su otvorili vatru na naše postave kod Budačkog mosta (4 km s. s. izt. od Gospića) i iztočno od Gospića.

Podr. Gračaca: 27. X. jugozapadno od Bruvna (12 km s. s. izt. od Gračaca) naše razvidnice protjerale su partizansku skupanu⁸ u sjeverozapadnom smjeru.

Podr. Split — Sinj: Na području Splita daljnje prikupljanje neprijateljskih snaga."

³ Prugu vjerovatno minirali dijelovi Sedme divizije, kada su vršili zaštitu prebacivanja Trećeg bataljona Moslavačke NO brigade preko r. Save.

⁴ Odnosi se na Treći bataljon Dvadeset prve NO brigade. Vidi dok. br. 192.

⁵ Riječ je o Brodskoj NO brigadi i Osječkom NOP odredu. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Staba Šestog korpusa od 9 studenog 1943 godine.

• Odnosi se na Treću NOU brigadu Sedme NOU divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Sedme NOU divizije od 3 studenog 1943 godine;

⁷ Dijelovi Šeste divizije

⁸ Na ovom području dejstvovala Prva NO dalmatinska brigada Devetnaeste divizije. Vidi dok. br. 190.

» Vidi dok. br. 181.

27. X. u sukobu sa partizanima jugoistočno od Ramljana¹⁰ (20 km z. od Sinja) naneti su neprijatelju veliki gubitci. — Njemačke čete nastavlju napadaj na zaposjednute visove oko Muća (14 km z. od Sinja).

*Podr. Makarska
— Imotski —
Metković:*

27. X. ustaška posada Makarske odbila je nekoliko partizanskih napadaja na Makarsku.¹¹ Na području Metkovića neprijatelj je izvršio zračne napade.

21. X. protunapadajem naših četa odbijen je part. napadaj na Slivno¹² (12 km j. od Imotskog). Neprijatelj se je u bjegstvu povukao ostavivši 22 mrtva. Plien: 16 pušaka.

Podr. Pelješca:

27. X. u nastavku čišćenja poluotoka Pelješca potisnute su partizanske skupine¹³ još dalje u smjeru zapada. Partizanski dielovi ukravaju se na lađe u s. Trpanj (sjeverna obala Pelješca) i povlače se u zapadnom smjeru. Područje oko Kune je očišćeno.

Podr. otoka Lastovo:

Prema izkazu prebjeglih, na otoku Lastovo (južno od Korčule) nalazi se englesko uzletište.

Podr. Siska:

27. X. izvršen je uspješan podhvata na području južno i jugozapadno Siska. Više partizanskih sela su nakon jačeg otpora od njemačkih četa zauzeta i očišćena.

Podr. Kostajnice:

Naknadno se je saznalo, da je prigodom njemačkog podhvata 26. X. u s. Svinjica (8 km s. s. z. od Kostajnice) nađeno 500 pušaka a ne 50 kako je bilo javljeno u dnevnom izvješću br. 301.

Osobitosti:

Po podatcima koje je prikupio I. gorski zdrug uslijed gubitaka u borbama oko Pakraca od 12—15. X.¹⁴ Češka partizanska brigada je potpuno demoralizirana i najveći dio ljudstva razbježao se svojim kućama.

O

¹¹ Vidi dok. br. 181.

¹² Ovo uporište napadao Makarski NOP odred. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Dvadeset šeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

¹³ Napad na ovo uporište izvršio jedan bataljon Jedanaeste dalmatinske brigade Dvadeset šeste divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Dvadeset šeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

¹⁴ Dijelovi Trinaeste dalmatinske brigade Dvadeset šeste divizije.

¹⁴ O ovim borbama vidi dok. br. 58, 65, 90, 211, 215, 217 i 218.

C) DOGAĐAJI NA PRUGAMA:

- Pruga Zagreb — Karlovac:* Noću 29/30. X. između želj. postaje Karlovac i Draganići naišao je oklopni vlak na minu. 1 vagon je izkliznuo. 2 domobrana su poginula, a 2 ranjena.
- Pruga Virovitica — Kloštar:* 28. X. partizani su minom porušili želj. most¹⁵ između želj. postaja Virovitica Grad i Spišić Bukovica. Istog dana između želj. postaja Vukosavljevica i Pitomača porušili su dio želj. pruge, a na želj. postaji Vukosavljevica minirali skretnice. — Između želj. postaje Virovitica i Lukač naišao je vlak na rastavljene tračnice. 2 vagona su izkliznula.
- Pruga Bos. Brod — Doboј:* Noću 26/27. X. partizani su napali i zapalili želj. postaju Rudanka.
- Pruga Sarajevo — Mostar:* Noću 26/27. X. između želj. postaje Rama i Zuglić naišao je teretni vlak na oštećenu prugu. Napadaj na vlak su ustaše odbili.
- Pruga Lašva — Travnik:* Noću 26/27. X. između želj. postaje Burovača — Lašva partizani su minom porušili želj. most. Istog dana je promet uzpostavljen.
- Pruga Banja Luka — Prijedor:* 28. X. uzpostavljen je želj. promet na pruzi Banja Luka — Prijedor.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatanog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹⁵ Most porušili dijelovi Bilogorskog NOP odreda i Prvog diverzantskog bataljona. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 10 studenog 1943 godine.

BR. 237

IZVJEŠTAJ KOTARSKA OBLASTI SPLIT OD 30 LISTOPADA 1943 GOD. O DEJSTVU MOSORSKOG NOP ODREDA NA PODRUČJU OMIŠA¹

KOTARSKA OBLAST = SPLIT

Taj. br. 1134/43. Split, 30. listopada 1943 god.

Predmet: Borbe između naše vojske
i pobunjenika kod Omiša.

- 1) Ministarstvu unutarnjih poslova — Tajništvo — Zagreb
- 2) Ravnateljstvu za javni red i sigurnost — Zagreb
- 3) Velikoj župi Cetina — Split
- 4) Redarstvenoj oblasti za grad Split — Split.

Od oružničke postaje u Omišu pod br. 2620 od 28. listopada t. g. primljen je slijedeći izvještaj:

»27. listopada 1943 u 7 sati do 3 sata popodne nastala je borba između pobunjenika- i naše vojske, t. j. od 26. Ustaške djelatne bojne, kojih je bilo 15 na osiguranju bunkera kod tvrđave zv. »Stari grad«, tako da su pobunjenici navalili sa strojopuščanom paljbom i ručnim bombama, a Ustaše su odgovorile isto strojopuščanom paljbom i ručnim bombama. Ustašama je iz bunkera kod Borka kod crkvice Sv. Stjepana od vojnika 9 sata 3 bojne sa teškim bacačima pružena pomoć i tom prilikom bila su dva partizana od bacača smrtno pogodjena.

Od strane naše vojske i Ustaša nije bio nitko povrijedjen, a niti ubijen. Ustanovilo se je, da je pri napadu bilo 18 pobunjenika, koji su bili naoružani strojnicama, ručnim bombama i tromblonima. Nije se moglo ustanoviti da li je pored dva ubijena pobunjenika bio još koji ubijen ili ranjen. Po svršenoj borbi pobunjenici su pobegli prema selu Svinjišće. Od strane civilne zaštite u Omišu ubijeni partizani su bili zakopani poviše

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u arhivi Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 51/12—1, k. 217.

² i ³ Riječ je o dijelovima Mosorskog NOP odreda. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Staba Dvadeset šeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

selo Borka istog dana. Pošto ubijeni partizani nisu pri sebi imali legitimacije, nije se moglo ustanoviti kako se zovu, vec se doznalo da je jedan iz Muća, a drugi iz Splita. Ova borba vodila se od Omiša udaljeno oko 3 i po km.

Istog dana u 17.30 sa planine Dinara istočno od Omiša udaljeno oko 4 km. partizani³ su prema bunkerima i Omišu iz teškog bacača upalili 4 naboja i tom prilikom od jednog naboja, koji je pao na obali u blizini obéinske kuće, teško povriedili Peranić Nedjeljku i Peranić Palmu, obje iz Omiša, te rizničkog stražara Gudelj Marijana u Omišu, koji je lakše ranjen. Drugi naboј je pogodio kuću Saškor Stipe iz sela Ostrvice. Od tog naboja srušio se cieli krov od jedne sobe spavaće i plafon kao i vrata iste sobe. U kući se nije nitko nalazio prilikom te pucnjave. Ostala dva naboja jedan je pao u rieku, a drugi na put u Omišu u blizini punte, ali prilikom pada nije bilo nikakve štete niti ljudskih žrtava.

Od strane naše vojne postrojbe odgovoreno je pucnjavom sa teškim bacačima i strojopuščanom vatrom.

Prilikom pucnjave od strane pobunjenika s bacačima nije od vojnika ni ustaša nitko povredjen.

Ciela vojna posada bila je na oprezu da ne bi bio izveden napad od strane pobunjenika na Omiš».

Prednje se dostavlja s molbom na znanje.

Z A D O M S P R E M N I !

Kotarski predstojnik
(Dr. Rajević)
Dr. Rajević

BR. 238

**IZVJEŠTAJ ZAPOVJEDNIŠTVA GLAVNOG STOŽERA
MOBRANSTVA OD 31 LISTOPADA 1943 GOD. O NAPADU
OSJEČKOG NOP ODREDA NA GAŠINCE I BORBAMA
DVADESET ŠESTE DALMATINSKE DIVIZIJE SA NIJEM-
CIMA NA POLUOTOKU PELJEŠCU¹**

DNEVNO IZVJEŠĆE BROJ 304

(po podatcima primljenim 31. X. 1943 godine do 9 sati)

A) SJEVERNO OD R. SAVE I KUPE:

Podr. Zagorja: 29. X. kod želj. postaje Cerje-Tužno (11 km j. z. od Varaždina) skupina od oko 300 partizana² napala je oklopni vlak. Posada vlaka zajedno sa jednom ustaškom sati vodila je 3 sata borbu, nakon čega su se naši dielovi bez gubitaka povukli. — 500 metara jugozapadno od Varaždinskih Toplica partizani³ su ponovo porušili želj. prugu, a isto tako i cestu kod s. Tomaševec (6 km j. od Varaždina). Naš razviđački odjel naišao je kod s. Tomaševec na zasjede te se nakon borbe povukao.

Podr. Zagreba: 30. X. u 1930 sati partizani su napali benzinske cisterne kod Sesveta (10 km izt. od Zagreba). Straža je djelimično raspršena, a 12 domobrana je zarobljeno. Upućeno pojačanje iz Zagreba preuzele je osiguranje cisterni. Benzinske cisterne su neoštećene.

Podr. Siska: 30. X. između s. Jezero i Željezno desno (17 i 15 km s. s. z. od Siska) prešla je jača part. skupina⁴ sa oko 120 kola r. Savu, vjerojatno u smjeru Mraclina (5 km j. j. izt. od Vel. Gorice). Zračnim razviđanjem nije ništa ustanovaljeno.

¹ Original, pisan na mašini, latinicom, nalazi se u Muzeju narodnog oslobodenja u Zagrebu, a mikrofilm u mikroteci Vojnoistoriskog instituta pod reg. br. 3/721—722.

² i ³ Vjerovatno se odnosi na dijelove brigade »Braće Radića«. Vidi dok. br. 193.

⁴ Odnosi se na prebacivanje Trećeg bataljona Moslavačke brigade. Vidi dok. br. 235 i 236.

- Podr. Pakraca:* 29. X. partizani⁵ su porušili kolske mostove između Pakraca i Poljane (16 km z. od Pakraca).
- Podr. Đakovu:* 29. X. partizanska skupina nepoznate jačine napala je s. Gašinci⁶ (8 km z. s. z. od Đakova). Bližih podataka nema.
- Podr. Osijeka:* 28. X. partizani su izvršili prepad na radni logor sjeverozapadno od Osijeka i odveli oko 150 pripadnika njemačke narodnostne skupine.

O

B) JUŽNO OD R. SAVE I KUPE:

- Podr. Ogulina:* 28. X. sa visova sjeveroiztočno od Generalskog Stola (15 km s. izt. od Ogulina) neprijatelj⁷ je pucao na cestu: Karlovac — Generalski Stol. — Pokušaj partizanskih⁸ razvidnica da pređu r. Mrežnicu je osujećen.
- Podr. Gospića:* 29. X. prigodom razviđanja smjerom Gospic — Klanac (11 km s. z. od Gospića) naišlo se na jači neprijateljski odpor.⁹ — Jače neprijateljske snage¹⁰ prikupljaju se na području: Klanac — D. Pazarište — Perušić (18 km s. z. i 12 km s. od Gospića). Neprijateljsko topničtvvo sa Zubara (6 km s. izt. od Gospića) tuklo je grad, kojom prigodom je 1 osoba ranjena.
- Podr. Zadar — Gračac:* Neprijateljska djelatnost protiv obskrbnih puteva se ponovo pojačala. Jugozapadno od Gračaca partizani¹¹ su porušili cestu: Zadar — Gračac.
- Podr. Šibenika:* 28. X. jugoiztočno od Perkovića (18 km izt. j. izt. od Šibenika) partizanske snage¹² su protjerane sa visinskih postava.

⁵ Dijelovi Prvog diverzantskog bataljona. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Prvog diverzantskog bataljona od 10 studenog 1943 godine.

• Napad na ovo uporište izvršio Osječki NOP odred u zajednici sa dijelovima Brodske brigade. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Šestog korpusa od 9 studenog 1943 godine.

⁶ i ⁸ Riječ je o dijelovima Prve NOU brigade Osme divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Osme divizije od 1 studenog 1943 godine.

• i ¹⁰ Odnosi se na dijelove Šeste NO divizije.

¹¹ Dijelovi Devetnaeste dalmatinske divizije

¹² Odnosi se na borbe sa dijelovima Dvadesete NO dalmatinske divizije. Vidi dok. br. 191.

Podr. Imotskog: 28. X. sjeverno od Posušja (10 km izt. s. izt. od Imotskog) odbačene su partizanske snage¹³ u smjeru sjevera.

Podr. Pelješca: 28. X. pod pojačanim neprijateljskim odporom¹⁴ nastavile su njemačke čete sa uspjehom čišćenje poluotoka Pelješca.

O

C) DOGADAJI NA PRUGAMA

Pruga Zagreb — Dugo Selo — Novska: Noću 30/31. X. između želj. postaje Banova Jaruga i Lipovljani partizani su minom oštetili želj. prugu.¹⁵ Bližih podataka nema.

Pruga Sisak — Sunja: Noću 29/30. X. između želj. postaje Blinjski Kut i Sunja partizani su na 9 mjesta oštetili želj. prugu.¹⁶

Pruga Sunja — Bos. Novi: Noću 29/30. X. između želj. postaje Sunja i Majur partizani¹⁷ su na 16 mjesta oštetili želj. prugu.

Pruga Bos. Novi — Prijedor: 29. X. južno od s. Petkovac (8 km izt. od Bos. Novog) partizani su prekinuli želj. prugu.

Po nalogu
Ministra i zapov. oruž. snaga
Pročelnik podhvatznog odjela
General (Dragojlov)
Dragojlov

(M.P.)

¹³ Na ovom području nalazila se Deveta dalmatinska NO divizija.

¹⁴ Otpor pružale jedinice Dvadeset šeste divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Dvadeset šeste divizije od 2 studenog 1943 godine.

¹⁵ Prugu minirali dijelovi Prvog i Trećeg bataljona Moslavačke brigade.

¹⁶ Prugu oštetili dijelovi Prve NOU brigade Sedme NOU divizije.

¹⁷ Dijelovi Prve NOU brigade Sedme NOU divizije. Vidi tom V, knj. 21, izvještaj Štaba Sedme NOU divizije od 1 studenog 1943 godine.